

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ
ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນ
ການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ
ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ
ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Reference Number:
573964-EPP-1-2016-1-ES-EPPKA2-CBHE-JP

ຂໍ້​ມູນ​ການ​ຂຽນ

ໂຄງການ	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ
ຊື່ຫຍໍ້	REACT
ລະຫັດການຊ່ວຍເຫຼືອ	#573964-EPP-1-2016-1-ES-EPPKA2-CBHE-JP
ຜູ້ຂຽນເອກະສານ	Lodovica Di Deodato, Gizem Erdogmus & Dr. Roderich v.Detten ມະຫາວິທະຍາໄລ ອໍເບີດ-ລູດວິນ ໄຟຣບວກ (ມະຫາວິທະຍາໄລໄຟຣບວກ) ສະຖາບັນວິທະຍາສາດສັງຄົມສິງແວດລ້ອມ ແລະ ພູມມິສາດ ຫົວໜ້າຄະນະ ເສດຖະສາດປາໄມ້ ແລະ ການວາງແຜນປາໄມ້

ຄູ່ຮ່ວມງານ REACT:

ສະຫະພາບເອີລົບ:

- ມະຫາວິທະຍາໄລ ອາລິຄັນເຕ (ສະເປນ), ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ
- ມະຫາວິທະຍາໄລໄຟຣບວກ (ເຢຍລະມັນ)
- ສະຖາບັນຢູໂລບ-ເມດີເທິລານຽນສາຂາວິທະຍາສາດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງ (ຝລັ່ງ)
- ມະຫາວິທະຍາໄລເຈນນິວ (ອິຕາລີ)

ກຳປູເຈຍ:

- ມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດແຫ່ງລາດຊະນາອາຈັກກຳປູເຈຍ
- ມະຫາວິທະຍາໄລເຮັງຊຳລິນ ທາບອງກຳມູນ

ລາວ:

- ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ
- ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ
- ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ

ຫວຽດນາມ:

- ມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດ ແລະ ປາໄມ້ ແຫ່ງເຮ່
- ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດ ແຫ່ງໂຮຈິມິນ/ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມ

ຕິດຕໍ່:

ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຕ່າງປະເທດ (OGPI) – ມະຫາວິທະຍາໄລອາລິຄັນເຕ

Website: www.ogpi.ua.es

REACT: www.climate-react.eu

ຂໍຂອບໃຈ: ມາຍັງບັນດາພະນັກງານຂອງສະຖາບັນຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຕໍ່ຜົນສຳເລັດຂອງໂຄງການ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມສົນທະນາປຶກສາຫາລືກັບບັນດາຜູ້ສະໜອງຂໍ້ມູນເພື່ອການວິໄຈໃນຄັ້ງນີ້; ແລະ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງສະຫະພາບເອີລົບທີ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຮ່ວມສົມທົບທຶນໃນໂຄງການນີ້ໂດຍຜ່ານໂຄງການອີລາມຸດ+.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ
ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນ
ການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ
ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ
ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ປະກາດທາງກົດໝາຍ

ເອກະສານສະບັບນີ້ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ກວດແກ້ໂດຍສະຖາບັນຖ່ວມງານຂອງໂຄງການອີລາມຸດ+ REACT “strengthening climate change REsearch And innovation CapaciTies in Cambodia, Laos and Vietnam”, ພາຍໃຕ້ການປະສານງານຂອງມະຫາວິທະຍາໄລອາລີຄັນເຕ. ຜົນຄົ້ນຄວ້າ, ທັດສະນະ ແລະ ແນວຄິດ ທີ່ໄດ້ສະແດງອອກໃນເອກະສານນີ້ເປັນຂອງຜູ້ຂຽນ, ແລະ ສະຫະພາບເອີລົບ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃດໆຕໍ່ການນໍາໃຊ້ຜົນຕ່າງໆທີ່ມີໃນເອກະສານສະບັບນີ້.

ທຸກເນື້ອຫາທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍໂຄງການ REACT ແມ່ນໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກກົດໝາຍຊັບສິນທາງບັນຍາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລິຂະສິດ.

ກວດແກ້ໂດຍ ມະຫາວິທະຍາໄລອາລີຄັນເຕ, ສະເປນ

© ມະຫາວິທະຍາໄລອາລີຄັນເຕ 2018. ສະຫງວນລິຂະສິດ. ການນໍາໄປໃຊ້ຄືນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ແລະ ຕ້ອງສະແດງການອ້າງອີງ.

ກະລຸນາອ້າງອີງເອກະສານສະບັບນີ້ ຄື: *Di Deodato L., Erdogmus G. & Dr. v.Detten R. (2018). R&D in Climate Change and Related Areas within Higher Education in Cambodia, Laos and Vietnam: Current Status and Trends. REACT project. Erasmus+ programme.*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ສາລະບານ

ສາລະບານຕາຕະລາງ ແລະ ຮູບ	7
ຄຳສັບຫຍໍ້	8
ຄຳນຳ	9
ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້	11
ພາກສະເໜີ	14
ຈຸດປະສົງຂອງບົດລາຍງານ	14
ເນື້ອໃນ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງບົດລາຍງານ	14
ຜົນການວິໄຈແບບສອບຖາມ	17
ຜົນໄດ້ຮັບຈາກແບບສອບຖາມ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນສະຖາບັນວິຊາການ	17
a. ບັນດາສະຖາບັນທີ່ສະໜອງປະລິນຍາ ຫຼື ວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	18
b. ສະຖາບັນທີ່ມີສື່ການສອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	20
c. ສະຖາບັນທີ່ມີຕຳແໜ່ງປະລິນຍາເອກ ໃນຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນອາກາດ	21
d. ຫຼັກສູດທີ່ຮັບຮອງເພື່ອຍົກລະດັບທັກສະການຄົ້ນຄວ້າ ໃນໄລຍະຮຽນ ຫຼື ກ່ອນຮຽນຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທ ຫຼື ປະລິນຍາເອກ	22
e. ສະຖາບັນທີ່ມີເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາການ ຫຼື ເປັນໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມໃນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	23
ຜົນໄດ້ຮັບຈາກແບບສອບຖາມ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	23
a. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຮັດການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	24
b. ການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ເອກະຊົນ	25
c. ສາຂາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍ	27

ການວິເຄາະການສົນທະນາຂອງກຸ່ມ	29
ກຳປູເຈຍ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ	29
ຫັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້.	29
ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ.	34
ທຶນສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.	36
ກຳປູເຈຍ: ວິຊາການ	39
ກຳປູເຈຍ: ນັກສຶກສາ	44
ລາວ: ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ	46
ຫັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້.	47
ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ.	49
ທຶນສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ.	51
ລາວ: ວິຊາການ	53
ລາວ: ນັກສຶກສາ	56
ຫວຽດນາມ: ອຳນາດການປົກຄອງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ	57
ຫັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້.	57
ຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ.	61
ການສະໜອງທຶນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	63
ຫວຽດນາມ: ສະຖາບັນການສຶກສາ	65
ຫວຽດນາມ: ນັກສຶກສາ	70
ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ	74
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	77

ສາລະບານຕາຕະລາງ ແລະ ຮູບ

ຮູບສະແດງ 1: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດ 17

ຮູບສະແດງ 2: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ສະໜອງ ປ. ໂທ, ປ. ຕີ ຫຼື ວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 18

ຮູບສະແດງ 3: ສະຖາບັນທີ່ມີສື່ການສອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 20

ຮູບສະແດງ 4: ສະຖາບັນທີ່ມີຕຳແໜ່ງປະລິຍາເອກໃນຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. 21

ຮູບສະແດງ 5: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ສະໜອງຫຼັກສູດທີ່ຮັບຮອງ 22

ຮູບສະແດງ 6: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາການ ຫຼື ເປັນໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມ ແລະ ຈຳນວນບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ໄດ້ເຮັດ 23

ຮູບສະແດງ 7: ຈຳນວນສະຖາບັນ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ 24

ຮູບສະແດງ 8: ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ໄດ້ເຮັດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. 24

ຮູບສະແດງ 9: ນັກຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ສະຖາບັນເອກະຊົນ 26

ຮູບສະແດງ 10: ສົມທຽບລະຫວ່າງນັກຄົ້ນຄວ້າຢູ່ໃນສາຍກາຍປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຢູ່ນອນກາສາຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ມີການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນເອກະຊົນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. 27

ຕາຕະລາງ 1: ບັນດາວິຊາທີ່ສອນໃນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 19

ຕາຕະລາງ 1: ສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການວິໃຈແບບຮອບດ້ານ, ໂຄງການ, ພາຄີ ແລະ ຫິນທີ່ໄດ້ຮັບ 77

ຕາຕະລາງ 2: ຂົງເຂດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ທຳການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 81

ຕາຕະລາງ 3: ສະຖາບັນເອກະຊົນ ແລະ ສາກົນທີ່ຮ່ວມມືກັນຄົ້ນຄວ້າ. 88

ຕາຕະລາງ 4: ຂົງເຂດທີ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຕື່ມ. 93

ຕາຕະລາງ 5: ສະຖາບັນຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ “ອຳນາດການປົກຄອງ” & “ພາກເອກະຊົນ” 99

ຕາຕະລາງ 6: ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ “ນັກວິຊາການ” 101

ຕາຕະລາງ 7: ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາທີ່ເປັນ “ນັກສຶກສາ” 103

ຄໍາສັບຫຍໍ້

ALU	ມະຫາວິທະຍາໄລໄຟຣບວກ
CC	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
EU	ສະຫະພາບເອີລົບ
HCM USSH	ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດ ແຫ່ງໂຮຈິມິນ/ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມ
HEIs	ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ
NIER	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ
NUOL	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ
PCs	ປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານ
R&D	ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ
RUA	ມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດແຫ່ງລາດຊະນາອາຈັກກຳປູເຈຍ
UA	ມະຫາວິທະຍາໄລອາເລຄັນເຕ
UHST	ມະຫາວິທະຍາໄລເຮັງຊຳລິນ ທາບອງກຳມູນ
HUAF	ມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງເຮ່

● ຄໍານໍາ

ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ແມ່ນປະເທດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວທີ່ສຸດໃນໂລກທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ພື້ນລະເມືອງສ່ວນໃຫຍ່ອາໄສໃນເຂດຊືນນະບົດ ແລະ ເອື້ອຍອົງທຳມະຊາດຫຼາຍ ແລະ ມີຄວາມອາດສາມາດຈຳກັດໃນການຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (Mekong River Commission, 2011). ເຫດການສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ, ການທຳລາຍທຳມະຊາດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນ້ຳທະເລ, ການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນ ແລະ ອື່ນໆ... ທັງໝົດນີ້ໄດ້ສ້າງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການພັດທະນາພາກພື້ນ ແລະ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ຄົ້ນຄິດການປັບຕົວ ແລະ ວິທີການບັນເທົາທຸກທີ່ກຳລັງປະເຊີນຈາກໄພຄຸກຄາມດັ່ງກ່າວ.

ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ສາມາດນຳພາເພື່ອໄປສູ່ການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວດ້ວຍການພັດທະນານະວັດຕະກຳການຄົ້ນຄວ້າການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຍີ, ແລະ ຝຶກອົບຮົມລຸ່ນຄົນຕໍ່ໄປຜູ້ທີ່ຈະນຳທວນໄຟສືບຕໍ່ໄປ. ຕໍ່ກັບບັນຫານີ້, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຜູ້ຊ່ຽນຊານຈາກບັນດາສາຂາວິຊາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ຈາກສະຖາບັນ ແລະ ປະເທດຕ່າງໆ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນ.

REACT ແມ່ນໂຄງການ ອາລີມູດ+ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ, ແລະ ຫວຽດນາມ ໃນໄລຍະ ເດືອນ ຕຸລາ 2016 ຫາ ເດືອນ ຕຸລາ 2019. ວັດຖຸປະສົງລວມຂອງໂຄງການ REACT ແມ່ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນພາກພື້ນ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເວົ້າສະເພາະ REACT ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອ:

1. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງສະຖາບັນຄູ່ຮ່ວມງານ ເພື່ອລິເລີມ, ພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ, ປະເມີນ ແລະ ນຳໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ກໍ່ຄື ການຫັນເປັນທັນສະໄໝຫຼັກສູດທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ

ດ້ວຍການເຊື່ອມສານການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາ
ກາດ ໄປສູ່ການສຶກສາທີ່ເນັ້ນຄວາມສາມາດຫຼາຍຂຶ້ນ; ແລະ

2. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະຖາບັນ ໂດຍສ້າງຕັ້ງ ເຄືອຂ່າຍ REACT ຂອງ ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າ
ແລະ ວິຊາການໃນການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ ແບບສະຫະວິຊາຊີບທີ່ເຂັ້ມແຂງຂອງພາກພື້ນ.

ເອກະສານນີ້ແມ່ນໜ້າກຳລັງຂອງການສຶກສາຢ່າງລະອຽດ ແລະ ວິໄຈການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ
ພັດທະນາ (R&D) ແລະ ການນຳສະເໜີທາງດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກ
າດຢູ່ໃນ ສາມປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ດ້ວຍການດຳເນີນການສຳຫຼວດ, ການຕັ້ງກຸ່ມເປົ
້າໝາຍເພື່ອສົນທະນາກັບບັນດາອາຈານ ແລະ ນັກສຶກສາ ໃນສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ
ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງນອກ.

● ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ແມ່ນເອກະສານສະເພາະຂອງແຜນວຽກທີ 2 “ການສຶກສາຢາງລະອຽດ ແລະ ວິໄຈການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດ ທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕາມຄວາມສາມາດ ຢູ່ໃນປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານ”, ຢູ່ໃນກອບວຽກຂອງໂຄງການ REACT, ທີ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດ ນາມ ທາງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ (ຈາກຂັ້ນຄຸ້ມຄອງຈົນເຖິງ ຂັ້ນວິທີວິທະຍາ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການປະເມີນ ແລະ ການຖ່າຍໂອນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ) ໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍຄື ສະພາບການສະໜອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຫຼັກສູດການສອນຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ໃນປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ. ຈຸດປະສົງຂອງບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນ ເພື່ອກຳນົດສາຂາວິຊາທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປັບປຸງ ທີ່ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວິຊາການ REACT ສາມາດປະກອບສ່ວນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຫຼື ໃນກໍລະນີຕ້ອງການພັດທະນາຂີດຄວາມອາດສາມາດ. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນໄດ້ດຳເນີນຜ່ານການສຳຫຼວດເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ສອງແບບສອບຖາມ ທີ່ສິ່ງໃຫ້ບັນດາສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງພາຍໃນປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ຜ່ານການຈັດຕັ້ງກຸ່ມເປົ້າໝາຍເພື່ອສົນທະນາກັບບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆຢູ່ໃນປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ທີ່ປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານ REACT ໄດ້ປະກອບສ່ວນ. ລວມມີ 29 ສະຖາບັນ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າຈຳນວນ 98 ທ່ານ ທີ່ໄດ້ຕອບແບບສອບຖາມ ແລະ ມີ 53 ຂະແໜງການທີ່ເປັນດິນແທນຈາກພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ອາຈານສອນ 71 ທ່ານ ແລະ ນັກສຶກສາຈຳນວນ 77 ທ່ານ ຈາກ 7 ມະຫາວິທະຍາໄລໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນໃນການໃຫ້ສຳພາດ ແລະ ສົນທະນາໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ.

ຜ່ານການປະເມີນເຫັນວ່າ ຫຼັກສູດການສອນທີ່ລົງເລິກເລືອກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນຈຳກັດຫຼາຍ, ສ່ວນຫຼາຍຈະເປັນການແຈກຍາຍສຶກສາສອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫຼາຍກວ່າ. ມີຫຼາຍກວ່າເຄິງຂອງ 29 ສະຖາບັນ ທີ່ມີການບັນຍາຍຫົວຂໍ້ສະເພາະ ແລະ ວິຊາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໃນນັ້ນ, ມີພຽງ 8 ສະຖາບັນ ທີ່ຕອບວ່າມີຫຼັກສູດປະລິນຍາເອກໃນສາຂາການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ມີ 7 ຈາກ 8 ສະຖາບັນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມີຫຼັກສູດທີ່ສອນກ່ຽວກັບການຍົກລະດັບທັກສະການຄົ້ນຄວ້າ

ຫຼັງປະ ລິນຍາ. ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂະແໜງການຕ່າງ ໆຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ສ່ວນໃຫຍ່ຍັງມີລັກສະນະລວມໆ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທີສະຫະວິຊາຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າມີພຽງໜຶ່ງສ່ວນເທົ່ານັ້ນໃນຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວ. ແຫຼ່ງທຶນສະໜັບສະ ໜູນການຄົ້ນຄວ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ມຸມລະນິທິສາກົນ, ສ່ວນພາກເອກະຊົນ ແມ່ນປະກອບສ່ວນໜ້ອຍຫຼາຍໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ. ຈາກການສຳພາດບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນກະທົບຂອງ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ກາຍເປັນບັນຫາ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພາກກະສິກຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ປ່າໄມ້ແລ້ວ ເຊິ່ງມັນໄດ້ກະທົບຢ່າງຮ້າຍແຮງຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວນາຂະໜາດນ້ອຍທີ່ເອື້ອຍ ອົງກະສິກຳແບບທຳມະຊາດ.

ໄພນ້ຳຖ້ວນຮ້າຍແຮງ, ພາວະໄພແລ້ງແກ່ຍາວ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງນ້ຳທະເລຕາມເຂດຊາຍ ຟັງ ແມ່ນໄພຂົ່ມຂູ່ຕົ້ນຕໍແຫຼ່ງນ້ຳສະອາດ ແລະ ການປູກພືດ ເຊິ່ງມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຜົນຜະລິດທາງກາ ນກະເສດທົ່ວໄປໜ້ອຍ 60% ຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ. ການປະສານຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຊອກຫາວິທີການປັບຕົວຢ່າງ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຍຸດທະສາດບັນເທົາທຸກ ຍັງອ່ອນຫຼາຍ ແລະ ງົບປະມານລັດທິສະໜອງໃຫ້ກາ ນຄົ້ນຄວ້າໃນວຽກງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຍັງຈຳກັດ. ການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາ ການ ແລະ ການແປງປັນຂໍ້ມູນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຜ່ານບຸກຄົນທີ່ຮູ້ຈັກກັນ ຍ້ອນຍັງຂາດເຄືອຂ່າຍທີ່ເປັນຮູ ບປະທຳລະຫວ່າງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ.

ທັດສະນະສຳຄັນທີ່ໄດ້ຈາກການສຳພາດກຸ່ມ “ວິຊາການ” ແລະ “ນັກສຶກສາ” ແມ່ນໄດ້ສອງແສງຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການສອນວິຊາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແຕ່ສຶກສານສອນ ຖືວ່າຍັງເປັນແບບຜິວເຜີຍ ແລະ ວິທີການສອນ ແລະ ເນື້ອໃນການສອນ ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍເພື່ອສ້າງນັກສຶກສາທີ່ຈະຮຽນຈົບໃຫ້ມີບົດ ບາດຢ່າງເຕັມທີ່ໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຫຼື ເມື່ອຕອນພວກເຂົາເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານ. ຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງຫຼັກສູດ ແລະ ປະລິນຍາດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຫັນວ່າຍັງບໍ່ມີການໃຫ້ໂອ ກາດທາງດ້ານທຶນການສຶກສາສະເພາະໃນເລື່ອງນີ້ເທື່ອ.

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ເຮັດໜ້າທີ່ສຳຄັນເພື່ອທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນກາ ນສ້າງຄວາມອາດສາມາດກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຢູ່ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ. ອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້, ໜ່ວຍງານ REACT
ຈະພະຍາຍາມສຸມໃສ່ 3 ປະເດັນຫຼັກຄື:

- ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນ
ສູງ ກັບ ພາກລັດຖະບານ ແລະ ບັນດາອົງກອນຕ່າງໆທີ່ທຸ່ມເທໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ພັດ
ທະນາກ່ຽວກັບການປັບໂຕກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຍຸດທະສາດເພື່ອບັນເທົາທຸກ.
- ປະສານງານ ແລະ ສ້າງມາດຕະຖານໃຫ້ຂະບວນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ເພື່ອປັບປຸງເຄີຍຂ່າຍລະ
ຫວ່າງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງຖານຂໍ້ມູນຢູ່ໃນແຕ່ລະສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ.
- ສິ່ງເສີມການຝຶກງານ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕົວຈິງ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຄູ່ຮ່ວມງານລະຫວ່າງພາກເອ
ກະຊົນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ເພື່ອປັບປຸງທັກສະວິຊາຊີບຂອງນັກສຶກສາ ແລະ ເພື່ອຄວາມສົນ
ໃຈຂອງພາກເອກະຊົນໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ.

ພາກສະເໜີ

ຈຸດປະສົງຂອງບົດລາຍງານ

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ໄດ້ລົງເລິກວິໄຈ ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ, ລວມເຖິງສະພາບການສະໜອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການກ່ຽວກັບຫົວ ຂໍ້ຕ່າງໆທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ໃນຫຼັກສູດຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ. ພາຍໃຕ້ໂຄງການ REACT ຂອງ ອິລາມຸດ+, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຖືວ່າເປັນຂະແໜງສະຫະວິຊາການທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຫຼາຍ ຂະແໜງການເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ທ່ອງທ່ຽວ, ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ນອກຈາກນີ້, ຂະແໜງດັ່ງກ່າວຍັງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການປັບປຸງ ໂດຍໜ່ວຍງານ REACT ສາມາດເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ກໍຄື ການເຂົ້າມາພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນໃນຕໍ່ໜ້າ. ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ແມ່ນເອກະສານສະເພາະຂອງໜ້າວຽກທີ 2 ຂອງໂຄງການ REACT ພາຍໃຕ້ຊື່ “ການສຶກສາຢ່າງລະອຽດ ແລະ ວິໄຈການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕາມຄວາມສາມາດ ຢູ່ໃນປະເທດຮ່ວມງານ”, ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານສຳລັບບາດກ້າວຕໍ່ໄປຂອງໂຄງການ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດຫົວຂໍ້ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສຳລັບການຝຶກອົບຮົມ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍສາກົນຂອງ REACT ທີ່ສາມາດປະສານການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ລະຫວ່າງປະເທດຮ່ວມງານອື່ນຂອງອາຊີຕາວັນອອກສຽງໃຕ້, ແລະ ສາມາດແນະນຳສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນການຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ.

ເນື້ອໃນ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງບົດລາຍງານ

ຂໍ້ມູນທີ່ລວມລວມໄດ້ ໄດ້ນຳສະເໜີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ພາກທີ 1 ໄດ້ນຳສະເໜີຂໍ້ມູນປະດັບປະເທດເຊິ່ງອະທິບາຍກ່ຽວກັບສະພາບລວມຂອງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ບັນດາສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ; ພາກທີ 2 ແມ່ນນຳສະເໜີຂໍ້ມູນການວິໄຈດ້ານຄຸນນະພາບ ເຊິ່ງໄດ້ຈາກການເຮັດກຸ່ມສຳພາດພາຍໃນ 2 ກຸ່ມຄື: ກຸ່ມ “ວິຊາການ ແລະ ນັກສຶກສາ” ແລະ 2 ກຸ່ມສຳພາດພາຍນອກຄື ກຸ່ມ “ພາກເອກະຊົນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ” ດ້ວຍການລຽງຕາມຕົວອັກສອນຄື:

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ. ພາກສຸດທ້າຍແມ່ນຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ຍຸດທະສາດເພື່ອກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໂດຍຜ່ານໜ່ວຍງານ REACT ລວມທັງການສະໜັບສະໜູນກັບສະພາບລວມຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ບັນດາສິ່ງກົດຂວາງທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຕໍ່ນະໂຍບາຍລະດັບຊາດ.

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແມ່ນໄດ້ຈາກປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານຂອງໂຄງການ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງຄະນະວິຊາການຈາກມະຫາວິທະຍາໄລໄຟບວກ (ເຢຍລະມັນ). ບົດລາຍງານສະບັບກ່ອນ “ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການຢ້ຽມຍາມບັນດາສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງທີ່ເອີລົບ” (D2.1.1) ໄດ້ເປັນພື້ນຖານເພື່ອການຮ່າງຄຳຖາມສໍາລັບການຈັດຕັ້ງກຸ່ມສໍາພາດ ແລະ ການຮ່າງແບບສອບຖາມສອງສະບັບ. ແບບສອບຖາມສະບັບທີ 1 ມີຈຸດປະສົງເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ສະພາບຂອງຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ລວມມີຢູ່ໃນຫຼັກ ສຸດຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ, ສ່ວນແບບສອບຖາມທີ 2 ແມ່ນເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ

ຮູບ 1: ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສິນທະນາ “ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ” ທີ່ມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ເຮ (ຫວຽດນາມ)

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ບການຄົ້ນຄວ້າໃນຂະແໜງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ກຳລັງເຮັດ ຫຼື ເຮັດສຳເລັດແລ້ວ ຂອງບັນດາ
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນໃນ 3 ປະເທດ.

ແບບສອບຖາມແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອປະເມີນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເປັນຈຸດສົນໃຈຫຼັກຂອງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ
ບາງປຽນແປງດິນຟ້າອາກາດດ້ວຍການນຳໃຊ້ວິທີວິທະຍາແບບປະລິມານ, ສ່ວນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມສຳພາດ
ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອຢາກເບິ່ງລົງເລິກກ່ຽວກັບ

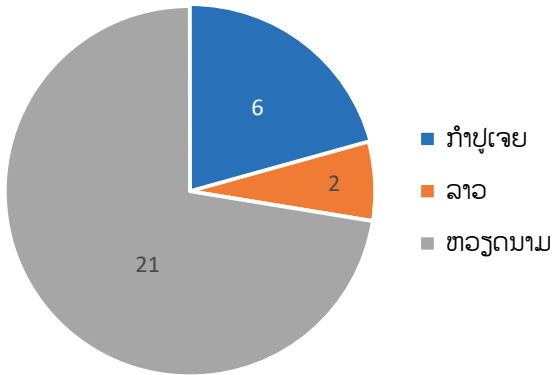
ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ສັງຄົມ ລວມເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ນະໂຍບາຍລະດັບຊາດ ແລະ
ພາກເອກະຊົນ, ກໍຄືຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ສະນັ້ນ, ກຸ່ມສົນທະນາພາຍນອກ
ຈຶ່ງປະກອບມີ 3 ພາກຄື: ອັນທີ 1 ກ່ຽວກັບທັດ ສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງກາ
ນປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຂະແໜງການຕ່າງໆຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ, ອັນທີ 2 ກ່ຽວກັບ ຄວາມອ
າດສາມາດປັດຈຸບັນຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຄວາມກຽມພ້ອມຂອ
ງພວກເຂົາໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພາກເອກະຊົນ ແລະ ອັນສຸດທ້າຍ ແມ່ນກຳນົດກົນໄ
ກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍສະເພາະ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນຫຼັກເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ
ພັດທະນາ ອັນລວມ ແລະ ອັນສະເພາະໃນຂະ ແໜງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ບັນດາຊຸດຄຳຖາມ
ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອກຸ່ມສຳພາດພາຍໃນ “ນັກສຶກສາ” ແລະ “ວິຊາການ”, ເພື່ອປະເມີນວິທີການສອນ,
ການເຂົ້າເຖິງວິຊາຮຽນສະເພາະ, ຫຼັກສູດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນອາຊີບຂອງພວກເຂົາ.
ບັນດາລາຍຊື່ສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ ແລະ ຂອບເຂດຄວາມຮູ້ຂອງນັກສຶກສາ ແລະ
ຄູອາຈານ ແມ່ນຢູ່ໃນຕາຕະລາງ 5-7 ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.

ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມສົນທະນາຂອງປະເທດຄູ່ຮ່ວມ ໄດ້ມີການແນະນຳລະອຽດຢູ່ໃນບົດລາຍງານ
“ຄູ່ມືແນະນຳການເກັບກຳຂໍ້ມູນ” (D2.2.1), ເຊິ່ງລວມມີ ຄຳນິຍາມການສຳຫຼວດ ແລະ ການສຳພາດ,
ແລະ ວິທີວິທະຍາການວິໄຈ. ນອກຈາກເອກະສານດັ່ງກ່າວແລ້ວ, ຖ້າຕ້ອງການປຶກສາຫາລືກໍສາມາດເຮັດ
ໄດ້ຕາມການສະເໜີ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນຂະບວນການສຶກສາ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.

ຜົນການວິໄຈແບບສອບຖາມ

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກແບບສອບຖາມ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນສະຖາບັນວິຊາການ

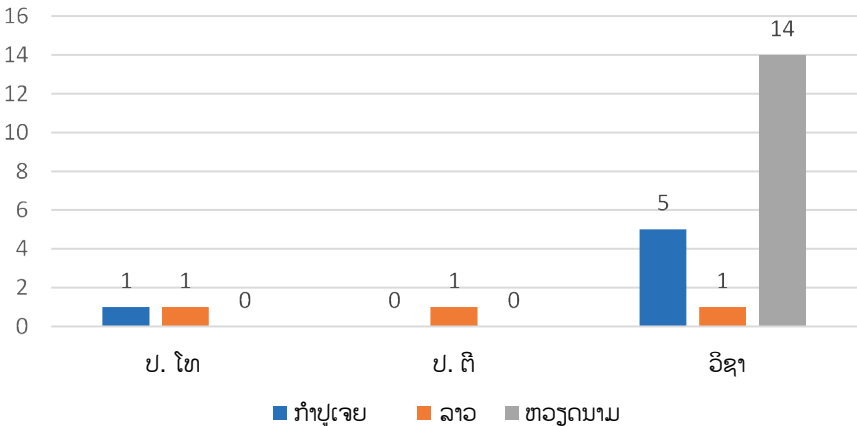
ຍ້ອນຄວາມພະຍາຍາມຂອງປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານໃນອາຊຽນ ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາສາມາດເຮັດການສຳຫຼວດ
ທັງໝົດ 29 ສະຖາບັນຈາກ ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກສະຖາບັນອື່ນ
ທີ່ບໍ່ນອນໃນປະເທດຄູ່ຮ່ວມງານແມ່ນມີຄວາມທ້າທາຍຫຼາຍ.

ຮູບສະແດງ 1: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດ

ບັນດາສະຖາບັນໄດ້ຕອບ 6 ຄຳຖາມທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ໃນພາກຕໍ່ໄປນີ້ ໄດ້ສະແດງຄຳຕອບຢ່າງລະອຽດ.

a. ບັນດາສະຖາບັນທີ່ສະໜອງປະລິນຍາ ຫຼື ວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຮູບສະແດງ 2: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ສະໜອງ ປ. ໄທ, ປ. ຕີ ຫຼື ວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຄຳຖາມທີ່ຕັ້ງຂຶ້ນແມ່ນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົາໃຈການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ “ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ” ໃນຫຼັກສູດການສອນ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເຫັນວ່າ ສະຖາບັນສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນມີຫຼັກສູດທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນແຕ່ລະດັບແຕກຕ່າງກັນ. ຈາກ 29 ສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດ, ມີ 20 ສະຖາບັນ ໄດ້ສະໜອງຫຼັກສູດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ມີ 2 ສະຖາບັນຈາກກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ທີ່ໄດ້ສະໜອງຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທໃນສາຂາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ຢູ່ໃນມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ ມີຫຼາຍກວ່າຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທສາຂາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ສະໜອງໃຫ້ນັກສຶກສາ ເຊັ່ນ: ປະລິນ ຍາໂທດ້ານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ສຳລັບການປັບໂຕກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການບັນເທົາທຸກ, ແລະ ປະລິນຍາໂທດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສຳລັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລລາຊສະອານາຈັກພະນົມເປັນ ໄດ້ເລີ່ມສະໜອງຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທໃໝ່ໃນປີ 2017 ຊື່ວ່າ “ວິທະຍາສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ”.

ເມື່ອພິຈາລະນາປະລິນຍາສະເພາະກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີສະຖາບັນໃດທີ່ສະໜອງຫຼັກສູດປະລິນຍາດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຍົກເວັ້ນຄະນະກະສິກຳ ແລະ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ (ມສ). ເຖິງແມ່ນວ່າຊື່ຂອງຫຼັກສູດຕ່າງໆຈະບໍ່ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນໃນການສຳຫຼວດນີ້ ແຕ່ກໍມີຫຼັກສູດປະລິນຍາຕີຢູ່ໃນສະຖາບັນຂອງວຽດນາມ ແລະ ລາວ ເຊັ່ນ: “ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ”, “ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ”, “ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ” ທີ່ຕິດພັນກັບຫຼັກສູດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ບັນດາວິຊາທຶນອນໃນແຕ່ລະຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທ ແລະ ປະລິນຍາຕີ ໄດ້ສັງລວມດັ່ງລຸ່ມນີ້. ບາງວິຊາກໍເປີດສອນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສະຖາບັນ.

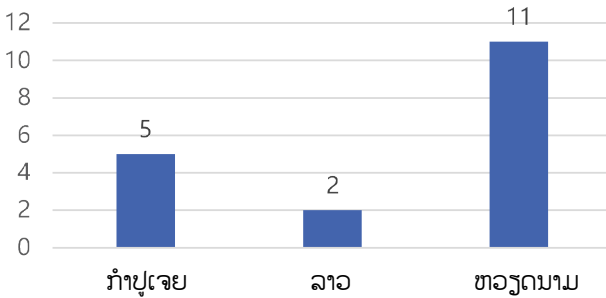
ຕາຕະລາງ 1: ບັນດາວິຊາທີ່ສອນໃນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ກຳປູເຈຍ	ລາວ	ຫວຽດນາມ
ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຊີວະນານາພັນ	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການປັບຕົວແລະ ການບັນເທົາທຸກ ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມຄາບອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານປ່າໄມ້	ການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ການປັບຕົວ ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດພາຍໃຕ້ພູມມິສາດສິ່ງແວດລ້ອມ, ປ. ຕີ
ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂະແໜງການປະມົງ ແລະ ປ່າໄມ້	ຫຼັກສູດທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການປັບຕົວ
		ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຂຶ້ນກັບຊຸມຊົນ
		ກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍສິ່ງແວດລ້ອມ
		ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
		ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃນຂະແໜງປ່າໄມ້
		ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

		ສັງຄົມວິທະຍາໃນຕົວເມືອງ, ສັງຄົມວິທະຍາໃນຊຸມນະບົດ, ການທ່ອງທ່ຽວເຊິ່ງກະສິກຳ ແລະ ໝູ່ບ້ານ
		ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ, ການບັນເທົາທຸກ ແລະ ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
		ການຄຸ້ມຄອງທິດິນ
		ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ
		ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

b. ສະຖາບັນທີ່ມີສື່ການສອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

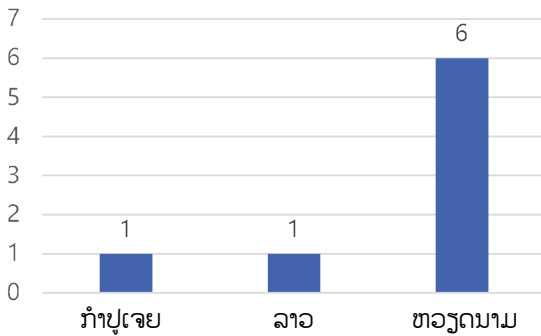
ຮູບສະແດງ 3: ສະຖາບັນທີ່ມີສື່ການສອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ໃນຈຳນວນທັງໝົດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ, ຢ່າງໜ້ອຍມີສະຖາບັນເຄິ່ງໜຶ່ງທີ່ສະໜອງສື່ການສອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃຫ້ນັກສຶກສາ. ສື່ການສອນທີ່ສະຖາບັນໃນຫວຽດນາມມີສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສື່ການສອນ ແລະ ປຶ້ມສຳລັບວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ສ່ວນຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ ແມ່ນໄດ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຫຼຸດຜ່ອນມົນລະພິດຈາກການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ ແລະ ການຊຸດໂຊມຂອງປ່າ (REDD+) ໃຫ້ຄູອາຈານ ແລະ ຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ໃນ ສປປ ລາວ, ສຳເນົາແຜນທີ່ ຫຼື ເອກະສານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ດິນຟ້າອາກາດ ເປັນປຶ້ມໄວ້ສໍາລັບການສອນ. ສ່ວນຢູ່ກຳປູເຈຍ ກໍໄດ້ສະໜອງບັນດາບົດສະເໜີ ແລະ ວິດີໂອທີ່ຕິດພັນກັບວິຊາດັ່ງກ່າວ. ນອກນັ້ນ, ບາງສະຖາບັນ ຍັງມີຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ຄອມພິວເຕີໃຫ້ນໍາໃຊ້ໃນເວລາຮຽນ, ໂດຍສະເພາະ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລບັດຕະບອງຂອງກຳປູເຈຍ ໃນການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຄວາມຮ້ອນຕໍ່ປາ, ລະບົບຖັງໝູນວຽນ (recirculating tank), ຖັງກຽວ (spirometry tank), ຖັງ (chase tank) ແລະ ອື່ນໆ.

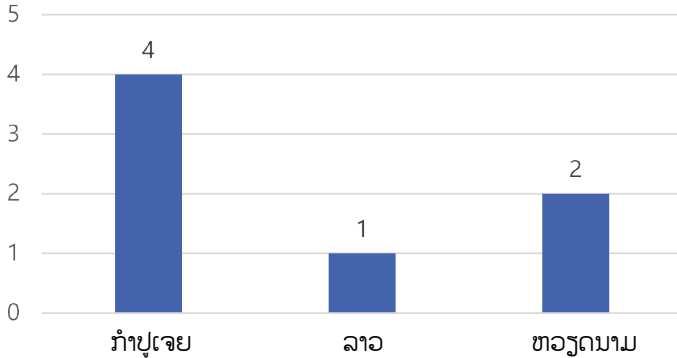
c. ສະຖາບັນທີ່ມີຕໍາແໜ່ງປະລິນຍາເອກ ໃນຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນອາກາດ

ຮູບສະແດງ 4: ສະຖາບັນທີ່ມີຕໍາແໜ່ງປະລິນຍາເອກໃນຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ສະຖາບັນທີ່ມີຕໍາແໜ່ງປະລິນຍາເອກໃນສາຂາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນໜ້ອຍຫຼາຍ. ມີພຽງ 8 ຈາກທັງໝົດ 29 ສະຖາບັນທີ່ມີຕໍາແໜ່ງປະລິນຍາເອກໃນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນດັ່ງກ່າວແມ່ນ: ສິງແວດລ້ອມທິດິນ ແລະ ນໍ້າ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດສີຂຽວໃນເຂດພູດອຍ, ຄວາມອາດສາມາດຊົມຊັບຂອງ CO₂ ຈາກການຂະຫຍາຍ ຕົວການປູກຢາງພາລາຢູ່ສ່ວນຢາງ Tan Hung, ເມືອງ Ben Cat, ແຂວງ Binh Duong, ການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອການເພາະປູກກາເຟຢູ່ Dak Nong, ການປ່ຽນແປງສິງແວດລ້ອມ ແລະ ການບັນເທົາທຸກຂອງປະຊາຊົນຢູ່ An Giang, ການນໍາໃຊ້ພະລັງງານບໍ່ໝູນວຽນ ແລະ ພະລັງງານໝູນວຽນໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

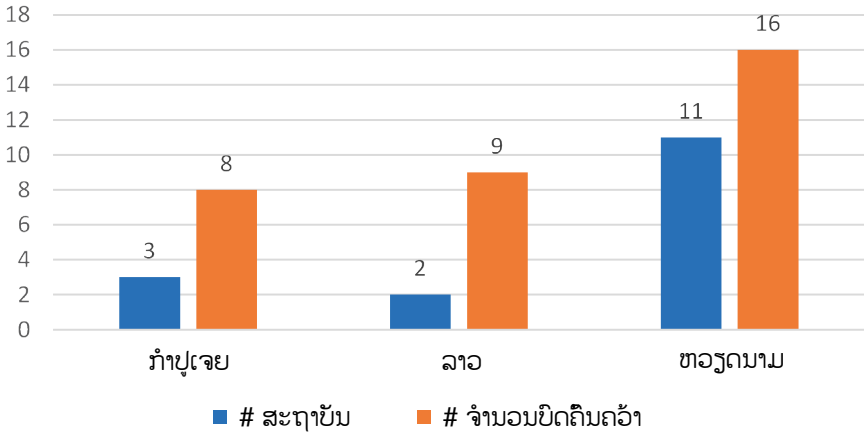
**d. ຫຼັກສູດທີ່ຮັບຮອງເພື່ອຍົກລະດັບທັກສະການຄົ້ນຄວ້າ ໃນໄລຍະຮຽນ ຫຼື
ກ່ອນຮຽນຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທ ຫຼື ປະລິນຍາເອກ**

ຮູບສະແດງ 5: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ສະໜອງຫຼັກສູດທີ່ຮັບຮອງ

ຈາກ 29 ສະຖາບັນ, ມີພຽງ 7 ສະຖາບັນທີ່ໄດ້ສະໜອງຫຼັກສູດທັກສະການຄົ້ນຄວ້າ ເຊິ່ງຫຼັກສູດດັ່ງກ່າວລວມມີ ວິຊາກ່ຽວກັບທັກສະການຂຽນໂຄງການລະດັບສາກົນ, ການບໍລິຫານໂຄງການໃນໄລຍະຮຽນປະລິນຍາໂທ, ຝຶກອົບຮົມເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນປະເທດ, ຝຶກອົບຮົມການວິໄຈຂໍ້ມູມ, ການພັດທະນາບົດສະເໜີໂຄງການ, ວິທີວິທະຍາການຄົ້ນຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ການຂຽນແບບວິຊາການ; ນອກນັ້ນ, ບາງສະຖາບັນໄດ້ເອົາການສອນທັກສະການຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າໃນຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ຢູ່ກຳປູເຈຍ ມີ 1 ສະຖາບັນທີ່ໄດ້ສະໜອງຫຼັກສູດໄລຍະພັກແລ້ງກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດພາສາອັງກິດສຳລັບກະສິກຳ, ໃນຂະນະທີ່ສະຖາບັນອື່ນແມ່ນສະໜອງຫຼັກສູດການເປັນຜູ້ນຳດ້ານການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ລະບົບສະໜັບສະໜູນການຕັດສິນໃຈ (DSS) ເສີມເຂົ້າໃນວິຊາການບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ທັກສະການຄົ້ນຄວ້າ.

e. ສະຖາບັນທີ່ມີເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາການ ຫຼື ເປັນໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມໃນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

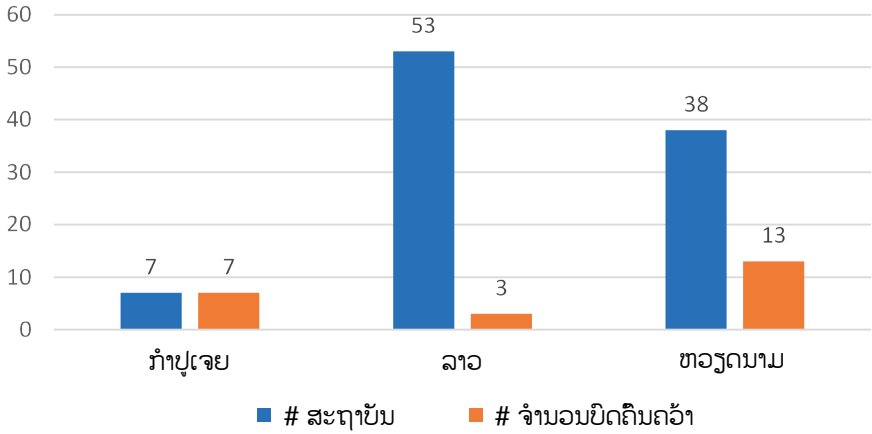
ຮູບສະແດງ 6: ຈຳນວນສະຖາບັນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາການ ຫຼື ເປັນໜ່ວຍງານຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມ ແລະ ຈຳນວນບົດຄົນຄວ້າທີ່ໄດ້ເຮັດ

ຈາກສະຖາບັນທັງໝົດທີ່ຮ່ວມການສຳຫຼວດ, ມີ 16 ສະຖາບັນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າແບບສະຫະວິຊາການ 1 ຫຼື ຫຼາຍໂຄງການ. ໃນຈຳນວນ 16 ສະຖາບັນນີ້ ມີ 33 ບົດຄົນຄວ້າທີ່ໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າແລ້ວ ຫຼື ກຳລັງດຳເນີນຢູ່. ຫົວຂໍ້ໂຄງການ, ຄູ່ຮ່ວມໂຄງການ ແລະ ຫົນສະໜັບສະໜູນໄດ້ສັງລວມໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ (ຕາຕະລາງ 1);

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກແບບສອບຖາມ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຄູ່ຮ່ວມໂຄງການ REACT ໃນກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ໄດ້ສັງລວມຄຳຕອບກ່ຽວກັບ “ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ” ຈາກແບບສອບຖາມ 98 ຊຸດຈາກບັນດານັກຄົນຄວ້າຢູ່ພາຍໃນ 24 ສະຖາບັນ.

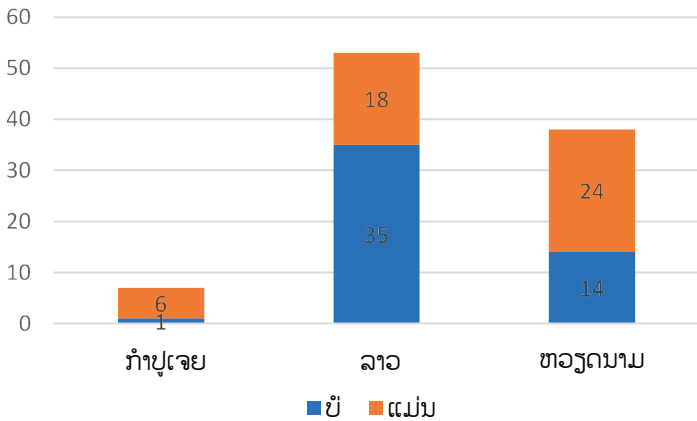
ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຮູບສະແດງ 7: ຈຳນວນສະຖາບັນ ແລະ ນັກຄົນຄວ້າ

a. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຮັດການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຈາກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ, ມີຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງນັກຄົນຄວ້າແມ່ນໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າໃນຂອບເຂດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ຮູບສະແດງ 8: ຈຳນວນນັກຄົນຄວ້າທີ່ໄດ້ເຮັດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຂອບເຂດການຄົ້ນຄວ້າຫຼັກຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າປະມານ 35% ແມ່ນນອນໃນຂອບເຂດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງມີລັກສະນະເທິງກັນທັງສາມປະເທດ ແຕ່ຈຸດເນັ້ນການຂອງການຄົ້ນຄວ້າມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ຕົວຢ່າງ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກມະຫາວິທະຍາໄລຂອງເມືອງ Can Tho ປະເທດຫວຽດນາມ ແມ່ນເນັ້ນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ໃນຂະນະນັກຄົ້ນຄວ້າອື່ນທີມາຈາກມະຫາວິທະຍາໄລດຽວກັນເນັ້ນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການທ່ອງທ່ຽວ. ນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກລາວ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບເສດຖະກິດຫຼາຍກວ່າເຊັ່ນ ການເຕີບໂຕສີຂຽວ ຫຼື ການພັດທະນາເສດຖະກິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ. ນັກຄົ້ນຄວ້າອິດສະຫຼະຈາກກຳປູເຈຍ ແມ່ນເນັ້ນກ່ຽວກັບແມ່ນ້ຳຂອງ, ໃນຂະນະນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມົງ ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການພັດທະນາທາງເລືອກໃນການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງອາກາດສຳລັບຊາວນາໃນກຳປູເຈຍ, ລາວ, ອິນເດຍ ແລະ ບັງກະລາເທດ.

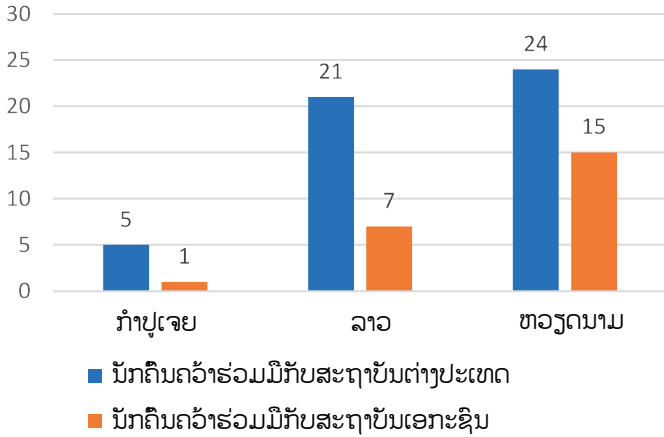
ຫຼາຍໆນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ກຳລັງເຮັດຄົ້ນຄວ້າໃນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍໄດ້ມີສິ່ງພົມໃນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສາຂາ.

ເວົ້າລວມແລ້ວ, ຂອບເຂດທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ໃນ 3 ປະເທດ. ນັບແຕ່ “GIS – ການຄຳນວນໄລຍະໄກ ແລະ ການໃຊ້ແບບຈຳລອງເພື່ອສ້າງແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງນ້ຳຖ້ວມຍ້ອນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງນ້ຳທະເລ” ຈົນເຖິງ “ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການປົກປ້ອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ”, ຫຼາຍຫົວຂໍ້ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຢູ່ໃນປະເທດດັ່ງກ່າວ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຂອບເຂດການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຫົວຂໍ້ທີ່ເຮັດຄົ້ນຄວ້າ ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງຂອງເອກະສານຊ້ອນ.

b. ການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ເອກະຊົນ

ອີງຕາມຄຳຕອບຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ໃນການຄົ້ນຄວ້າທົ່ວໄປ ການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນພາກເອກະຊົນ ແມ່ນບໍ່ຕ້ອຍມີ ໃນຂະນະທີ່ການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດແມ່ນເປັນເລືອງປົກກະຕິຫຼາຍກວ່າ.

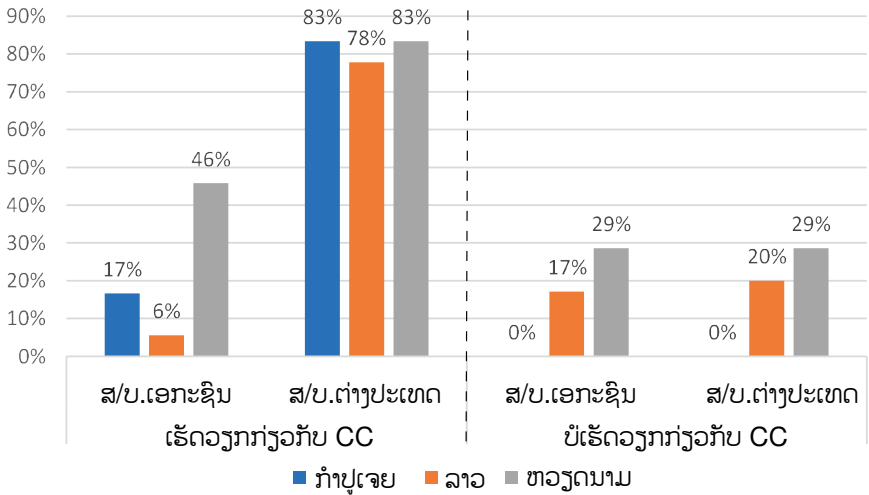
ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຮູບສະແດງ 9: ນັກຄົນຄວ້າຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ສະຖາບັນເອກະຊົນ

ທັງສາມປະເທດ, ນັກຄົນຄວ້າຜູ້ທີ່ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດຫຼາຍກວ່າ ຖ້າສົມທຽບກັບນັກຄົນຄວ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າໃນຂອບເຂດນີ້ (ຮູບສະແດງ 10). ທັງສາມປະເທດ, ມີຫຼາຍກວ່າ 80% ຂອງນັກວິທະຍາສາດຜູ້ທີ່ເຮັດຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ເຮັດວຽກກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ມີໜ້ອຍກວ່າ 37% ຂອງນັກວິທະຍາສາດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ເຮັດວຽກກັບສະຖາບັນຕ່າງປະເທດ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ຫວຽດນາມ, ນັກຄົນຄວ້າທີ່ເຮັດຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນໄດ້ຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນພາກເອກະຊົນຫຼາຍກວ່າ, ຍົກເວັ້ນກໍລະນີຂອງລາວ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຮູບສະແດງ 10: ສົມທຽບລະຫວ່າງນັກຄົນຄວ້າຢູ່ໃນສາຍກາຍປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຢູ່ນອນກສາຍການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ມີການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນເອກະຊົນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ

ບັນດາສະຖາບັນເອກະຊົນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ນັກຄົນຄວ້າໄດ້ຮ່ວມມືນຳ ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນຕາຕະລາງ 3 ຂອງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.

c. ສາຂາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ມ

ພວກເຮົາໄດ້ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຖິງທັດສະນະພວກເຂົາກ່ຽວກັບສາຂາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍ. ນັກຄົນຄວ້າຈາກທັງສາມປະເທດ ໄດ້ຕອບຄຳຖາມຢ່າງລະອຽດ ແລະ ຢ່າງສະເພາະໃນຫຼາຍຫົວຂໍ້ທີ່ພວກເຂົາເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງສຸມໃສ່. ສ່ວນໃຫຍ່ພວກເຂົາກ່າວເຖິງຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຫຼາຍຂະແໜງທີ່ຕ່າງກັນເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ການດຳລົງຊີວິດ, ການປະມົງ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ. ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຍຸດທະສາດການບັນເທົາທຸກແມ່ນຂະແໜງທີ່ຖືກຍົກຂຶ້ນຫຼາຍ. ຫົວຂໍ້ກ່ຽວກັບສັງຄົມເຊັ່ນ: ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ບົດບາດຍິງຊາຍກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ທັດສະນະ ແລະ ການຮັບຮູ້ທີ່ມີຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍໄດ້ຖືກກ່າວເຖິງ.

ສະພາບພະລັງງານໃນທັງສາມປະເທດ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບພະລັງງານໜຸນວຽນ ແມ່ນຫົວຂໍ້ທີ່
ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກ່າວເຖິງ ລວມເຖິງຫົວຂໍ້ເສດຖະກິດກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ
ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ສາເຫດ, ຜົນກະທົບ ແລະ ຍຸດທະສາດການປັນເທົາທຸກ ກໍໄດ້ຖືກກ່າວເຖິງໃນທັງສາມປະເທດ.
ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທິດິນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ສາມາດປັບສະພາບໄດ້ດີໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ
ຫຼື ບາງເຂດສະເພາະ ກໍເປັນຫົວຂໍ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈ. ຫົວຂໍ້ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງແມ່ນການສັ່ງລວມຫຍໍ້
ຫົວຂໍ້ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຫັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ເຊິ່ງລາຍຊື່ຫົວຂໍ້ລະອຽດໄດ້ສັ່ງລວມໃນຕາ
ຕະລາງ 4 ຂອງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.

● ການວິເຄາະການສົນທະນາຂອງກຸ່ມ

ກຳປູເຈຍ: ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ

ໃນຕົວແທນ 12 ທ່ານຈາກກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ 14 ທ່ານຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານຂອງກຳປູເຈຍ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມສຳພາດໃນກຸ່ມສຳທະນາ. ການສຳພາດໄດ້ແບ່ງອອກເປັນສາມພາກ ສະນັ້ນການນຳສະເໜີຂໍ້ມູນຈະລຽງຕາມລຳດັບ ແລະ ໂຄງສ້າງດັ່ງນີ້.

ທັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້

ອີງຕາມຕົວແທນຂອງກຸ່ມ “ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ” ແລະ “ພາກເອກະຊົນ” ໃນກຳປູເຈຍ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນບັນຫາທີ່ແທ້ຈິງຂອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອຸນນະພູມ, ການປ່ຽນແປງລະດູການຂອງຝົນ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງນ້ຳທະເລ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມເຄັ່ງໃນເຂດຊາຍຝັ່ງ, ການເກີດສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງເລື້ອຍຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ພາຍຸ. ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຫຼາຍຂະແໜງການຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ໂດຍສະເພາະຊົນຊັ້ນທີ່ອ່ອນແອທີ່ສຸດຂອງສັງຄົມ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດຄວາມລ້າຊ້າໃນການເທົາທຽມທາງເສດຖະກິດໃນປະເທດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນໃນລະດັບສາກົນ. ຂະແໜງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນຂະແໜງກະສິກຳພ້ອມກັບການເຊື່ອມໂຊມຂອງແຫຼ່ງນ້ຳ.

- ໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງແມ່ນມີໃຫ້ເຫັນແລ້ວ:
- ການປ່ຽນແປງຂອງລະດູການປູກຝັງ
- ນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ພາຍຸ ເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍ ແລະ ມີຄວາມຮຸນແຮງຂຶ້ນ
- ການປ່ຽນແປງຂອງການປັນປວນຂອງອາກາດເຊັ່ນ ອຸນນະພູມ, ຝົນ, ປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ມີຜົນຕໍ່ການແຊກຊຶມ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນ ຕະຫຼອດຮອດຄວາມຊຸ່ມຂອງອາກາດ.
- ການຫຼຸດລົງຂອງຜົນລະປູກເຊິ່ງສົ່ງຜົນໃຫ້ການສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ.
- ການປູກເຂົ້າຖືກທຳລາຍຍ້ອນນ້ຳຖ້ວມໜັກໃນລະດູຝົນ.
- ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການລະບາດໃນສັດຕູພືດ ແລະ ແມງໄມ້ ທີ່ສ້າງຜົນເສຍໃຫ້ພືດບາງຊະນິດທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຊຶ່ງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນ້ຳທະເລ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນຜະລິດກະສິກຳຢູ່ຕາມຊາຍຝັ່ງ.
- ການເພີ່ມຂຶ້ນການຊົມໃຊ້ອ່າງເກັບນ້ຳ ຍ້ອນໄພແຫ້ງແລ້ງແກ່ຍາວ ແລ້ວບາງກໍລະນີກໍສົ່ງຜົນໃຫ້ຜົນລະປູກເສຍຫາຍ.
- ໄດ້ມີການຄາດຄະເນວ່າຜົນຜະລິດເຂົ້ານາປີ ຍັງຈະສືບຕໍ່ຫຼຸດລົງຮອດປີ 2080, ແລະ ອາດຫຼຸດລົງເຖິງ 70% ຂອງຜົນຜະລິດປະຈຸບັນ. ການຜະລິດເຂົ້ານາແຊງ ເຊິ່ງຈະມີຜົນຜະລິດອອກໃນເດືອນພະຈິກ ແລະ ທັນວາ ອາດຈະຫຼຸດລົງເຖິງ 40%.
- ຜົນຜະລິດເສຍຫາຍຍ້ອນນ້ຳຖ້ວມ (ປະມານ 62%) ແລະ ຍ້ອນແຫ້ງແລ້ງ (ປະມານ 36%)

ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວກໍແມ່ນຂະແໜງທີ່ອ່ອນໄຫວຕໍ່ຜົນກະທົບຈາກພາຍນອກ ເຊິ່ງລວມມີ: ລາຄານ້ຳມັນເພີ່ມຂຶ້ນ, ມີໂລກລະ ບາດ ແລະ ເກີດໄພພິບັດ, ການເຊື່ອມໂຊມຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ມໍລະດົກທາງວັດທະນາທຳຖືກທຳລາຍ, ການປ່ຽນແປງຂອງຄວາມພ້ອມໃຊ້ນ້ຳ, ຊີວະນາໆພັນຖືກທຳລາຍ, ຄວາມສວຍງາມທາງທຳມະຊາດຫຼຸດລົງ, ການຜະລິດກະສິກຳມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ການເຊາະເຈືອນຂອງຊາຍຝັ່ງ. ການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ ເຊິ່ງເປັນຈຸດສຳຄັນຂອງການດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວ ແມ່ນຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ພືດພັນ ແລະ ສັດ ການຖືກທຳລາຍສິ່ງຜົນໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາທ່ຽວຊົມປະເທດຫຼຸດລົງຫຼາຍ. ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຍັງຖືວ່າເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ສະຖານທີ່ມໍລະດົກທາງປະຫວັດສາດເຊື່ອມໂຊມ ຍ້ອນເກີດຂຶ້ນຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມຮຸນແຮງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນມືທີ່ຮ້ອນ.

ປ່າໄມ້ຍັງແມ່ນຂະແໜງສຳຄັນຂອງກຳປູເຈຍ ຍ້ອນປະຊາຊົນຈຳນວນຫຼາຍຍັງອາໄສໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ເອື້ອຍອີງທຳມະຊາດກໍຄືອາໄສເກັບເຄື່ອງປາຂອງດົງເພື່ອບໍລິໂພກປະຈຳວັນຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ເພື່ອສ້າງລາຍໄດ້. ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ມີຕໍ່ປ່າໄມ້ກໍແມ່ນໄພໄໝ້ປ່າ ແລະ ການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ, ການຂະຫຍາຍຕົວທີ່ບໍ່ແຊງແຮງ ແລະ ການຫຼຸດລົງການຜະລິດຂອງປ່າຍ້ອນໄພແຫ້ງແລ້ງແກ່ຍາວ. ການຄາດຄະເນຜົນກະທົບສະເພາະໄດ້ສັງລວມດັ່ງນີ້:

- ພືດພັນພື້ນເມືອງທີ່ສຳຄັນບາງຊະນິດຖືກຄຸກຄາມຈາກສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ສິ່ງມີຊີວິດ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນສະທ້ອນເຖິງຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ.
- ພາຍໃຕ້ສົມມຸດຖານການປ່ອຍອາຍແກັດເຮືອນແກ້ວແບບ B1 ແລະ A2, ປ່າໄມ້ໃນເຂດທົ່ງພຽງສ່ວນຫຼາຍຈະປະເຊີນກັບລະດູແລ້ງດິນກວ່າຈົນຮອດປີ 2050, ໂດຍສະເພາະປ່າໄມ້ທີ່ຢູ່ເຂດພາກຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ ແລະ ຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ຂອງປະເທດ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ຫຼາຍກວ່າ 4 ລ້ານເຮັກຕາຂອງປ່າໄມ້ເຂດທົ່ງທຽງ ເຊິ່ງປັດຈຸບັນແມ່ນຢູ່ໃນໄລຍະມີນ້ຳບໍ່ພຽງພໍປະມານ 4-6 ເດືອນອາດປະເຊີນກັບໄລຍະນ້ຳບໍ່ພຽງພໍສູງເຖິງ 6-8 ເດືອນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ.

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ຂະແໜງການອື່ນໆເຊັ່ນ:

ຂະແໜງການປະມົງ: ຍ້ອນການແກ່ຍາວຂອງລະດູແລ້ງ ແລະ ການລ້າຊ້າຂອງລະດູຝົນ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ໄລຍະເພາະພັນຂອງປາ, ທີ່ພັກອາໄສຂອງປາ, ການຍ້າຍຖິ່ນຖານຂອງປາ ແລະ ອັດຕາການລອດຊີວິດຂອງລູກປາຈົນກວ່າຈະໃຫຍ່, ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຈອງສິ່ງມີຊີວິດທີ່ຮຸກຮານຕາມແມ່ນ້ຳ ແລະ ພື້ນທີ່ຮາບພຽງ. ການແກ່ຍາວຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ອັດຕາການລະເຫຼີຍອາຍທີ່ສູງຂຶ້ນຍ້ອນອຸນນະພູມເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ທະເລສາບບາງແຫ່ງແຫ້ງແລ້ງ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ການສູນເສຍ ຫຼື ການເຊື່ອມໂຊມຂອງການສະສົມຂອງປາ. ຕົວຢ່າງ: ປ່າຫຼາຍຮ້ອຍໂຕນ ໃນທະເລສາບທົ່ງເລສາບ ຕາຍໃນໄລຍະອາກາດຮ້ອນແຮງຂອງລະດູຮ້ອນປີ 2015.

ຂະແໜງການສຶກສາ: ຄວາມຖີ່ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງເຫດການອາກາດຮຸນແຮງ ໄດ້ກະທົບຕໍ່ການບໍລິການດ້ານການສຶກສາ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ພາຍຸ ເຮັດໃຫ້ຈຳນວນມື້ທີ່ມີກຽມ (ໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍ) ແລະ ຄູອາຈານບໍ່ສາມາດໄປໂຮງຮຽນຫຼາຍຂຶ້ນ, ຫຼາຍກວ່າ 50 ໂຮງຮຽນໄດ້ເລືອນການຮຽນຍ້ອນນ້ຳຖ້ວມໜັກໃນປີ 2013. ນອກນັ້ນ, ໃນປີ 2015 ເກືອບທັງໝົດໂຮງຮຽນປະຖົມໃນກຳປູເຈຍຖືກປິດໃນຊ່ວງສຶກສາຮຽນປົກກະຕິເປັນເວລາຢາງໜ້ອຍໜຶ່ງເດືອນໃນໄລຍະລະດູຮ້ອນທີ່ຮ້ອນທີ່ສຸດເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງທີ່ເດັກນ້ອຍຈະເປັນໄຂ້ເມື່ອເຂົາໄປໂຮງຮຽນໃນເວລານັ້ນ.

ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ: ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ທັງຊາຍ ແລະ ຍິງ ໃນທາງທີ່ແຕກຕ່າງກັນຍ້ອນການປະກອບສ່ວນແຮງງານໃນຄົວເຮືອນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມ. ແມ່ຍິງຖືກອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບອາກາດ ແລະ ອຸນະພູມຫຼາຍກວ່າເພດຊາຍ.

ສຸຂະພາບ: ເຫດການສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ສາມາດເປັນສາເຫດທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມກະທົບຕໍ່ການເສຍຊີວິດຂອງມະນຸດ, ການບາດເຈັບ, ພະຍາດ ແລະ ບັນຫາທາງອາລົມ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພະຍາດໄຂ້ເລືອດອອກ ແລະ ພະຍາດອື່ນໆທີ່ມານຳນ້ຳ ໄດ້ຖືກບັນທຶກ ແລະ ກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນເດັກນ້ອຍ ແລະ ກຸ່ມຄົນທຸກໃນສັງຄົມຍ້ອນຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງດ້ານໄພຊະນາການ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມອ່ອນໄຫວຫຼາຍຕໍ່ກັບບັນຫາສຸຂະພາບ.

ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ: ນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ; ເວລາເກີດນໍ້າຖ້ວມ ເຮັດໃຫ້ເສັ້ນທາງໃນຊົນນະບົດຫາເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດໃນຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງຖືກຕັດຂາດກັນ, ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງອຸປະສັກໃຫ້ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ຮວມຕົວກັນຂອງສັງຄົມ.

ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ: ການແກ່ຍາວຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງ ໄດ້ສ້າງຂໍ້ຈຳກັດການສະໜອງນໍ້າໃຫ້ຄົວເຮືອນຊົມໃຊ້ ແລະ ຂະບວນການຜະລິດກະສິກໍາ. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າລິນ ແລະ ນໍ້າບາດານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງໜໍ້ານໍ້າທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມກະທັນຫັນ ກໍ່ເປັນຍ້ອນສັນປັນນໍ້າ, ອ່າງເກັບນໍ້າ ແລະ ການຈັດການນໍ້າຖ້ວມບໍ່ດີ.

ເຂດຊາຍຝັ່ງ: ລະດັບນໍ້າທະເລເພີ່ມຂຶ້ນເຮັດໃຫ້ເກີດການບຸກລຸກຂອງຄວາມເຄັມເຊິ່ງສິ່ງຜົນທາງກົງຕໍ່ຄວາມສະອາດຂອງນໍ້າ, ຊີວະນານາພັນໃນເຂດຊາຍຝັ່ງ ແລະ ຄວາມສະອາດ.

ບັນດາຜົນກະທົບທີ່ໄດ້ສັງລວມມາຂ້າງເທິງນັ້ນລ້ວນແຕ່ມີຜົນກະທົບທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ປະຊາກອນກຳປູເຈຍສ່ວນຫຼາຍອາໄສກະສິກໍາເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບຕົນຕໍ່ ເຊິ່ງພັດເປັນຂະແໜງທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວສຸດຈາກຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຫດການນີ້ແມ່ນຕິດພັນກັບການເຊື່ອມໂຊມຂອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ. ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຖືກທໍາລາຍຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ພາຍຸໄດ້ຮຸກຮານຊຸມຊົນ, ປະເທດ ແລະ ການແລກປ່ຽນສິນຄ້າກັບຕ່າງປະເທດ, ແລະ ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງຂອງການໃຫ້ບໍລິການເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການສະໜອງໄຟ ແລະ ນໍ້າໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດຕົວເມືອງ. ການບຸກລຸກຂອງນໍ້າເຄັມໃນເຂດຊາຍຝັ່ງ ໄດ້ທໍາລາຍຜົນຜະລິດຂອງສັດນໍ້າ ກໍ່ຄື ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດຂອງປະຊາກອນໃນເຂດດັ່ງກ່າວ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພະຍາດໄຂ້ເລືອດອອກ ແລະ ພະຍາດອື່ນໆທີ່ມານໍ້າເຮັດໃຫ້ການບໍລິການປົນປົວເກີນຄວາມອາດສາມາດ ເຊິ່ງສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການລົງທຶນສູງຂຶ້ນຈາກົງປະມານລັດ ແລະ ກະທົບຕໍ່ຜົນຜະລິດລວມຂອງປະເທດ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີຂອງປະຊາກອນ.

ຜ່ານການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນເວລາສໍາພາດໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າບັນດາຕົວແທນທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແມ່ນມີຄວາມຮັບຮູ້ເປັນຢ່າງດີເຖິງຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ປະເທດຕົນ, ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈແຈ້ງວ່າມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາກອນ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງຊາດໃນລະດັບໃດ. ອີງຕາມຜູ້ໃຫ້ສໍາພາດ, ຄວາມຮັບຮູ້ຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈແມ່ນຂ້ອນຂ້າງກວ້າງຂວາງ ແຕ່ການຮັບມືແມ່ນຍັງຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ທັນມີປະສິດທິພາບ. ທັງນີ້ອາດເປັນຍ້ອນການຂາດຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມຊໍານານໃນຂະແໜງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ສະນັ້ນ ມັນຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນການສຶກສາ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ທຸກລະດັບເຊັ່ນ: ນັບແຕ່ຂັ້ນປະຖົມ ຈົນເຖິງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ເພື່ອສ້າງຄວາມເປັນຊ່ຽນຊານ ທີ່ສາມາດແກ້ໄຂກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ.

ໃນລະດັບສະຖາບັນ, ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ມີບົດບາດທີ່ໂດດເດັ່ນໃນການປະສານງານເພື່ອແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານລະຫວ່າງຂະແໜງການຕ່າງໆ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການບັນເທົາທຸກ.

ໃນຂັ້ນກະຊວງ, ຈຸດປະສານງານ ແລະ ຄະນະເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ. ອີງຕາມການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຄະນະເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ກຳນົດເທື່ອ ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບການພົວພັນຂອງຄະນະດັ່ງກ່າວກັບພາກສ່ວນຂອງກະຊວງອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການວາງແຜນນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ ແລະ ການລົງທຶນຂອງຂະແໜງການ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຄວາມສ່ຽງ ແລະ ກາລະໂອກາດຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ຕະຫຼອດໄລຍະ 17 ປີຜ່ານມາ, ກົມປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຂອງກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ເຮັດບົດບາດສຳຄັນໃນການປະສານ ແລະ ສະໜັບສະໜູນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍສະເພາະ. ຕົວຢ່າງ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດມີບົດບາດສຳຄັນໃນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາເຖິງ 14 ຂະແໜງການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ງົບປະມານລັດທີ່ຮັບໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນບໍ່ສູງ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະກະຊວງ. ການຄົ້ນຄວ້າໃນຂະແໜງການຫຼັກລວມມີ ກະສິກຳ, ສຶກສາ, ສາທາ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແມ່ນໄດ້ຮັບງົບໃນສັດສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່ຂອງງົບປະມານລວມ.

ເປັນການສະຫຼຸບອັນສຸດທ້າຍ, ການສຳຫຼວດໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນວ່າ ມັນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະສືບຕໍ່ ແລະ ເພີ່ມຄູ່ຮ່ວມມືກັບບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລສຳຄັນໆ. ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສາມາດຊ່ວຍພາກເອກະຊົນ ແລະ ພາກລັດ ໃນການສ້າງເວທີສົນທະນາທີ່ມີຍຸດທະສາດ ເພື່ອກຳນົດບຸລິມະສິດ ແລະ ຮ່າງວາລະສຳຄັນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບສະພາບ ແລະ ການດຳເນີນງານທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ໃນການສຳພາດກຸ່ມສິນທະນາແມ່ນລວມມີ 12 ກະຊວງ ແລະ 1 ຄະນະກຳມາທິການແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ:

- ກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມີງ
- ຄະນະກຳມະທິການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ
- ກະຊວງສຶກສາ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ກິລາ
- ກະຊວງແມ່ຍິງ
- ກະຊວງສາທາລະນາສຸກ
- ກະຊວງພັດທະນາຊຸມນະບົດ
- ກະຊວງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ອຸຕຸວິທະຍາ
- ກະຊວງຄຸ້ມຄອງທິດິນ, ແຜນຜັງຕົວເມືອງ ແລະ ກໍ່ສ້າງ
- ກະຊວງທ່ອງທ່ຽວ
- ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ
- ກະຊວງໂຍທາ ແລະ ຂົນສົ່ງ
- ກະຊວງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
- ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ
- ກະຊວງບໍ່ແຮ່ ແລະ ພະລັງງານ

ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ

ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກສະຖາບັນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ນຳມາປະເມີນຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມປັນປວນຂອງລະດູການໃນອຸຕຸວິທະຍາ (ປະລິມານນໍ້າຝົນ, ອຸນະພູມ, ລົມ), ການຜັນປ່ຽນຂອງການປົກຫຸ້ມຂອງດິນ (ຕົວຢ່າງ ການຫຼຸດລົງຂອງພື້ນຜິວປ່າໄມ້, ການຫຼຸດລົງ ຫຼື ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນໍ້າທະເລ) ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ຂໍ້ມູນອຸຕຸວິທະຍາ. ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງວ່າແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວແມ່ນຈາກພາກສ່ວນໃດແທ້ ແລະ ຂໍ້ມູນມີຄວາມຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບແນວໃດ.

ສ່ວນຫຼາຍຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຈາກສາກົນ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໄດ້ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນໃນຂະແໜງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍແມ່ນກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງກະຊວງສິ່ງ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ປະສານງານ. ສະຖາບັນຍີປຸນ 2 ສະຖາບັນເຊິ່ງເປັນສະຖາບັນທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຈາກພາກ
ລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ແມ່ນມີບົດບາດໃນການປະເມີນຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງ
ລາຍລະອຽດໄດ້ບັນລະຍາຍດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ສູນຮ່ວມມືສາກົນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (OECC): ໄດ້ຮ່ວມຄົນຄວ້າດ້ານປະສິດທິພາບພະລັງງານ ດ້ວຍ
ການທົດສອບຄຸນນະພາບນໍ້າໃນອ່າງນໍ້າຕົ້ນ ໃນໂຮງແຮມທີ່ມີຊື່ສຽງໃນພະນົມເປັນ ແລະ ສຽມລຽບ
ປະເທດກຳປູເຈຍໃນປີ 2015. ພາລະກິດຂອງສູນ OECC ແມ່ນເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດ
ລ້ອມລາຍວີໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີການຮ່ວມມືກັບຍີປຸນ. ບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ໄດ້
ຮ່ວມມືກັນໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ເຮັດການຕິດຕາມ/ວິໄຈສິ່ງແວດລ້ອມ,
ຮ່ວມມືກັນໃນການຜະລິດ ຫຼື ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ,
ການຜະລິດ ຫຼື ຂາຍ ອຸປະກອບຕິດຕາມສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫຼື ເຮັດທຸລະກິດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ,
ລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ຍັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເພື່ອການຮັກສາສິ່ງ
ແວດລ້ອມ. ເປົ້າໝາຍຂອງຂອບເຂດການສຳຫຼວດມີ ພືດພັນ, ຊັ້ນບັນຍາກາດ, ນໍ້າ, ຊີວະນານາພັນ,
ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ, ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ສະມາຊິກ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ວຍການເຮັດກາ
ນສຳຫຼວດໂດຍຜ່ານການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນ, ລົງຢ້ຽມຍາມ ແລະ ຟັງທັດສະນະຈາກເຈົ້າໜ້າບັນດາກະຊວງ/
ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ/ອົງການທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານ ທີ່ຕິດພັນກັບວຽກສິ່ງແວດລ້ອມ, ລວມເຖິງໜ່ວຍງານ
ທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ. ພາຍຫຼັງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ໄດ້ຈັດສຳມະນາເປັນເວລາ
1 ວັນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນຕົວເມືອງ ໂດຍການນຳສະເໜີວິທີການແກ້ໄຂສຳລັບສິ່ງທ້າ
ທາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນປະເທດເປົ້າໝາຍ.

ສະຖາບັນຍຸດທະສາດສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ (IGES): ຮ່ວມມືກັບກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງ
ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ສ້າງຄຳມາດຕະຖານຂອງໂຮງສີເຂົ້າໃນກຳປູເຈຍ ເພື່ອພັດທະນາປັດໄຈການປອ
ຍໃນໂຄງການພັດທະນາສະອາດ. ສະຖາບັນໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອເປັນຕົວຢ່າງໃຫ້ສັງຄົມໃນການບັນລຸ
ການພັດທະນານະໂຍບາຍແບບໃໝ່ ແລະ ຄົນຄວ້າຍຸດທະສາດເພື່ອການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ, ເພື່ອສະ
ທ້ອນຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃນການຕັດສິນໃຈດ້ານນະໂຍບາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນຂົງເຂດອາຊີປາຊີຟິກ
ແລະ ໃນໂລກ. ສະຖາບັນນີ້ ຍັງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຂາຍໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ
ແລະ ຕົ້ນທີ່ໄດ້ມາກຳນຳມາຮັບໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຢູ່ກຳປູເຈຍ, ພາກເອກະຊົນແມ່ນບໍ່ຄ່ອຍປະກອບສ່ວນໃນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຖ້າຫາກບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ມີການຮ່ວມມືກັນສາກົນ ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານຂອງພວກເຂົາ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າກໍບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ເຜີຍແຜ່ສູ່ສັງຄົມ. ຂໍ້ຈຳກັດຕົ້ນຕໍສໍາລັບອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃນການປະກອບສ່ວນຢ່າງຫ້າວຫັນໃນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢ່າງເອກະລາດຈາກໂຄງການໃດໜຶ່ງ ແມ່ນຍ້ອນຂາດທຶນຮອນເຮັດການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມ. ປັດໄຈສໍາຄັນອີກຢອນໜຶ່ງກໍແມ່ນຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ຊ້ານານດ້ານການປະເມີນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ຄວາມຕ້ອງການຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານນີ້ກໍເພື່ອຂຶ້ນ, ຕົວຢ່າງ: ກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປັດຈຸບັນກໍກໍາລັງຊອກຫາຊ່ຽວຊານດ້ານການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຍຸດທະສາດການບັນເທົາທຸກ ກໍຄື ຊ່ຽວຊານການປະເມີນຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການສະສົມຂອງອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ.

ທິນສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນສໍາລັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຈາກການສໍາພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຫຼາຍໆແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ຍຸດທະສາດເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໂດຍລັດຖະບານກຳປູເຈຍ, ບັນດາແຜນງານໄດ້ສັງລວມດັ່ງນີ້:

- ແຜນຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດກຳປູເຈຍ 2014-2023 (CCCSP) ເຊິ່ງມີຈຸດສຸມ 3 ໄລຍະ
 - ໄລຍະສັ້ນ (2013 – 2014)
 - ໄລຍະກາງ (2014 – 2018)
 - ໄລຍະຍາວ (2019 – 2023)
- ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ ແລະ ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການ
- ແຜນຍຸດທະສາດພັດທະນາແຫ່ງຊາດ (NSDP)
- ຍຸດທະສາດສີລຽມ
- ແຜນດຳເນີນງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (CCAP)
- ແຜນຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຂະແໜງການ (SCCSP)
- ແຜນທິນສະໜັບສະໜູນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ແຜນຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດກຳປູເຈຍ ບວກກັບແຜນດຳເນີນງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ວາງແຜນຍຸດທະສາດສຳລັບແຜນງານຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນກຳປູເຈຍ. ກົນໄກການສະໜອງທຶນເພື່ອການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງຜ່ານບັນດາຫຼັກການດັ່ງນີ້:

- ສອດຄ່ອງກັບຂະແໜງບຸລິມະສິດຂອງປະເທດ
- ຊັບພະຍາກອນຕ້ອງຮວມກັນ
- ນຳໃຊ້ລະບົບ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງປະເທດ
- ນຳໃຊ້ຫຼັກການຍ່ອຍ

ໃນປີ 2014, ການດຳເນີນງານດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງໜ້າເຊື່ອຖື, ໜ້າສົນໃຈ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນກອບການສະໜອງທຶນໃນກຳປູເຈຍ:

- ການວິໄຈໂອກາດໃນການລະດົມທຶນ (ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ), ທັງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ເປັນບຸລິມາສິດ;
- ການປະເມີນຕົ້ນທຶນສຳລັບ ແຜນຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນກຳປູເຈຍ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຂະແໜງການ ດ້ວຍການຈັດລຽງບຸລິມາສິດໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫຼາຍທີ່ສຸດ;
- ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນກໍລະນີບໍ່ເຮັດການໄຕ້ຕອບຫຍັງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສຸດທິໃນກໍລະນີມີເຮັດຫຼາຍໆມາດຕະການໄຕ້ຕອບ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃຫ້ການຈັດລຽງບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່ຂະແໜງການ ແລະ ຂະແໜງການຍ່ອຍ;
- ການວິໄຈການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງປະເທດ ແລະ ຂອງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງການຈັດການທຶນທີ່ຮວມກັນ ແລະ ການໃຫ້ການແນະນຳກ່ຽວກັບການຈັດການກົນໄກການສະໜອງທຶນເພື່ອການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
- ການວິໄຈຊ່ອງວ່າງຄວາມອາສາມາດ ແລະ ການແນະນຳການພັດທະນາຄວາມອາສາມາດຂັ້ນປະເທດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງກົນໄກການສະໜອງທຶນເພື່ອການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຊິ່ງອັນນີ້ລວມທັງການແນະນຳສຳລັບວຽກໃນຕໍ່ໜ້າກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການລະດົມທຶນພາກເອກະຊົນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳການປັບຕົວ ແລະ ບັນເທົາທຸກ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ການສະໜັບສະໜູນທຶນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍຜ່ານກອງທຶນພັນທະມິດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງກຳປູເຈຍ (CCCA-Trust Fund). ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ 11 ສະຖາບັນ ອີງຕາມບົດສະເໜີໂຄງການທີ່ໄດ້ສະເໜີເຂົ້າມາ. ຂະແໜງການບຸລິມະສິດທຳອິດແມ່ນກະສິກຳ, ສະນັ້ນ ກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຈຶ່ງໄດ້ພັດທະນາມະຫາໄລຄູ່ຮ່ວມງານກັບ 4 ສະຖາບັນກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ, ມະຫາວິທະຍາໄລພະນົມເປັນ, ໂຮງຮຽນກະສິກຳແຫ່ງຊາດ Prek Leap ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ Mean Chey, ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ຍັງໄດ້ສະໜອງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນ; ສ່ວນສະຖາບັນຂອງລັດແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມເອົາຍ້ອນພວກເຂົາມີຄວາມຄວາມສາມາດຈຳກັດໃນດ້ານນີ້.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ທຶນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ. ພາກສ່ວນສັງຄົມ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນ ແລະ ຜູ້ບໍລິການກອງທຶນດັ່ງກ່າວ.

ປັດຈຸບັນກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກຳລັງປະສານງານກັບ 3 ແຜນງານຫຼັກຄື:

- ພັນທະມິດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງກຳປູເຈຍ (CCCA), ເຊິ່ງໄດ້ຮັບທຶນຈາກອີຢູ, ສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງກອນຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາສາກົນແຫ່ງສະວີເດັນ, ແລະ ອົງການພັດທະນາສຶກສາດານິດ ເຊິ່ງມີທຶນທັງໝົດ 11 ລ້ານໂດລາ ໃນໄລຍະທີ່ 1 (2010-14) ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ລະບົບແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການສະໜັບສະໜູນການປະສານງານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນກຳປູເຈຍ. ໄລຍະ 2 (2014-2019) ກໍ່ມີຈຸດປະສົງດຽວກັນ ແລະ ມີງົບປະມານ 12,4 ລ້ານໂດລາ ຈາກທຶນຂອງອີຢູ, ສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງກອນຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາສາກົນແຫ່ງສະວີເດັນ.
- ແຜນງານຍຸດທະສາດເພື່ອຄວາມທົນທານກັບອາກາດ (SPCR), ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 2 ໄລຍະ. ໄລຍະທີ 1 ແມ່ນສະໜັບສະໜູນປະເທດ ໃນການປະເມີນ ແລະ ພັດທະນາແຜນງານຍຸດທະສາດເພື່ອຄວາມທົນທານກັບອາກາດ. ໄລຍະທີ 2 (ກັນຍາ 2013 – ສິງຫາ 2018) ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 7 ໂຄງການລົງທຶນຂອງແຜນງານດັ່ງກ່າວ ໂດຍສຸມໃສ່ 3 ຂະແໜງການບຸລິມະສິດ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ແຜນງານນີ້ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍສົມທົບກັບກະຊວງເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນ ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ເຄືອຂ່າຍອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (SEAN-CC) ເຊິ່ງໄດ້ຮັບ ທຶນຈາກອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ (UNEP) ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ຂອງພະນັກ ການລັດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ພັດທະນາຄູ່ມືການຮັບມືກັບກາ ນປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ກຳປູເຈຍ: ສະຖາບັນການສຶກສາ

ຕົວແທນວິຊາການ 14 ທ່ານຈາກມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ 15 ທ່ານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ Heng Samrin Thbongkhmum ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ Svang Rieng ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດ. ຈາກການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາ ກາດ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ຂະແໜງການຕ່າງໆ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຢ່າງກວ້າງຂວາງເຊັ່ນ:

- ນໍ້າ ແລະ ການຄ້າປະກັນສະບຽບອາຫານ
- ການສ້າງຄວາມອາສາມາດໃຫ້ສະຖາບັນພາກລັດໃນການຊ່ວຍຊາວນາປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປ ງດິນຟ້າອາກາດ
- ການກະສິກຳທີ່ສະຫຼາດ-ອາກາດ
- ການອະນຸລັກຮັກສາທິດິນທຳການຜະລິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອ ງພືດພັນແບບຍືນຍົງ
- ການປັບຕົວທາງເສດຖະກິດ ແລະ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ
- ປະຫວັດການປ່ຽນແປງອາກາດ, ການປັນປ່ວນຂອງອາກາດ ແລະ ການຄາດຄະເນການປ່ຽນແປ ງອາກາດໃນກຳປູເຈຍ
- ການບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ແລະ ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ການພົ້ນພູຮັດພັນພື້ນເມືອງໃນກຳປູເຈຍ
- ການທຶນທານກັບອາກາດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທາງໄພພິບັດ
- ການພັດທະນາສົມຜົນອາໄລເມທິກ ເພື່ອຄິດໄລ່ການສະສົມອາຍາກາໂບນິກໃນປາ
- ການກຳນົດຜົນຮ້າຍທາງທຳມະຊາດ
- ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂະແໜງກະສິກຳ
- ຜົນກະທົບຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດໃນຊຸມນະບົດ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ສຶກສາການປ່ອຍອາຍ CH₄ ຈາກການໜັກດ້ວຍການນຳໃຊ້ລະບົບ INVITRO
- ການຜະລິດອາຍແກັດ CH₄ ຈາກການນຳໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ມູນສັດ
- ແບບການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ຈາກການລ້ຽງສັດ
- ການປັບປຸງການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນໂດຍຜ່ານການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການບັນເທົາທຸກ

ບັນດາຫົວຂໍ້ທີ່ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າ:

- ການຍົກລະດັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ
- ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດດ້ວຍການນຳໃຊ້ເມັດພັນໂດຍກົງ
- ຜົນກະທົບຂອງປ່າໄມ້ຖືກທຳລາຍ ຕໍ່ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງນ້ຳເພື່ອເຮັດກະສິກຳແບບສະຫຼາດ
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄິດແບບໃໝ່
- ຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວດ້ວຍການຍົກລະດັບເທັກໂນໂລຢີພະລັງງານໝູນວຽນໃນຊົນນະບົດ
- ການສ້າງຄວາມທົນທານກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຊຸມຊົນໃນຊົນນະບົດທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດປາປືກປ້ອງໃນກຳປູເຈຍ

ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຫຼີ້ນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງເພື່ອເຮັດການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຕິດພັນກັນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ, ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ, ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທຶນການສຶກສາສຳລັບປະລິນຍາໂທ. ບັນດາໂຄງການ ແລະ ແຜນການທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຈຳປີໄດ້ສ້າງລວມລຸ່ມນີ້:

ໄລຍະຜ່ານມາ

- ການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ ສະໜັບສະໜູນໂດຍ APN (ອິນໂດເນເຊຍ, ຟິລິບປິນ ແລະ ກຳປູເຈຍ)
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະຖາບັນເພື່ອຊ່ວຍຊາວນາໃຫ້ປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນກຳປູເຈຍໄດ້ດີ ກວ່າເກົ່າ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບທຶນຈາກສະຫະປະຊາຊາດ, ກຳປູເຈຍ
- ການອະນຸລັກຮັກສາທີ່ດິນທຳການຜະລິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງພືດພັນແບບຍືນຍົງ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມໃນລະບົບປັບປຸງພັນພືດ ແລະ ການອະນຸລັກເມັດພັນທ້ອງຖິ່ນຢູ່ບັນດາ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

າແຂວງທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວກັບການປ່ຽນແປງອາກາດ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບທຶນຈາກອົງການທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານ.

- ເຊື່ອມສານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນການພັດທະນາຫຼັກສູດຂອງສະຖາບັນກະສິກຳໃນກຳປູເຈຍ ໄດ້ຮັບທຶນຈາກ HEQCIP-ທະນາຄານໂລກ
- ສະໜັບສະໜູນກຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ: “ພັດທະນາລິມະຜົນອາໂລເມທິກ ແລະ ປັດໄຈການປ່ອຍ” ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳ (FAO)
- ສະຫະປະຊາຊາດຊ່ວຍປະເທດດ້ວຍພັດທະນາພາຍໃຕ້ຂະບວນການປະເທດມີການຂັບເຂື່ອນແຜນປັບຕົວແຫ່ງຊາດ ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການສະຫະປະຊາຊາດ
- ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງສະຫະປະຊາຊາດ-ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງອາເມລິກາກ່ຽວກັບການສຶກສາການປັບຕົວການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອາຊຽນ ແລະ ການປັບຕົວທາງເສດຖະກິດໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ສະຫະປະຊາຊາດ
- ປະຫວັດການປ່ຽນແປງອາກາດ, ການປັບປ່ຽນຂອງອາກາດ ແລະ ການຄາດຄະເນການປ່ຽນແປງອາກາດໃນກຳປູເຈຍ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍກອງທຶນສີຂຽວອິນເດຍ
- ການບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ແລະ ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນກຳປູເຈຍ ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ສະຖາບັນຄົນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຂອງກຳປູເຈຍ (CDRI)
- ທຶນການສຶກສາປະລິນຍາໂທໃນສາຂາການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງອາເມລິກາ (USAID-Post Harvest/MoE/Winrock International)
- ການພັດທະນາຫຼັກສູດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງພາກພື້ນ ສະໜັບສະໜູນໂດຍ USAID Leaf Program
- ການພົ້ນພ່ຽນສັດພື້ນເມືອງໃນກຳປູເຈຍ: ການເຂົ້າຮ່ວມການຄົ້ນຄວ້າແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງລະບົບນິເວດປ່າໄມ້ໃນປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍ IGES ຍີ່ປຸນ
- ປັບປຸງຫຼັກສູດການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມກ່ຽວກັບການທຶນທານກັບອາກາດ ແລະ DRR ສະໜັບສະໜູນໂດຍທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
- ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາການປ່ອຍ ແລະ ການລຶບປັດໄຈສຳລັບກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ REDD+ ແລະ ການຕິດຕາມການກວດສອບການສາທິດກິດຈະກຳ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳ (FAO)

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະຖາບັນພາກລັດກ່ຽວກັບການເປັນຄູຝຶກກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ MRC

ປັດຈຸບັນ

- ການຍົກລະດັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຈາກຊາວນາຂະໜາດນ້ອຍ (SLM): ເຮັດວຽກກັບການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິ ກຳເພື່ອກຳນົດ, ປະເມີນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ການປະຕິບັດ SLM, ສະໜັບສະໜູນໂດຍກອງທຶນສາກົນເພື່ອພັດທະນາກະສິກຳ (IFAD)
- ຜົນກະທົບຂອງປ່າໄມ້ຖືກທຳລາຍຕໍ່ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງນ້ຳເພື່ອເຮັດກະສິກຳແບບສະຫຼາດ: ກຳລະນິສຶກສາຂອງກຳປູເຈຍ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍລັດຖະບານສະວີເດັນ
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຄວາມສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ (REACT) ສະໜັບສະໜູນໂດຍໂຄງ Erasmus+
- ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການປັບຕົວດ້ວຍການຍົກລະດັບເທັກໂນໂລຢີພະລັງງານໜູນວຽນໃນຊືນນະບົດກຳປູເຈຍ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍກອງທຶນສາກົນເພື່ອພັດທະນາກະສິກຳ (IFAD)
- ເສີມສ້າງຄວາມທົນທາງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຊຸມຊົນຊືນນະບົດທົ່ວໄປໃນເຂດປາປົກປ້ອງໃນກຳປູເຈຍ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ/ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ

ຈາກການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຕົວຂັບເຄື່ອນສຳຄັນສຳລັບຫົວຂໍ້ ແລະ ວາລະ ຄົນຄວ້າແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍສະເພາະຂອງປະເທດ ແລະ ການຕອບສະໜອງຕາມຈຸດປະສົງ. ຕົວຢ່າງມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ໃຫ້ຜູ້ວາງນະໂຍບາຍທຸກລະດັບ. ນອກນັ້ນ, ຈຸດປະສົງຂອງມະຫາວິທະຍາໄລດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ເທັກໂນໂລຢີໃຫ້ນັກສຶກສາ, ພະນັກງານຄູອາຈານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າໜຸ່ມ ແລະ ຊຸມຊົນໃນທຸກລະດັບ, ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການເຜີຍແຜ່. ໂດຍຜ່ານການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາໃນດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ຈິ່ງມີຄວາມອາດສາມາດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນທາງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ. ປັດຈຸບັນ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເຄືອຂ່າຍປະສານງານໃຫ້ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ. ເຖິງແມ່ນວ່າສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງຈະມີພາກວິຊາໜຶ່ງໃນແຕ່ລະມະຫາວິທະຍາໄລທີ່ເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວແຕ່ເຮັດພໍໃຜພໍລາວ ໂດຍບໍ່ທັນເປັນອັນລວມຂອງການ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຄົນຄວ້າ ແລະ ມີຊັບພະຍາກອນພ້ອມເທື່ອ. ສະນັ້ນ, ການສື່ສານຈິງຢັງອາໄສຄວາມສຳພັນແບບສ່ວນຕົວລະຫວ່າງນັກຄົນຄວ້າ, ຜູ້ປະສານງານ, ບຸກຄົນທີ່ເຮັດບໍລິຫານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ລະດັບສູງທີ່ຢູ່ໃນແຕ່ລະຄະນະວິຊາ. ຍັງບໍ່ທັນມີມາດຕະຖານຂອງກຸ່ມນັກຄົນຄວ້າທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍອົງຕາມຄວາມຊຳນານທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ຕາມຫົວຂໍ້. ສຳລັບໂຄງການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນທີ່ມີຂໍ້ຕົກລົງນ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນ (ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ) ແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ໜັງສືຕົກລົງກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ເຊັນສັນຍາເຮັດຜິດຊອບໂຄງການ. ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນໂຄງການພາຍໃນສະຖາບັນ ແມ່ນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີສັນຍາທາງການ ແລະ ພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆແມ່ນນອນຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂສັນຍາບົກກະຕິ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ກົນໄກດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເປັນຢ່າງດີ, ແຕ່ບົດບາດຂອງມະຫາວິທະຍາໄລໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນປະເທດແມ່ນຍັງຈຳກັດ. ໂຄງການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄະນະວິຊາ ແລະ ທົນສຳລັບໃຫ້ນັກຄົນຄວ້າໜຸ່ມທີ່ມີທາແຮງ ແລະ ບັນດາຄູອາຈານ ແມ່ນມີແຜນຈະຕັດສິນສະເພາະສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າໃນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ຊ່ອງທາງທາງການໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະຫວ່າງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ອົງຕາມທັດສະນະຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດເວົ້າວ່າ ຂໍ້ມູນຍັງບໍ່ເປັນມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ມູນທັງໝົດຍັງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເປີດເທື່ອ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດມີໜ້ອຍຫຼາຍຍ້ອນຂາດຄວາມຮູ້ສະເພາະທາງ ແລະ ປະສົບການ, ງົບປະມານຈຳກັດ, ການຂາດແຄນຂໍ້ມູນທ້ອງຖິ່ນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຂໍ້ມູນເກົ່າ ຫຼື ມີອຸປະກອນບໍ່ພຽງພໍສຳລັບເຮັດການທົດລອງ ແລະ ເຄື່ອງມືປະເມີນສຳລັບການຕິດຕາມຢູ່ພາກສະໜາມ. ສິ່ງກົດຂວາງເຫຼົ່ານີ້ ເປັນສາເຫດໃຫ້ເກີດຄວາມລັ່ງເລ ແລະ ຂາດແຮງພັກດັນຕໍ່ນັກຄົນຄວ້າ, ທຳລາຍແນວຄິດສ້າງສັນ ແລະ ສັກກະຍະພາບການສັງເກດຂອງການວິໄຈທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການຄົ້ນພົບວິທີທາງແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ໃນທັດສະນະຂອງຄູອາຈານ, ນັກສຶກສາໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ເຮັດວຽກພາກສະໜາມ, ໄດ້ຮັບທຶນຄົນຄວ້າ ແລະ ຂຽນບົດວິທະຍານິພົນ. ແຕ່ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ມີບົດບາດຫຼັກໃນການເຮັດຄົ້ນຄວ້າເທື່ອຍ້ອນຍັງຂາດທັກສະສະເພາະດ້ານທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຕົວຢ່າງ ວິທີວິທະຍາ ແລະ ແບບຈຳລອງສຳລັບສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ຫຼື ການວິເຄາະຜົນກະທົບ ແລະ ການຕິດຕາມ, ການປະເມີນຄວາມອ່ອນໄຫວ, ການສຳຫຼວດໄລຍະໄກ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຳລັບຊອບແວທີ່ເປັນປະໂຫຍກເຊັ່ນ GIS.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ການແນະນຳສຳລັບຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມລຽງລຳດັບແຕ່ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຫາ ຫັກສະການຄົ້ນຄວ້າສະເພາະດ້ານໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ:
- ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການບັນເທົາທຸກ
- ຍຸດທະສາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ມົນລະພິດທາງອາກາດ
- ແບບຈຳລອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ວິທີວິທະຍາການຄົ້ນຄວ້າການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ
- ການອະນຸລັກຊີວະນານາພັນ
- ການຄວບຄຸມ ແລະ ຈັດການກັບສັດຕູພືດ
- ການຂຽນບົດສະເໜີເພື່ອຂໍທຶນ
- ການຂຽນໃນແງ່ວິທະຍາສາດ

ກຳປູເຈຍ: ນັກສຶກສາ

ກຸ່ມນັກສຶກສາ 3 ກຸ່ມຈາກ 3 ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳພາດ ໃນນັ້ນມີ ນັກສຶກສາ 14 ຄົນຈາກມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ (RUA), 7 ຄົນ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລເຮັງຊຳລິນທາບົງກາມູມ ແລະ 14 ຄົນ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລສະແວງລຽງ (SRU) ລວມເປັນທັງໝົດ 35 ຄົນ.

ຈາກການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຢູ່ໃນມະຫາວິທະຍາໄລມີການສອນ ວິຊາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທເຊັນ ການກະສິກຳແບບຍືນຍົງ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ແຕ່ວ່າຫຼັກສູດສະເພາະການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນຍັງບໍ່. ສ່ວນການສຳມະນາກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນ 3 ມະຫາໄລ. ການຂາດແຄນອຸປະກອນການຮຽນ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເປັນພາສາຄະແມ ແມ່ນສົ່ງກົດຂວາງຕໍ່ຂະບວນການຮຽນຮູ້ ແລະ ການເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈ.

ທັດສະນະຂອງນັກສຶກສາໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນມີຈຳກັດຖ້າຄຳນຶງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານພາຍໃນທີ່ບໍ່ສູງ ແຕ່ທ່າອ່ຽງປັດຈຸບັນສັງເກດເຫັນວ່າມີຄວາມຕ້ອງການເພີ່ມຂຶ້ນ. ສົ່ງກົດຂວາງອີກອັນໜຶ່ງທີ່ຖືກກ່າວເຖິງ ແລະ ເຊິ່ງອາດເປັນໄປໄດ້ຕໍ່ລະບຽບການອື່ນໆ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ແມ່ນຄ່າຮຽນທີ່ສູງ ແລະ ເນື່ອງຈາກແຕ່ລະມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ນຕັ້ງຢູ່ເຂດຕົວເມືອງໃຫຍ່ ສະນັ້ນ ຊາວ
ໜຸ່ມທີ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດຈຶ່ງບໍ່ມີໂອກາດຄືກັນກັບນັກສຶກສາທີ່ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ຍ້ອນຂາດທຶນການສຶກສາ
ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສພດວກໃນການເຂົ້າເຖິງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງສຳລັບພົນລະເມືອງທີ່ມີລາ
ຍໄດ້ຕໍ່າ.

ສຳລັບປະສິດທິພາບຂອງຫຼັກສູດໃນສ້າງນັກສຶກສາເພື່ອປະສົມຜົນສຳເລັດໃນການເຮັດວຽກໃນອະນາຄ
ດໃນສາຂາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ທັດສະນະຂອງນັກສຶກສາໃຫ້ຮູ້ວ່າ ບັນດາຫົວຂໍ້ທີ່ສອນຍັງມີລັ
ກສະນະລວມໆ ແລະ ເປັນທິດສະດີ. ສ່ວນທັກສະສະເພາະດ້ານ ແລະ ເຄື່ອງມື ຍັງເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອ
ງນັກວິຊາການໜຸ່ມ ເພື່ອສ້າງໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານຢ່າງມີຜົນສຳເລັດ. REDD+,
ກົນໄກການພັດທະນາສະອາດ, ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການບໍລິການສິ່ງແວດລ້ອມ,
ການວິເຄາະນະໂຍບາຍ, ແບບຈຳລອງອາກາດເພື່ອວິເຄາະການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ
ການສະສົມຂອງອາຍກາກບອນນິກ, ແບບຈຳລອງສຳລັບການປະເມີນການຊຳລະການບໍລິການດ້ານສິ
່ງແວດລ້ອມ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ການອະນຸລັກດິນບໍລິເວນນ້ຳ
ລ້ວນແຕ່ແມ່ນບັນດາວິຊາທີ່ນັກສຶກສາກ່າວເຖິງ.

ການປັບປຸງວິທີການສອນ ແລະ ການແປເອກະສານການສອນເປັນພາສາຄະແມແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງກາ
ນຫຼາຍ. ການຂາດແຄນອຸປະກອນ ແລະ ຫ້ອງທົດລອງ ເປັນສິ່ງກົດຂວາງໃນການໃນການມີທັກສະວິຊາ
ການ ເຊິ່ງການສອນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນລັກສະນະການບັນລະຍາຍທິດສະດີພ້ອມສິ່ງປະກອບເຊັ່ນບົດ
ສະເໜີ ແລະ ປຶ້ມອ່ານ.

ຈຳນວນສະຖາບັນຄົນຄວ້າ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານຂອງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ
ທີ່ຄ່ອຍໆເພີ່ມຂຶ້ນ ພ້ອມກັນນັ້ນ ການໃຫ້ຄວາມສົນໃຈຈາກສາກົນ ແລະ ກະແສການປ່ຽນແປງ
ດິນຟ້າອາກາດທີ່ກຳລັງເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນຫຼາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນ
ຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການການແກ້ໄຂທັນທີ ໄດ້ສ້າງໂອກາດດ້ານວຽກເຮັດງານທຳສຳລັບ
ນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບ. ສະນັ້ນ ນັກສຶກສາຈຶ່ງເລັ່ງເຫັນໂອກາດການເຮັດວຽກໃນຂະແໜງການນີ້.
ເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ໃນການສ້າງເວລາການຝຶກງານ
ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍໃນການສ້າງພື້ນຖານທີ່ໜັ້ນຄົງໃນການກ້າວສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ
ຖ້າໂຄງການຮ່ວມມືກັບບໍລິສັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ເປີດໂອກາດໃຫ້ ນັກສຶກສາພັດມີຄວາ
ມຮູ້ສຶກວ່າພວກເຂົາຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມສາມາດພຽງພໍກັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວ.

ເຖິງແມ່ນວ່າທຶນການສຶກສາ ແລະ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ແຕ່ກໍມີທຶນການສຶກສາຈຳນວນໜຶ່ງທີສະໜອງໂດຍພາກລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເຊິ່ງໄດ້ລັງລວມດັ່ງນີ້:

ພາກລັດ

- ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ (MoE)
- ກະຊວງສຶກສາ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ກິລາ (MoEYS)
- ມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ (RUA)
- ກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມີງ (MAFF)

ພາກເອກະຊົນ

- ປະລິນຍາເອກ: ມະຫາວິທະຍາໄລນາໂກຢາ (ຢີປຸນ), ຈອນ ອໍລິງ (ອິດສະຕາລີ)
- ວິນລອກ ສາກົນ
- ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອ ສາຫະລັດອາເມລິກາ (USAID)
- WCS
- CSEAS
- World fish
- ACIAR
- ມະຫາວິທະຍາໄລກຽວໂຕ (ຢີປຸນ)
- WCS
- ITTO

ລາວ: ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ

ມີ 12 ທ່ານ ຕົວແທນຈາກພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳພາດ. ຍ້ອນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການນຳເອົາ 12 ທ່ານມາຮ່ວມກຸ່ມສືນທະນາ, ສະນັ້ນ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NIER) ຈຶ່ງໄດ້ເຮັດການສຳພາດໂດຍກົງ ຫຼື ບາງກໍລະນີ ກໍຈັດຕັ້ງກຸ່ມນ້ອຍ ຖ້າເປັນໄປໄດ້.

ທັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້

ພົນລະເມືອງລາຍສ່ວນໃຫຍ່ (70%) ແມ່ນນອນໃນຂະແໜງກະສິກຳ (ການຜະລິດເຂົ້າ) ຫຼື ເຮັດການກະສິກຳແບບພໍ່ພຽງ. ຂະແໜງການນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບສູງ ແລະ ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ສະຖຽນລະພາບຂອງ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ແລະ ໄພພິບັດ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນຫຼາຍຄັ້ງໃນໄລຍະຜ່ານມາ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຜົນຜະລິດກະສິກຳແຫ່ງຊາດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນຊົນນະບົດ.

- ນ້ຳຖ້ວມໄດ້ສ້າງຜົນເສຍໃຫ້ຜົນລະປູກທົບທັນໄດ້ເກັບກ່ຽວ, ສັດລ້ຽງ, ເຂົ້າ, ລະບົບຊົນລະປະທານ, ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງສັດຕູພືດ, ພະຍາດລະບາດໃນພືດ ແລະ ສັດ.
- ໄພແຫ້ງແລ້ງໄດ້ທຳລາຍຜົນລະປູກ, ສ້າງຄວາມລ້ຳຊ້າໃນການປູກພືດຍ້ອນຂາດແຄນນ້ຳ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແມງໄມ້ສັດຕູພືດເພີ່ມຂຶ້ນ (ເຊັ່ນ ຕັກກະແຕນ), ພະຍາດພືດ ແລະ ສັດ. ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ແຫ້ງແລ້ງທີ່ສຸດ, ຫຍ້າເພື່ອລ້ຽງສັດກໍ່ບໍ່ພຽງພໍ ສົ່ງຜົນໃຫ້ຊາວນາຕ້ອງໄດ້ເອົາອາຫານໃຫ້ສັດເພີ່ມຕື່ມ ເຊິ່ງສ້າງຕົນທົນໃໝ່ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເຊິ່ງໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນບໍ່ຈຳເປັນເລີຍ.
- ພາຍຸຜົນຕົກແຮງ ແລະ ລົມແຮງ ເຮັດໃຫ້ເກີດນ້ຳຖ້ວມແຮງ ແລະ ດິນເຈືອນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດ ແລະ ສັດລ້ຽງຖືກທຳລາຍ.

ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວສຳຄັນຂອງປະເທດລວມມີ ວັດວາອາຮາມ, ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທາງປະຫວັດສາດ, ທິວທັດພູມິສາດເຂດຮ້ອນ, ນ້ຳຕົກຕາດ ແລະ ຖ້ຳ. ຈາກການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຍັງບໍ່ທັນກະທົບຕໍ່ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວຂອງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃນຂັ້ນຮຸນແຮງເທື່ອ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນ້ຳຖ້ວມ, ດິນເຈືອນ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແມ່ນກະທົບຕໍ່ກິດຈະກຳທ່ອງທ່ຽວເຊັ່ນຕາໜ່າງເສັ້ນທາງຖືກທຳລາຍ ເຊິ່ງເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄປທ່ອງຊົມສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ໄພແຫ້ງແລ້ງໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ລະດັບນ້ຳໝູດລົງໃນນ້ຳຕົກຕາດບາງແຫ່ງ ເຊິ່ງເປັນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວສຳຄັນໃນການດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວມາທ່ອງປະເທດລາວ. ຫຍິງໄປກວ່ານັ້ນ, ສະພາບແຫ້ງແລ້ງແກ່ຍາວ ແລະ ການຖາງປາເຮັດໄຮ່ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ໄຟໄໝ້ປາເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນຕໍ່ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ປ່າໄມ້ ຖືກທຳລາຍ. ພະຍາດທີ່ມາກັບນ້ຳ ແລະ ສັດຕູພືດ ກໍ່ມີການແຜ່ລະບາດໃນເວລາເກີດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວແລະ ການຜະລິດປ່າໄມ້. ຫຍິງໄປກວ່ານັ້ນ, ການສູນເສຍຊີວະນານາພັນ ກໍ່ໄດ້ສົ່ງຜົນຕໍ່ຄວາມລຶມດຸນຂອງລະບົບນິເວດ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ແລະ ໄພທຳມະຊາດ ຍ້ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ ຕາໜ່າງເສັ້ນທາງ ແລະ ຄົມມະນາຄົມ, ລະບົບສາຍສົ່ງພະລັງງານ, ຊັບສິນຂອງຄົວເຮືອນເຊັ່ນ ລະບົບຊົນລະປະທານ ແລະ ເຮືອນຊານ/ອາຄານຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ການບໍລິການການສຶກສາ ແລະ ສາທາ, ລະບົບນໍ້າປະປາ ແລະ ສຸຂະອານາໄມ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍ້ອນປະເທດມີການເອື້ອອົງພະລັງງານໄຟຟ້າສູງ, ການຜັນແປຂອງວັດຖະຈັກພູມອາກາດ ໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ລະດູເກີດສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ກໍ່ຈາຍເປັນສິ່ງທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງສໍາລັບຂະແໜງພະລັງງານເຊັ່ນກັນ.

ຈາກຜົນໂດຍກົງຂອງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ກ່າວມາ, ເຮັດໃຫ້ກົງປະມານລັດຈໍານວນໃດໜຶ່ງ ເຊິ່ງມີເປົ້າໝາຍເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອຮັບໃຊ້ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ກໍ່ໄດ້ຖືກປັບແປງໄປແກ້ໄຂຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ. ຊາວນາ ແມ່ນກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ເຊິ່ງກວມເອົາປະມານ 70% ຂອງພົນລະເມືອງ ແລະ ຂະແໜງກະສິກໍາກວມເອົາສັດສ່ວນໃຫຍ່ໃນເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ. ກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດ ແລະ ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍ້ອນເສັ້ນທາງ ແລະ ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ຖືກກະທົບ. ພະຍາດລະບາດ ຫຼາຍຫຼັງເກີດໄພພິບັດ ເຊັ່ນ ນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ໄດ້ເພີ່ມການໃຊ້ຈ່າຍຂອງພາກລັດໃນຂະແໜງສາທາ ແລະ ບາງກໍລະນີກໍ່ເກີດການສູນເສຍຂອງຊີວິດ.

ຈາກການສໍາຫຼວດຄັ້ງນີ້ເຫັນວ່າ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຕ່າງກໍ່ມີຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຖິງຜົນກະທົບຂອງມັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ລະດັບຄວາມຮຸນແຮງ, ເວລາທີ່ແນ່ນອນ ແລະ ສະຖານທີ່ເກີດສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ ຍັງເປັນສິ່ງທີ່ຄາດເດົາໄດ້ຍາກ ສະນັ້ນການປ້ອງກັນກໍ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເຊັ່ນກັນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າຊາວນາ ຈະບໍ່ມີຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແຕ່ພວກເຂົາກໍ່ຮັບຮູ້ດີວ່າອາກາດມີການປ່ຽນແປງໄປໃນທາງທີ່ບໍ່ດີ ແລະ ມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ການດໍາລົງຊີວິດຂອງພວກເຂົາ. ອຸນຫະພູມເພີ່ມຂຶ້ນ, ທ່າອ່ຽງປະລິມານນໍ້າຝົນມີການປ່ຽນແປງ, ນໍ້າຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ, ພາຍຸ ແລະ ດິນເຈືອນ, ການລະບາດຂອງພະຍາດລະບາດ ທີ່ເກີດຖືຂຶ້ນກວ່າເມື່ອກ່ອນ. ພວກເຂົາເອງກໍ່ຍອມຮັບວ່າພວກເຂົາຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວຕໍ່ກັບປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຈາກຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການປັບຕົວທີ່ມີຈໍາກັດຂອງພວກເຂົາ ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນເທົ່າທີ່ຄວນ.

ລັດຖະບານລາວເອງກໍ່ມີຄວາມຮັບຮູ້ເພີ່ມຂຶ້ນວ່າປະເທດແມ່ນມີຄວາມອ່ອນໄຫວຫຼາຍຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໃນປີ 2008, ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳລະດັບຊາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊິ່ງເປັນປະທານໂດຍທ່ານຮອງນາຍົກ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອສ້າງຍຸດທະສາດ, ແຜນງານ ແລະ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ໂຄງການການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສຳລັບ ສປປ ລາວ. ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄະນະຊີນຳດັ່ງກ່າວ, ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ 8 ໜ່ວຍງານວິຊາການ ເຊິ່ງມີຕົວແທນມາຈາກບັນດາກະຊວງ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນປີ 2009, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ກາຍເປັນໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄະນະກຳມະການສິງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໂດຍແມ່ນທ່ານຮອງນາຍົກເປັນປະທານ. ໃນປີດຽວກັນ, ແຜນງານປັບຕົວແຫ່ງຊາດສະບັບທຳອິດ (NAPA) ກໍໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ. ຢູ່ໃນເອກະສານ NAPA ໄດ້ກຳນົດເອົາ 4 ຂະແໜງການ (ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສາທາລະນາສຸກ) ເປັນຂະແໜງການທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການປັບຕົວດ່ວນ. ໂດຍສະເພາະສຳລັບຂະແໜງປ່າໄມ້, ລັດຖະບານໄດ້ອອກນະໂຍບາຍຈຳກັດການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ ແລະ ຄວບຄຸມການຖາງ ແລະ ຈຸດປາເພື່ອເຮັດໄຮ່. ນອກຈາກນັ້ນ, ຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍໄດ້ຖືກເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ-ແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 7 ນັບແຕ່ປີ 2011.

ຍ້ອນການໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ບັນດາກະຊວງຈຶ່ງມີສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເປັນຂອງຕົນເອງ ເຊິ່ງມີຄວາມຊຳນານສະເພາະດ້ານທີ່ຮັບໃຊ້ວຽກງານຂອງຕົນ. ຍ້ອນແນວນັ້ນ ມັນຈຶ່ງຍາກທີ່ຈະຕັດສິນວ່າແມ່ນພາກສ່ວນໃດເປັນຈຸດຫຼັກສຳລັບວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນານະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ. ເວົ້າລວມແລ້ວ, ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານລາວ ແມ່ນເນັ້ນໜັກໃສ່ການຫຼຸດພື້ນຜິດອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ດ້ວຍການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຫວຂອງເສດຖະກິດ. ຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຄວາມພະຍາຍາມຫຼັກໆ ແມ່ນສຸມໃສ່ການຕິດຕາມ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ວາງລະບຽບຕໍ່ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃໝ່ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັກສາຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຄວາມມີຊີວິດຊີວາຂອງສິງແວດລ້ອມ.

ຄວາມອາດສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ

ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໄດ້ກະທົບໃສ່ຫຼາຍຂະແໜງການຂອງເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ, ສະນັ້ນ ການປະເມີນຜົນກະທົບຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນຂອງລັດ ແລະ ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ. ແຕ່ລະກະຊວງໄດ້ປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂົງເຂດທີ່ຕິດພັນກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ໄດ້ສົ່ງບົດປະເມີນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິງແວດລ້ອມ (ເຊິ່ງມີທ້ອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຂຶ້ນກັບ ແລະ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ເຮັດບົດບາດເປັນໜ່ວຍງານລະດັບຊາດ ຫຼື ຈຸດປະສານງານລະດັບຊາດໃຫ້ UNFCCC), ເຊິ່ງມີໜ້າ
ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການລວບລວມ ແລະ ຜະລິດບົດສື່ສານແຫ່ງຊາດດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
ບັນດາກະຊວງທີ່ຮ່ວມປະເມີນຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ລວມມີດັ່ງນີ້:

- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
- ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
- ກະຊວງໂຍທາທິການ
- ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ
- ກະຊວງສາທາລະນາສຸກ
- ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
- ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ
- ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ (ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ)

ສຳລັບການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ມາຮອດປັດຈຸບັນແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີຊ່ອງທາງທີ່ເປັນທາງແບບດິຈິຕອນ
ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານເທື່ອ. ສ່ວນຫຼາຍ
ແຕ່ລະກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະເກັບກຳ, ຜະລິດ, ເກັບມ້ຽນ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນ
ແປງດິນຟ້າອາກາດໃນສ່ວນທີ່ພວກເຂົາຮັບຜິດຊອບ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ
ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (DDMC) ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເປັນປົກກະຕິຈາກບັນດາກະຊວງ. ສະນັ້ນ,
ຂໍ້ມູນທີ່ມີກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນສາມາດເອົາໄດ້ຈາກກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ
ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ສ່ວນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນອື່ນທີ່ມັກນຳໃຊ້ແມ່ນມາຈາກເວັບໄຊຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ
ສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນຄົນຄວ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນໃນກິດຈະກຳຄົນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາໃນຂົງເຂດການປ່ຽນແປງດິນ
ຟ້າອາກາດ (ການປັບຕົວ ແລະ ການບັນເທົາ) ຍັງມີຈຳກັດ. ກິດຈະກຳຂອງພາກເອກະຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ
ແລະ ບໍລິສັດສາກົນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ຂະແໜງ ພະລັງງານ ດ້ວຍການສ້າງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນ
ການພັດທະນາໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້າ, ການເປັນມິດກັບອາກາດ ແລະ ແຫຼ່ງພະລັງງານໜູນວຽນ.
ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້າ ຈະປະກອບສ່ວນໃນການປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງກຳເນີດຂອງນໍ້າ ຍ້ອນ
ວ່າພວກເຂົາມີຄວາມຕ້ອງການນໍ້າເພື່ອປ້ອນເຂົາໃນໂຮງຜະລິດໄຟຟ້າ. ພະລັງງານໜູນວຽນອີກປະເພດ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ໜຶ່ງທີ່ບໍລິສັດລາວເອີນແມ່ນ ຊັ້ນລະບົບທີ່ກຳລັງທົດລອງ ແມ່ນພະລັງງານແສງຕາເວັນ (ພະລັງງານ PV, ລະບົບພະລັງງານຄວາມຮ້ອນ).

ໃນຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວພະຈິນໄພ ແລະ ທຳມະຊາດ ທີ່ເອີ້ນວ່າ Green Discover Laos ໄດ້ໝູນໃຊ້ຮູບແບບການມີສ່ວນຮ່ວມສຳລັບທຸລະກິດຂອງຕົນ. ແຫຼ່ງລາຍຮັບໃໝ່ໄດ້ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ຄົນທ້ອງຖິ່ນປະກອບສ່ວນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູປ່າໄມ້ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນກິດຈະກຳລ່າສັດປ່າ.

ສິ່ງກົດຂວາງຕົ້ນຕໍທີ່ຍັງຈຳກັດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນດ້ານການເງິນ; ຮອງລົງມາແມ່ນຄວາມອາດສາມາດຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ຈະຮັບມືກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ການຂາດແຄນຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການປະເມີນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຍັງກະທົບຕໍ່ພາກລັດ ເພາະພະນັກງານລັດສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຜ່ານຂະບວນການເຮັດວຽກໂຄງການ ແລະ ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ (ການສຳມະນາ ແລະ ກອງປະຊຸມວິຊາການ) ທີ່ຈັດໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຫຼື ຄູ່ຮ່ວມງານບໍລິຫານໂຄງການ. ນອກຈາກນັ້ນ, ພະນັກງານພາຍໃນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຮູ້ພຽງແຕ່ທິດສະດີຫຼາຍກວ່າການປະຕິບັດຕົວຈິງ ສະນັ້ນ ຈິ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ປຶກສາຕ່າງປະເທດໃນການບໍລິຫານໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ອີງຕາມການສຳພາດຂອງຜູ້ໃຫ້ສຳພາດເຫັນວ່າ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຊ່ຽວຊານພາຍໃນໂດຍສະເພາະກ່ຽວກັບການເຮັດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ທັກສະການຂຽນແບບວິຊາການເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນບຸລິມະສິດ ເພື່ອສ້າງພື້ນຖານທີ່ໜັກແໜ້ນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນລາວ.

ທິນສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ

ນັບແຕ່ປີ 2000, ບັນດານະໂຍບາຍ, ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ແຜນງານ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍລັດຖະບານ ແລະ ຂະແໜງການເຊັ່ນ:

- ບົດສື່ສານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສະບັບທຳອິດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ອົງການ UNFCCC-Lao PDR (2000);

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ບົດສື່ສານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສະບັບທີ 2 ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ອົງການ UNFCCC-Lao PDR (2013);
- ແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (2009);
- ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຂອງ ສປປ ລາວ (2010);
- ແຜນດຳເນີນງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງ ສປປ ລາວ 2013-2020 (2013);
- ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 8, 2016-2020 (2016).

ນອກຈາກນັ້ນ, ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ກໍໄດ້ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (NSED) ຄັ້ງທີ 8, 2016-2020, ເຊິ່ງກວມເອົາທຸກຂະແໜງການຂອງເສດຖະກິດ. ຢູ່ໃນແຜນ NSED, ແຕ່ລະກະຊວງ ໄດ້ສ້າງແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ແຜນວຽກປະຈຳປີ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງບົດລາຍງານໃນຕອນທ້າຍຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ. ທຶນທິສະໜອງໃຫ້ແມ່ນມິຜົນຫຼາຍຕໍ່ປະສິດທິພາບຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ NSED. ເນື່ອງຈາກເປົ້າໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງລັດຖະບານແມ່ນນຳພາປະເທດຊາດຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2025, ສະນັ້ນ ບຸລິມາສິດ ບັດຈຸບັນ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດມີການເຕີບໂຕ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ບົດບູນການບໍລິການສາທາລະນາສຸກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຖານເງື່ອນໄຂ, ເຊິ່ງນີ້ມີຜົນເຮັດໃຫ້ງົບປະມານລັດທົດສັ້ນໃຫ້ແກ່ການແກ້ບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດມີໜ້ອຍ. ຍ້ອນແນວນັ້ນ, ປະເທດລາວ ຈຶ່ງຍັງສືບຕໍ່ເອື້ອຍອົງທຶນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະກຳການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການບັນເທົາທຸກ. ທຶນສະໜັບສະໜູນແມ່ນຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງກອງທຶນ, ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ເງິນກູ້ຢືມແບບຜ່ອນຜັນສຳລັບການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ທຶນທານກັບສະພາບອາກາດ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານທຶນຮອນ ໄດ້ຖືກຈັດແບ່ງໃຫ້ຂະແໜງການສຳຄັນເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ການນຳໃຊ້ທິດິນ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ພະລັງງານ, ແລະ ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການພັດທະນາຕົວເມືອງ.

ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ທີ່ໃຫ້ທຶນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳທີ່ຕິດພັນກັບອາກາດ ໃນ ສປປ ລາວ ລວມມີ:

- ທະນາຄານໂລກ
- ກອງທຶນພັດທະນານິດິກ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ສະຫະພາບເອີລົບ
- ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
- ສະຫະປະຊາຊາດ
- ອົງການຮ່ວມມືສາກົນຢີປຸນ
- ສະຫະພັນເຢຍລະມັນ ກະຊວງຮ່ວມມືເສດຖະກິດ ແລະ ການພັກທະນາ ໂດຍຜ່ານອົງການ GIZ/
KfW

ນັບແຕ່ປີ 2013, ລັດຖະບານລາວໄດ້ຈັດສັນງົບປະມານ 1% ຂອງເງິນລົງທຶນພາກລັດສຳລັບ
ບວງກງານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາທົ່ວໄປ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເງິນຈຳນວນດັ່ງກ່າວ
ແມ່ນບໍ່ທັນພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ສະນັ້ນ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກຍັງເປັນແຫຼ່ງສຳຄັນສຳລັບ
ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາໃນ ສປປ ລາວ. ມີບໍລິສັດເອກະຊົນຈຳນວນໜຶ່ງ ກໍໄດ້ສະໜອງທຶນສ
ຳລັບການຄົ້ນຄວ້າໃນຂົງເຂດທີ່ເຂົາມີຄວາມສົນໃຈ ເຊິ່ງກິດຈະກຳທີ່ເຂົາສົນໃຈລວມມີ: ການຂຸດຄົ້ນໄມ້,
ການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ການອານຸລັກພືດ ແລະ ສັດພື້ນເມືອງ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວມາ ລັດຖ
ະບານຈະເຮັດໜ້າທີ່ເປັນສື່ກາງໃນການຈັດສັນທຶນໂດຍຜ່ານກະຊວງທີ່ຮັບຜິດຊອບ.

ລາວ: ສະຖາບັນການສຶກສາ

ກຸ່ມຄູອາຈານ ຈຳນວນ 24 ທ່ານ ຈາກຄະນະວິຊາຕ່າງໆຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ
ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດໃນຄັ້ງນີ້. ສາຂາວິຊາຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກແຕ່ລະ
ຄະນະວິຊາມາຈາກສາຂາວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ຈົນເຖິງສາຂາວິຊາການເມືອງ ແລະ ກົດໝາຍ.

ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ
ແມ່ນໄດ້ສຸມໃສ່ຄື:

- ຊີວະນານພັນ
- ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບຊົນລະປະທານ
- ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປ້ອງປ່າໄມ້
- ຄວາມຍິນຍອມໃນການຈ່າຍໃຫ້ການບໍລິການສິ່ງແວດລ້ອມ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ການຄົ້ນຄວ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ຮັບທຶນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ງົບປະມານລັດ, ລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຕົ້ນຕໍແມ່ນ ທະນາຄານໂລກ, ມູນລະນິທິໂຕໂປຕາ, ອົງການລັດດຖະບານສາກົນທີ່ໃຊ້ພາສາພະລັງ (AIF), IDRC, REDD+. ໃນລະດັບລັດຖະບານ, ສັດສວນງົບປະມານລັດທີ່ຈັດສັນໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າ ເຊິ່ງໄດ້ຈັດແບ່ງລະຫວ່າງກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ການສະໜອງທຶນ ຕາມປົກກະຕິແມ່ນຈະຖືກຈັດແບ່ງພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບບົດສະເໜີໂຄງທີ່ເປັນທາງການຈາກຂະແໜງການ ຫຼື ກຸ່ມນັກຄົ້ນຄວ້າ. ການຄົ້ນຄວ້າໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສ້າງຂຶ້ນໃນກອບຂອງວິຊາການອັນໃດໜຶ່ງສະເພາະ ສ່ວນລະດັບສາກົນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໃນກອບສະຫະວິຊາການ. ພາຍໃຕ້ໂຄງສ້າງຂອງສັງຄົມເຫັນວ່າ ຍັງບໍ່ທັນສົມດຸນກັນລະຫວ່າງນັກຄົ້ນຄວ້າເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ, ຜູ້ຍິງ ສ່ວນໃຫຍ່ຍັງສົ່ງເສີມໃຫ້ມີລູກ ຫຼາຍກວ່າສິບຕໍ່ຮຽນສາຍວິຊາການ. ສະນັ້ນ ຫົວໜ້າກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າທີ່ເບິ່ງການສຶກສາ ຈິ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ມີຕໍາແໜ່ງ ຫຼື ຂັ້ນຮອງສາດສະດາຈານ. ນັກສຶກສາຫຼັງປະລິນຍາ ແລະ ປະລິນຍາຕີ ໂດຍທົ່ວໄປຈະຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເຮັດພາລະບົດບາດເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ກຸ່ມນັກສຶກສາ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນຈະຖືກກຳນົດຕາມຄວາມສຳພັນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຕາມຄວາມສົນໃຈຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມັນຍັງບໍ່ມີຂໍ້ແນະນຳທາງການໃນການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມ ຫຼື ຂັ້ນຕອນທາງການທີ່ເປັນໄປຕາມກົດໝາຍໃນການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມ ສະນັ້ນກຸ່ມເຮັດວຽກໃນໂຄງການໃດໜຶ່ງສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ຕະຫຼອດເວລາໃນຊ່ວງອາຍຸຂອງໂຄງການ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ກໍ່ເຮັດວຽກຕາມການມອບໝາຍຂອງຜູ້ບໍລິຫານການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼາຍກວ່າເຮັດວຽກອິດສະຫຼະ ຫຼື ເອກະລາດ. ເມື່ອໃດທີ່ຜູ້ໃດໜຶ່ງໃນກຸ່ມຕ້ອງການເຮັດບາດກ້າວຕໍ່ໄປ ລາວຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຫົວໜ້າກຸ່ມກ່ອນ ເຊິ່ງວິທີການນີ້ແມ່ນເກີດຂຶ້ນກັບທຸກກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າ. ຈາກການສຶກສາພົບວ່າ ກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າທີ່ເນັ້ນໃສ່ບັນຫາທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີເທື່ອ. ຄວາມຈິງແລ້ວ ມາຮອດປັດຈຸບັນ ບັນດາຊຽວຊານ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເຮັດໜ້າທີ່ບັນຍານໃນຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວຫຼືກວ່າເຮັດການຄົ້ນຄວ້າ. ສ່ວນຂໍ້ມູນແມ່ນມີຢູ່ຕາມເວັບໄຊຂອງກະຊວງ ແຕ່ກໍ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງ ເນື່ອງຈາກຊ່ອງທາງການເຂົ້າເຖິງຍັງບໍ່ທັນສະດວກສຳລັບຜູ້ຊົມໃຊ້ເທື່ອ ແລະ ຈຳນວນຂໍ້ມູນກໍ່ຍັງບໍ່ພຽງພໍສຳລັບຮັບໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າເທື່ອ.

ບັນດາຫົວຂໍ້ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການສຶກສາ ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສຳພາດສະເໜີມາມີດັ່ງນີ້:

- ຜົນກະທົບຂອງການສ້າງເຂື່ອນ.
- ຜົນກະທົບຂອງການປູກກ້ວຍໃນ ສປປ ລາວ ຈາກການລົງທຶນຂອງນັກລົງທຶນຈີນ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ຜົນກະທົບຂອງການປູກຢາງພາລາໃນ ສປປ ລາວ.
- ຜົນກະທົບຂອງກິດຈະກຳບໍ່ແຮ່ໃນ ສປປ ລາວ.
- ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການປູກປ່າໃນ ສປປ ລາວ.
- ຜົນກະທົບຂອງນໍ້າຖ້ວມ
- ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ ລະບົບນິເວດວິທະຍາໃນລະດັບຈຸລະພາກ ແລະ ມະຫາພາກ

ປັດໄຈທີ່ເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດມີຈຳກັດແມ່ນທຶນ, ງົບປະມານລັດທີ່ສະໜອງໃຫ້ຍັງຈຳກັດ ເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປງົບດັ່ງກ່າວແມ່ນນຳໃຊ້ສຳລັບໂຄງການລະດັບ ຊາດ ທີ່ມີບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ ສ່ວນໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ ຽຍາກຫຼາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ. ໃນເບື້ອງວິຊາການເອງຍັງປະເມີນບັນຫາດ້ານຄວາມອາດສາ ມາດບໍ່ພຽງພໍ ໃນແງ່ຂອງຄວາມຮູ້ຕໍ່ກັບຫົວຂໍ້ຍັງເປັນແບບຜິວເຜິນ ແລະ ຫັກສະດ້ານພາສາ, ສະນັ້ນ ຈິງ ມີຄວາມຈຳເປັນສຶກສາລົງເລິກດ້ານວິທະຍາສາດ, ການພົມເຜີຍແຜ່ຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ. ການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນເຫັນວ່າຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ ຽຍາກ ເນື່ອງຈາກຍັງຂາດເຄືອຂ່າຍທີ່ເຂັ້ມແຂງລະຫວ່າງສະຖາ ບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຜ່ານສາຍສຳພັນສ່ວນຕົວຈາກການຮ່ວ ມມືໃນໂຄງການອື່ນ. ການຂາດແຄນຂໍ້ມູນທາງການທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ຍັງສົງຜົນຕໍ່ການພັດທະນາການສຶກສາ ຍ້ອນການສັງລວມຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນມີຂະບວນການທີ່ສິ້ນເບື້ອງ ເຊິ່ງຮຽກຮ້ອງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາ ກາການເຮັດວຽກໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງ ຍ້ອນງົບປະມານມີຈຳກັດ. ສິ່ງທີ່ເຫັນໄດ້ອີກຢ່າງໜຶ່ງຈາກ ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນ ຮູບແບບຫຼາຍທາງ ແລະ ຮູບແບບສະຫະວິຊາ ແມ່ນບໍ່ຄ່ອຍຖືກນຳມາໃຊ້, ສ່ວນຫຼາຍຈະໃຊ້ຮູບແບບສະເພາະເລື່ອງ ໂດຍການເຊື່ອມໂຍງກັບສາຂາວິຊາອື່ນພຽງເລັກໜ້ອຍ.

ບົດບາດຂອງນັກສຶກສາໃນການຄົ້ນຄວ້າຍັງຈຳກັດຢູ່ແຕ່ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ: ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າ ງເຕັມທີ່ໃນການອອກແບບການຄົ້ນຄວ້າ ຍ້ອນຄວາມຮູ້ກໍ່ຄືຄວາມສາມາດຂຽນຂອງພວກເຮົາໃນຫົວຂໍ້ນັ້ ນງຽງຜິວເຜິນ. ວິຊາການໝູ່ມ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງທັກສະພາສາ ແລະ ການຂຽນດ້ານວິຊາການ ແລະ ການທົດລອງ ກໍ່ຄືການຝຶກຫັດ ແລະ ການສຶກສາວິທະຍາການຄົ້ນຄວ້າວ່າອັນໃດເໝາະສົມກັ ບບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ການປະຕິບັດດັ່ງກ່າວສາມາດເພີ່ມເຄືອຂ່າຍການເຮັດວຽກ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າສາກົນ ແລະ ໂຄງການ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາສະເພາະໄດ້ແນະນຳຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມດັ່ງນີ້:

- ການລະດົມທຶນ ແລະ ການຂຽນບົດສະເໜີສຳລັບສະໜັກທຶນ.
- ວິທີວິທະຍາການຄົ້ນຄວ້າທີ່ເໝາະສົມກັບການປະເມີນຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ຝຶກອົບຮົມດ້ານຊອບແວສະຖິຕິ ເຊັ່ນ R programme.

ລາວ: ນັກສຶກສາ

ນັກສຶກສາ 5 ຄົນຈາກມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ 16 ຄົນຈາກມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດ ເພື່ອປະເມີນກ່ຽວກັບສະພາບຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນ ສປປ ລາວ.

ຈາກການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ມີໂຄງການຊາວໜຸ່ມຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ “SEED project” ທີ່ໄດ້ສົ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ທັງເປັນປັດໄຈສຳຄັນຂອງສັງຄົມທີ່ດີໃນການສອນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ການອະນາໄມສະຖານທີ່ສາທາລະນະ. ມີບາງວິຊາທີ່ສອນໃນຄະນະວິຊາວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ, ແລະ ນະໂຍບາງສິ່ງແວດລ້ອມໃນມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ. ຢູ່ໃນມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໄດ້ສອນວິຊາບໍລິຫານ/ຄຸ້ມຄອງ ເຊິ່ງໄດ້ເວົ້າເຖິງການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການວາງແຜນກິດຈະກຳການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງອາຄານຕໍ່ທີ່ຕໍ່ທີ່ຢູ່ອາໄສເດີມ ກໍ່ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຫຼັກສູດຂອງຄະນະສະຖາບັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການສອນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສະເພາະຍັງຈຳກັດ ແລະ ການສອນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເນັ້ນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ. ເມື່ອໃດທີ່ມີສຳມະນາ ຫຼື ວິຊາສະເພາະກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ນັກສຶກສາກໍ່ຈະໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຈາກເວັບໄຊຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ເຊິ່ງປົກກະຕິກໍ່ບໍ່ຄ່ອຍທັນກັບສະພາບ.

ຍັງບໍ່ມີການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງຄະນະວິຊາ ແລະ ພາກເອກະຊົນໃນສາຂາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເທື່ອ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຊອກຫາວຽກນຳຂະແໜງການພາກລັດ ຫຼື ກະຊວງທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການສ້າງຍຸດທະສາດບັນເທົາທຸກ ແລະ ການປັບຕົວ. ຈາກທັດສະນະຂອງນັກສຶກສາເວົ້າວ່າ ມັນບໍ່ມີຄວາມຕ້ອງການຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຈາກບໍລິສັດເອກະຊົນ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຫຼັກສູດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ເຫັນວ່າຍັງເປັນລັກສະນະຜິວເຜີນ ແລະ ກະແຈກກະຈາຍ ແລະ ວິທີການສອນ ແລະ ສຶກສາຮຽນຮູ້ກໍຍັງບໍ່ມີພຽງ. ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງມະຫາວິທະຍາໄລໂດຍລວມ ທີ່ບໍ່ມີການໃຫ້ນັກສຶກສາຍັງຈຳກັດ ບໍ່ວ່າຈະເປັນດ້ານສະຖານທີ່ ແລະ ອຸປະກອນ ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ການນຳໃຊ້ Wi-Fi network ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລສຳລັບນັກສຶກສາກໍບໍ່ມີ.

ຈາການສຳພາດໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຍັງບໍ່ມີທຶນການສຶກສາສຳລັບຫຼັກສູດທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເທື່ອ.

ຫວຽດນາມ: ອຳນາດການປົກຄອງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສຳພາດ ປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າທັງຫມົດ 15 ທ່ານຂອງພະແນກກະສິກຳ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ອຸທິກກະສາດ, ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຄະນະກຳມະການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ. ຄຳແນະນຳສຳລັບການສຳພາດ ໄດ້ຖືກແບ່ງອອກເປັນສາມສ່ວນຕົ້ນຕໍ, ສະນັ້ນການນຳສະເໜີຂໍ້ມູນຈະປະຕິບັດຕາມລຳດັບ ແລະ ໂຄງສ້າງຕໍ່ໄປນີ້.

ທັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້

ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ຮັບການສັງເກດຕິດຕາມ ແລະ ມີການຄົ້ນຄວ້າແຕ່ແລ້ວ ໃນສາທາລະນະລັດສັງຄົມນິຍົມຫວຽດນາມ. ຂະແໜງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຕົ້ນຕໍແມ່ນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ກະສິກຳ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການແຜ່ລາມຂອງນ້ຳເຂັມ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳຂອງພືດ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ມີຢູ່ສຳລັບການເພາະພັນພືດ.
- ສະພາບດິນເຈືອນ ໄດ້ທຳລາຍລະບົບການລະບາຍນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງ.
- ສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງ: ຝົນຕົກໃນໄລຍະຍາວທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດການມາກ່ອນ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ພະຍຸໄຕ້ຝຸນທີ່ເກີດຂຶ້ນບໍ່ສະຫມ້າສະເໝີ ໄດ້ທຳລາຍພືດ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດ ຊຸນເກັນ (Sunken) ໃກ້ທະເລ ຊຶ່ງໄດ້ມີການສັງເກດແລະຕິດຕາມ ຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງທີ່ຕາມມາຕັ້ງແຕ່ປີ 2014.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ເນື່ອງຈາກມີໄພແຫ້ງແລ້ງ, ມັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ເກີດມີປະກົດການດິນເຂັ້ມ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ພື້ນທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຫຼຸດລົງ.
- ອຸນຫະພູມທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ກໍຄື ລະດູແລ້ງທີ່ຍາວຂຶ້ນ ໄດ້ປ່ຽນແປງປະຕິທິນການປູກພືດ ແລະ ໂຄງສ້າງພືດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດພືດຫຼຸດລົງ. ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະຄາດຄະເນ ແລະ ວາງແຜນການປູກພືດທີ່ເໝາະສົມ ໃນລະຫວ່າງປີ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມເສຍຫາຍໃນໄລຍະເກັບກ່ຽວຂັ້ນສຸດທ້າຍ.
- ການປ່ຽນແປງຂອງຮອບວຽນອຸທິກກະສາດປົກກະຕິ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບາງເຂດກາຍເປັນພື້ນທີ່ແຫ້ງແລ້ງ, ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດໃນທ້ອງຖິ່ນຖືກຢຸດສະຫັດ.
- ການແຜ່ລາມຂອງນ້ຳເຂັ້ມ ເປັນໄພຊຸກຄາມຕໍ່ການດຳເນີນງານຕາມປົກກະຕິຂອງກິດຈະກຳທາງດ້ານອຸດສາຫະກຳ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຊາຍຝັ່ງ ແລະ ໂຮງຫມໍ ເນື່ອງຈາກ ມັນກັດກ່ອນທີ່ ແລະ ລະບົບຄວາມເຢັນ.

ນອກຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ນ້ຳແລ້ວ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຫນັກຫນ່ວງຕໍ່ຂະແໜງການອື່ນໆທີ່ສຳຄັນຂອງເສດຖະກິດປະເທດ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ໃນຂະແໜງທ່ອງທ່ຽວ, ນັກທ່ອງທ່ຽວແຕ່ລະປີໄດ້ຫຼຸດລົງໃນຂົງເຂດສະເພາະໃດຫນຶ່ງ ເນື່ອງຈາກການແຜ່ລາມຂອງນ້ຳເຂັ້ມ, ພະຍຸ ແລະ ການສູນເສຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ. ຄວາມເສຍຫາຍບໍ່ໄດ້ຖືກຈຳກັດແຕ່ສະເພາະໃນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວເທົ່ານັ້ນ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ຈຸດເຊື່ອມຕໍ່ເສັ້ນທາງຕ່າງໆ ກໍໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກພາຍຸທີ່ມາແບບບໍ່ສະຫມັ່ນສະເຫມີ ແລະ ຈາກດິນເຈືອນ. ຄວາມຢ້ານກົວຕໍ່ສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງ ຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ການທ່ອງທ່ຽວສາກົນ, ເຮັດໃຫ້ຜູ້ມາຢ້ຽມຢາມທ່ອງຖິ່ນຫຼຸດລົງ. ທັງຫມົດເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍດ້ານເສດຖະກິດທີ່ໜັກຫນ່ວງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຕ້ອງມີການລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການທ່ອງທ່ຽວ.

ປ່າໄມ້ເປັນມໍລະດົກທາງທຳມະຊາດຂອງປະເທດ ໃນການດຶງດູດການທ່ອງທ່ຽວ, ການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ແລະ ການສ້າງແຫຼ່ງວັດຖຸດິບຕ່າງໆ. ປະກົດການສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງທີ່ມາຈາກພາຍຸ ແລະ ໄຟໄໝ້ ອັນເກີດຈາກສະພາບອາກາດຮ້ອນແຫ້ງ ໄດ້ທຳລາຍປ່າໄມ້ປູກທັງຫມົດ. ໃນເວລາດຽວກັນ ໄພແຫ້ງແລ້ງທີ່ແກ່ຍາວ ໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ການປູກ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເບ້ຍໄມ້ຫຼັງຈາກການປູກ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ການກາຍເປັນນໍ້າເຂັ້ມ ໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ລະບົບນິເວດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນທ້ອງຖິ່ນ. ມັນເຮັດໃຫ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນປະມົງຫຼຸດລົງ ຍ້ອນລະບົບເຂື່ອນທີ່ຈຳເປັນຕ່າງໆ ໄປສະກັດກັ້ນການໄຫຼເຂົ້າຂອງນໍ້າ ຈາກແມ່ນໍ້າໃນເຂດທີ່ສູງກວ່າ ສູ່ເຂດອ່າງແມ່ນໍ້ານ້ອຍເບືອງລຸ່ມ. ນໍ້າເກືອ ໄດ້ກັດກ່ອນການກໍ່ສ້າງ, ສິນຄ້າ ແລະ ການກໍ່ຕົວທາງພູມິສາດຕ່າງໆ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລັດຕ້ອງໄດ້ລົງທຶນຈາກງົບປະມານແຫ່ງຊາດເຂົ້າໃນການສ້ອມແປງ, ເຊັ່ນ: ດິນເຈືອນ 1 ກິໂລແມັດຈະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍປະມານ 7 ຕື້ດົງ (250,000 €) ເພື່ອສ້າງຄືນຖົງໃສ່ດິນກັນເຈືອນ ແລະ ເຂື່ອນກັນນໍ້າທີ່ຖືກທຳລາຍ. ລະບົບການຮັກສາສຸຂະພາບ ກໍໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ພາຍຫຼັງທີ່ມີໄພນໍ້າຖ້ວມໃຫຍ່ ຫຼື ພະຍຸໃຫຍ່ເຂົ້າ ຍ້ອນມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພະຍາດຜິວຫນັງ, ໄຂ້ເລືອດອອກ ແລະ ການຕິດເຊື້ອພະຍາດທີມາຈາກນໍ້າອື່ນໆ. ເມື່ອມີເຫດການດິນຟ້າອາກາດປ່ຽນແປງຮຸນແຮງ ແລະ ມີຂະໜາດໃຫຍ່, ຊັບສິນທາງດ້ານວັດຖຸຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນບາງສ່ວນ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ມັນຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ທຸລະກິດຕ່າງໆແບບທີ່ບໍ່ສາມາດເອົາກັບມາຄືນໄດ້. ຜົນສະທ້ອນທີ່ຕາມມາດ້ານເສດຖະກິດ ທັງຫມົດເຫຼົ່ານີ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການລົງທຶນມະຫາສານຈາກງົບປະມານແຫ່ງຊາດເພື່ອແກ້ໄຂ ແທນທີ່ທີ່ນັດັງກ່າວຈະຖືກໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງສະຫວັດດີການສັງຄົມ.

ຈາກການສຳພາດ ເຫັນໄດ້ວ່າ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອື່ນໆ ມີຄວາມຕື່ນຕົວຕໍ່ຜົນກະທົບໃນປະຈຸບັນ ແລະ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນກໍຍັງມີຄວາມບໍ່ແນ່ນອນກ່ຽວກັບວິທີການປັບຕົວ ແລະ ການບັນເທົາໄພພິບັດ ເນື່ອງຈາກມັນຍັງບໍ່ມີຄວາມຊັດເຈນກ່ຽວກັບຄວາມຮຸນແຮງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ.

ເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນໍ້າຂອງ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໃນແຂວງ Ben Tre, ລັດຖະບານກາງ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊື່ວ່າ «ຊົນລະປະທານພາກເໜືອ Ben Tre» ເພື່ອສ້າງລະບົບເຂື່ອນກັນນໍ້າສຳລັບ 5 ເມືອງ. ຖ້າບໍ່ມີໂຄງການດັ່ງກ່າວ, ການຜະລິດກະສິກຳຂອງແຂວງດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ມີການພັດທະນາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຖິງແມ່ນວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ສາມາດຫລີກລ້ຽງຜົນກະທົບແບບກະທັນຫັນໄດ້ກໍຕາມ, ແຕ່ກໍຕ້ອງມີນະໂຍບາຍຄົບຄົບຊຸດ ເພື່ອຮັບມືກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ການປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແມ່ນຍັງຈຳກັດຢູ່ສະເພາະແຕ່ ກຸ່ມປະຊາກອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຍັງຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ບໍລິສັດ ແລະ

ຜູ້ຜະລິດຂະໜາດໃຫຍ່ ໜ້າຈະມີແຜນສະເພາະ ແລະ ວິທີການຮັບມືກັບບັນຫາ ແລະ ຈຳກັດການສູນເສຍດ້ານເສດຖະກິດທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ.

ໃນລະດັບນະໂຍບາຍ, ລັດຖະບານ ໄດ້ວາງແຜນງານ ແລະ ການດຳເນີນງານຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບມືກັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຮູບແບບຕ່າງໆທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ໄດ້ມີການດຳເນີນງານສະເພາະສຳລັບເຂດທີ່ມີຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ, ເຊັ່ນໃນແຂວງທີ່ຢູ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມ. ອົງການຕ່າງໆໃນລະດັບຊາດ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປະສານງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈັດການກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍຜ່ານການຕິດຕາມກວດກາ (ລະບົບການຄາດຄະເນ ແລະ ການກຳນົດຂະແໜງການທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ) ແລະ ການເຊື່ອມສານເອົາບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງທຸກໆຂະແໜງ. ສະນັ້ນ, ຈຸດສຸມຫຼັກຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ (R & D) ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ຂະໜາດຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄວາມສາມາດໃນການຮັບມືກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
- ການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີພະລັງງານທົດແທນ
- ສ້າງແບບຈຳລອງທາງເລືອກຕ່າງໆກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ສະພາບອາກາດຮຸນແຮງ
- ການພະຍາກອນອາກາດ, ລະບົບເຕືອນໄພ
- ພັດທະນາແບບຈຳລອງການຮັບມື ສຳລັບການເຮັດກະສິກຳແບບທ້ອງຖິ່ນ
- ເອົາບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສອນຂອງນັກຮຽນໃນທຸກລະດັບການສຶກສາ
- ຟືກອົບຮົມວິຊາຊີບ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ສຳລັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາສະເພາະ.
- ປັບປຸງແຜນການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງອົງກອນ, ບໍລິສັດ ແລະ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ຄວາມສາມາດຂອງປະເທດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ແລະ ບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນ

ໃນລະດັບສະຖາບັນ, ຫຼາຍໜ່ວຍງານຂອງລັດ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະເມີນການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະດັບສາກົນ. ລາຍຊື່ຂອງບັນດາສະຖາບັນເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ແມ່ນມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ: ການປະເມີນ ແລະ ຄາດຄະເນຜົນກະທົບ.
- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ: ການວາງແຜນ ແລະ ພັດທະນາຍຸດທະສາດໃນການຮັບມືໃນການຜະລິດກະສິກຳ.
- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ: ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການແຈກຢາຍທຶນ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີ: ການສ້າງ ແລະ ການໃຫ້ບຸລິມະສິດ ໃນການຄັດເລືອກຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການພັດທະນາໂຄງການເຕັກໂນໂລຢີ.
- ສູນພະຍາກອນອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມແຫ່ງຊາດ ຮັບຜິດຊອບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ການຕິດຕາມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການຄາດຄະເນກ່ຽວອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ທະເລ; ກວດສອບການປ່ຽນແປງສະພາບອາກາດ ແລະ ປະເມີນທ່າອ່ຽງຂອງສະພາບອາກາດ; ສ້າງຍຸດທະສາດການພັດທະນາກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຄາດຄະເນດ້ານອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ, ອຸທິກກະສາດ, ທະເລ ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນອາກາດ; ເພີ່ມຄວາມຕື່ນຕົວກ່ຽວກັບອາກາດ ແລະ ສະພາບອາກາດຂອງຊຸມຊົນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສູນພະຍາກອນອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ອົງກອນເຫຼົ່ານີ້ ສະໜອງຂໍ້ມູນເຊັ່ນ:

- ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປກ່ຽວກັບສະພາບອາກາດໃນອະດີດ.
- ທ່າອ່ຽງຕ່າງໆຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄາດຄະເນຜົນກະທົບຂອງມັນ.
- ຂໍ້ມູນທາງອຸຕຸນິຍົມສຳລັບຂົງເຂດສະເພາະ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ການເຕືອນໄພກ່ຽວກັບສະພາບອາກາດທີ່ຮຸນແຮງ.
- ແບບຈຳລອງ ເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ພາກເອກະຊົນບໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຫຍັງຫຼາຍໃນຂົງເຂດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມີບໍລິສັດເອກະຊົນຂະໜາດໃຫຍ່ຫຼາຍແຫ່ງ ທີ່ເຮັດວຽກກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ເຊັ່ນ: ບໍລິສັດ Loc Troi, Phuong Hoang, ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນງົບປະມານສ່ວນໜຶ່ງຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ການປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ລັດ ແລະ ອົງການຄຸ້ມຄອງຕ່າງໆ ໄດ້ສ້າງເຄືອຂ່າຍກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການປະສານງານ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຕິບັດງານ ເພື່ອຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ ຍັງເປັນປັດໃຈຕັດສິນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການປະກອບສ່ວນຈາກງົບປະມານຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວາງແຜນຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນໄລຍະຍາວ ຍັງມີຈຳກັດ. ສາເຫດຕົ້ນຕໍທີ່ເປັນພື້ນຖານ ແມ່ນການທີ່ພາກເອກະຊົນມີຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳກັດ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງລະດົມການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ບໍລິສັດເອກະຊົນຕ່າງໆກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ຈະມີຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດໃນອະນາຄົດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ໃນເວລາທີ່ຜົນກະທົບ ສາມາດເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ, ອຸປະສັກສຳຄັນທີ່ກິດຂວາງການຮັບມືກັບຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການຂາດແຄນຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີຕ່າງໆເພື່ອຮັບມື. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນມີຄວາມຂາດແຄນ. ໃນຫ້ອງການສະເພາະຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເອງ ກໍມີສະພາບການຂາດແຄນດັ່ງກ່າວ.

ໃນລະດັບແຂວງ, ຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ຮັບການຈັດຂຶ້ນທຸກໆປີ. ເປົ້າໝາຍແມ່ນພະນັກງານຫຼັກແຫຼ່ງຂອງເມືອງ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສິ່ງແວດລ້ອມດ້ານທີ່ດິນ, ແລະພົນລະເມືອງ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຫຼັກສູດເຫຼົ່ານີ້ມັກຈະຈັດຂຶ້ນເຄິ່ງມື ຫຼື ມືຫນຶ່ງສະນັ້ນ, ເນື້ອຫາຂອງກອງປະຊຸມຈຶ່ງຍັງມີລັກສະນະພື້ນຖານ ແລະ ເປັນພາກທິດສະດີຫຼາຍກວ່າພາກປະຕິບັດ. ນອກຈາກນີ້, ການທີ່ມີງົບປະມານຈຳກັດ, ໂດຍສະເພາະໃນການບໍລິຫານທ້ອງຖິ່ນ, ຕົວແທນຂອງພາກລັດຜູ້ໜຶ່ງ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ແມ່ນຮັບຜິດຊອບຫຼາຍ ພະແນກ ເຮັດໃຫ້ມັນເປັນການຍາກ ທີ່ຈະຕິດຕາມ ແລະ ສົ່ງເສີມແກ້ໄຂບັນຫາໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ບາງຄັ້ງພະນັກງານເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ ແລະ ຫນ້າທີ່ຂອງພວກເຂົາແມ່ນປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ລັດຖະບານກາງສັ່ງມາ.

ການສະໜອງທຶນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ, ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ອອກນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນການປະຕິບັດງານຕ່າງໆກ່ຽວກັບການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນທີ່ວາງໄວ້ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫຼາຍກຸ່ມຄົນໃນສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ໃນຫຼາຍລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫຼາຍຂະແໜງການເສດຖະກິດ. ນອກຈາກນີ້, ທາງເລືອກຕ່າງໆກ່ຽວກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍືນທາງດ້ານທິດສະດີ ແລະ ຄາດການປ່ຽນແປງໄວ້ ຮອດທ້າຍສະຕະວັດທີ 21. ບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານຕ່າງໆ ແມ່ນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ມະຕິເລກທີ 24 / NQ / TW (2013) ຂອງກຳມະການສູນກາງພັກ ກ່ຽວກັບການຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 2011.
- ແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 2012-2020.
- ຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ (2012)
- ແຜນການເຕີບໂຕສີຂຽວ (2014)

ປະຈຸບັນ ມີຫຼາຍກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ເຊັ່ນ: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນປີ 2014, ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ປ້ອງກັນໄພພິບັດທຳມະຊາດໃນປີ 2013, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນປີ 2012, ກົດໝາຍກ່ຽວກັບຊີວະນາໆພັນໃນປີ 2008, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທິດິນປີ 2001, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮ່ທາດປີ 1996) ກໍ່ຄືແຜນງານເປົ້າໝາຍແຫ່ງຊາດ ເພື່ອປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (2008).

ພາຍຫຼັງມີການເຊັນສັນຍາປາຣີໃນປີ 2016, ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການປອຍອາຍາກາດ CO₂ ແລະ ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງພະລັງງານທົດແທນໄດ້ຖືກ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ພ້ອມກັນນີ້ ຍັງມີການໃຫ້ບຸລິມະສິດສໍາລັບການແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງ
ດິນຟ້າອາກາດ ຂອງແຕ່ລະແຂວງ ເພື່ອສ້າງຕະຫຼາດການຊື້ຂາຍຄາບອນສໍາລັບທຸລະກິດ ຕາມແບບຈໍາລ
ອງທີ່ນໍາໃຊ້ກັນໃນເອີຣົບ.

ລັດຖະບານໄດ້ສະໜອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ລະດົມການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນຈາກພາ
ຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອປະຕິບັດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ. ງົບປະມານຂອງລັດແມ່ນແຈກຢາຍຕາມເງິ
ອນໄຂຂອງຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ຄວາມຮີບດ່ວນສໍາລັບການປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນທີ່ກໍານົດໄວ້
ເພື່ອການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ໃນປະຈຸບັນ ສັດສ່ວນຂອງງົບປະມານທີ່ໃຊ້ສໍາລັບການຄົ້ນຄ້
ວາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນມີຈໍາກັດ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຖືກນໍາໃຊ້ໃນແຂວງຕ່
າງໆ ໃນຮູບແບບການຈັດຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານທິດສະດີກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ
ຜົນກະທົບຂອງບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ງົບປະມານທີ່ລະດົມໄດ້ຈາກພາກເອກະຊົນ ຍັງມີຈໍາກັດ ແລະ ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານການເງິນສ່ວ
ນໃຫຍ່ ແມ່ນມາຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງປະເທດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຖ້າທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ບໍລິສັດ
ຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ພວກເຂົ
າສາມາດຕິດຕໍ່ກັບກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ຄະນະຊີ້ນໍາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ເຊິ່ງເປັນອົງການທີ່ຈັດສັນຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານການເງິນ.

ຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິ
ນຟ້າອາກາດ ໃນຫຼາຍຮູບແບບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ: ໃຫ້ທຶນສະໜັບສະໜູນ, ຈັດການຝຶກອົບຮົມ,
ການປະຕິບັດໂຄງການທົດລອງ, ຊຸກຍູ້ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ແລະ ການປັບປຸງມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ທຶນ ແລະ ເງິນອຸດໜູນຕ່າງໆ
ແມ່ນມີເປົ້າໝາຍຈັດສັນ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມປະຊາຊົນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບສ່ວນໃຫຍ່ຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ
ອາກາດ. ສອງຕົວຢ່າງຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ ແມ່ນສະແດງໄວ້ໃນລາຍການລຸ່ມນີ້.

- **ອົງການ JICA (ອົງການຮ່ວມມືສາກົນຍີ່ປຸ່ນ)** ສະໜັບສະໜູນການກໍ່ສ້າງລະບົບຊົນລະປະ
ທານໃນແຂວງ Ben Tre ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ນໍ້າເຂັ້ມເຂົ້າໄປໃນແມ່ນໍ້າ. ລັດຖະບານກູ້ຢືມ JICA
ໃນອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, JICA ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການວາງແຜນ ແລະ ກໍ່ສ້າ
ງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນໄລຍະເວລາແຕ່ປີ 2018-2023.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- **ໂຄງການການປັບຕົວໃນເຂດສາມຫຼ່ຽມ AMD (Adaptation in Delta)** ໄດ້ຮັບທຶນຈາກກອງທຶນການພັດທະນາດ້ານການກະເສດ (IFAD). AMD ມີຈຸດປະສົງ ໃນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາແກ່ຊາວບ້ານ ກ່ຽວກັບການປັບປຸງການເພາະພັນພືດ, ການປູກ ແລະ ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ເໝາະສົມກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ໂຄງການ AMD ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນເມືອງຕ່າງໆໃນແຂວງ Ben Tre ນັບແຕ່ປີ 2014 ຈົນຮອດປີ 2020, ໄດ້ສ້າງຜົນປະໂຫຍດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍແກ່ຄົວເຮືອນທຸກຍາກ ແລະ ຄົວເຮືອນໃກ້ທຸກຍາກ. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງໂຄງການແມ່ນເພື່ອພັດທະນາການດຳລົງຊີວິດແບບຍືນຍົງ ສຳລັບຊາວກະສິກອນທີ່ຖືກກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງລະດູການປູກ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດພືດຫຼຸດລົງ.

ຫວຽດນາມ: ສະຖາບັນການສຶກສາ

ກຸ່ມນັກວິຊາການ 18 ຄົນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສຳພາດເປັນກຸ່ມ ໂດຍມີຕົວແທນມາຈາກມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດສາດ (HCM-USSH) ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລເວັດນາມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (HUAF), ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະຖາບັນການຄົ້ນຄວ້າອື່ນໆ ທີ່ມີລາຍລະອຽດໃນຕາຕະລາງຊ້ອນທ້າຍ. ຈາກການສຶກສາ ພົບວ່າໄດ້ມີການກຳນົດ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຊອກຫາທາງອອກ ໃນຫຼາຍຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

- ທາງອອກດ້ານຊຸມລະປະທານ ເພື່ອປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ.
- ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອຸນຫະພູມ ແລະ ຝົນ ແລະ ຄວາມຖີ່ຂອງການເກີດນ້ຳຖ້ວມໃນເຂດຕົວເມືອງ. ການປະເມີນຜົນກະທົບ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ການປັນເທົາທຸກ ເພື່ອຈຳກັດຄວາມເສຍຫາຍ.
- ລະດັບການດຳລົງຊີວິດ ພາຍໄຕ້ສະພາບອາກາດໃໝ່: ແມ່ນຫຍັງແມ່ນຕົ້ນທຶນ?
- ການປະເມີນຄວາມບອບບາງຂອງການດຳລົງຊີວິດ ຕໍ່ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການວິໄຈກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວ, ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງປ່າໄມ້.
- ການນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານພູມິສາດ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ພະຍາກອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ຄວາມສຸນເສຍທາງສັງຄົມ ຈາກຜົນກະທົບຂອງໄພທຳມະຊາດ.
- ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາປ່າ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບກິນໄກການເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ, ຄວາມແຫ້ງແລ້ວ, ການກາຍເປັນດິນເຂັ້ມ, ດິນເຈືອນ ແລະ ການຄາດຄະເນບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ.
- ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການເລືອກ ແລະ ການປະສົມຂ້າມພັນຂອງພືດທີ່ປູກເພື່ອໃຫ້ປັບຕົວໄດ້ກັບສະພາບ ແລະ ເຂດສະເພາະໃດໜຶ່ງ (ເຊັ່ນ: ເຂດດິນຊາຍ, ດິນເຂັ້ມ, ແຫ້ງແລ້ງ...)
- ການສຶກສາກ່ຽວກັບການເຊື່ອມສານເອົາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ.
- ການສຶກສາກ່ຽວກັບແຫຼ່ງພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານພະລັງງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ.

ຜູ້ສະໜັບສະໜູນທຶນໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ປະກອບມີ:

- ໃນລະດັບສາກົນ: ອົງການທະນາຄານໂລກ, ມູນນິທິຊຸມິໂຕໂມ, ມູນນິທິໂຕໂຍຕ້າ, ອົງການ World Vision, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຂອງ Francophonie (AIF), ອົງການ Nuffic.
- ພາກລັດ: ງົບປະມານລັດຖະບານ; ກະຊວງແຮງງານ, ກົມສັງຄົມ ແລະ ຄວາມບໍ່ຖືກຕ້ອງ; ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ; ກະຊວງສຶກສາ; ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ລະດັບແຂວງ: ກົມຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ສະຖາບັນພາຍໃນ ເຊັ່ນ: ມະຫາວິທະຍາໄລຫວຽດນາມ, ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໂຕ (Can Tho), ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາຂອງນະຄອນໂຮຈິມິນ.
- ໂຄງການ LUCCL: ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
 - ໂຄງການ ACCCU: ສະໜັບສະໜູນເລື່ອງການເຊື່ອມສານບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດຂອງມະຫາວິທະຍາໄລກະສິກຳ: ມະຫາວິທະຍາໄລ Hong Duc, ມະຫາວິທະຍາໄລວັດດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມດ້ານກະສິກຳ (ຮາໂນຍ).

- ໂຄງການ JICA ທີ່ປະສານງານລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລກຽວໂຕ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລວັດດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນການສ້າງຄວາມສາມາດ, ການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອ ບັບປຸງການດຳລົງຊີວິດ ໃຫ້ສາມາດຮັບມືກັບໄພທຳມະຊາດໃນເຂດເນີນສູງ, ເຂດທົງພຽງ ແລະ ເຂດອ່າງນ້ຳ ຢູ່ແຂວງທົວທຽນ.

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ກຸ່ມນັກຄົ້ນຄວ້າ ປະກອບດ້ວຍຜູ້ຊ່ຽວຊານທີ່ມາຈາກຫຼາຍຂະແໜງການ ທີ່ມີວິຊາການທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຂຶ້ນກັບຫົວຂໍ້ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂົງເຂດທີ່ຍັງເປັນຊ່ອງຫວ່າງຂອງການຄົ້ນຄວ້າ. ປັດໃຈຕົ້ນຕໍເຮັດໃຫ້ເກີດມີກຸ່ມການຄົ້ນຄວ້າຂຶ້ນມາແມ່ນງົບປະມານທີ່ມີ, ປະສິບການດ້ານການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບວິທີວິທະຍາໃນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ເໝາະສົມ ກໍ່ຄືທັກສະໃນການຂຽນ. ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ຫາທົນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າຂອງຕົນເອງຈາກງົບປະມານປະຈຳປີ ເຊັ່ນ: ພາກວິຊາການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄດ້ຮັບທຶນຈາກງົບປະມານ. ເພື່ອໄດ້ຮັບທຶນ ຂີ້ສະເໜີໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້ານັ້ນຕ້ອງຖືກເລືອກ. ບາງຄັ້ງ ເຖິງແມ່ນວ່າໂຄງການເຫຼົ່ານັ້ນຈະໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກລັດຖະບານ ແຕ່ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ສະໜອງໃຫ້ກໍ່ມີຈຳກັດ. ຖານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ມີກຳນົດຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນຫຼາຍໆແຫຼ່ງທີ່ສະໜອງຂໍ້ມູນ, ສະນັ້ນ ຈິງມີບັນຫາເລື່ອງຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງຂໍ້ມູນ ໂດຍສະເພາະເວລາທີ່ວິທີການຄົ້ນຄວ້າບໍ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຫຼາຍຂະແໜງການໃນຫຼາຍລະດັບ, ສິ່ງທີ່ສຳຄັນກໍ່ຍັງແມ່ນ ການປະສົມປະສານແນວຄວາມຄິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ກຸ່ມນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈະປະກອບດ້ວຍນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີພື້ນຖານຄວາມຮູ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ພູມສາດ, ຊີວະສາດ, ເຄມີ, ວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ.

ຍົກຕົວຢ່າງ:

- ຢູ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາຂອງນະຄອນໂຮຈິມິນ ມີໂຄງການທາງດ້ານວິຊາ ການທີ່ປະສົມປະສານແນວຄິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃນດ້ານການເງິນ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງ, ການສ້າງຄວາມເປັນສີຂຽວ ແລະ ການພັດທະນາສີຂຽວ.
- ອີກໂຄງການຄົ້ນຄວ້າໜຶ່ງທີ່ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍອົງການ AIF ແມ່ນມີນັກຄົ້ນຄວ້າຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ມີພື້ນຖານຄວາມຮູ້ອອກຈາກດ້ານໂຄງລ່າງເຕັກນິກ ແລ້ວ ຍັງມີຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ ທີ່ສາມາດວິໃຈຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ແລະ ວິໃຈດ້ານຄຸນນະພາບ ກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າດ້ານສັງຄົມນຳອີກ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ໃນກຸ່ມນັກຄົນຄວ້າ, ຜູ້ຂຽນຜູ້ທຳອິດ ຈະເປັນຜູ້ນຳກຸ່ມ ແລະ ຈັດແບ່ງເປັນກຸ່ມນ້ອຍຕາມຂົງເຂດການຄົ້ນຄວ້າ. ຜູ້ຂຽນຮ່ວມ ຈະສືບສານກັບນັກຄົນຄວ້າແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຕິດຕໍ່ຜ່ານອີເມວໃນການຄົ້ນຄວ້າ. ມັນເປັນເລື່ອງປົກກະຕິທີ່ນັກຄົນຄວ້າ ຈະໄດ້ຮັບການຕິດຕໍ່ຈາກຫົວໜ້ານັກຄົນຄວ້າ ໂດຍຜ່ານຄວາມສຳພັນສ່ວນບຸກຄົນ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນການຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆຈະບໍ່ເຂັ້ມແຂງປານໃດ, ແຕ່ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງຄະນະຕ່າງໆພາຍໃນສະຖາບັນນັ້ນໆ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງດີ. ນອກຈາກນີ້, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຍັງມີການຮ່ວມມືທີ່ດີກັບສະຖາບັນພາຍໃນ ໂດຍສະເພາະໃນຂົງເຂດການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ໃນດ້ານການສະໜອງຂໍ້ມູນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ສະໜອງຫຼັກ, ຕາມມາດ້ວຍພະແນກວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສະຖາບັນຄົນຄວ້າເພື່ອການພັດທະນາຂອງນະຄອນໂຮຈິມິນ ຊຶ່ງຈະມີຫຼາຍຂໍ້ມູນສະເພາະດ້ານສະໜອງໃຫ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເວທີໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນມາເທື່ອ, ສະນັ້ນ, ການຕິດຕໍ່ສືບສານສ່ວນບຸກຄົນ ຈຶ່ງຍັງເປັນວິທີການທີ່ນຳໃຊ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະຫວ່າງນັກຄົນຄວ້າ ແລະ ບາງຄັ້ງລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົນຄວ້າຕ່າງໆ.

ໃນດ້ານການເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນໄດ້ວ່າ ການທຶນຂາດເວທີໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນດາຂໍ້ມູນທີ່ເກັບມາໃນລະຫວ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບການຕີພິມ ໃນວາລະສານວິທະຍາສາດຕ່າງໆ ຫຼື ເຂົ້າເຖິງໄດ້ສະເພາະແຕ່ຜູ້ທີ່ຮູ້ກ່ຽວກັບໂຄງການ ແລະ ຜູ້ທີ່ຮູ້ວ່າຈະຖາມເອົາແບບສ່ວນຕົວໄດ້ແນວໃດ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນີ້ ມັນກໍຍັງບໍ່ຮັບປະກັນວ່າ ຂໍ້ມູນຈະໄດ້ຮັບການແລກປ່ຽນກັນຕະຫຼອດບໍ່.

ຫົວຂໍ້ທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາ ສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າຕື່ມແມ່ນ:

- ການກວດສອບທາງດ້ານຄຸນນະພາບກ່ຽວກັບບັນຫາສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຊຶ່ງສຶກສາກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄວາມຕື່ນຕົວ ແລະ ວິທີແກ້ໄຂ ເພື່ອຮັບມືກັບບັນຫາລັກສະນະດັ່ງກ່າວ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

- ການສຶກສາຊ້າໆກັນ ກ່ຽວກັບພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໃນລະດັບທຶກວ້າງ ແລະ ໜ້ອຍ ຊຶ່ງພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການກວດສອບເທື່ອ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ.
- ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບບັນຫາສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຸຂະພາບ, ການສະໜອງສະບຽງອາຫານ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ໃນຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມບອບບາງທີ່ສຸດ.

ຂໍ້ຈຳກັດຕົ້ນຕໍຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນການຊອກຫາເງິນທຶນ, ໂດຍສະເພາະໃນການແຂ່ງຂັນດ້ານວິຊາການ. ອຸປະກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ມີ ກໍ່ມີຈຳກັດ ເນື່ອງຈາກຂາດທຶນ. ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີທຶນສະໜັບສະໜູນໃນລະດັບຊາດ ໂດຍຜ່ານການຍື່ນຂໍສະເໜີໂຄງການ ກໍ່ມີງົບປະມານທີ່ຈຳກັດ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍ ແລະ ມີຂັ້ນຕອນທາງດ້ານບໍລິຫານຫຼາຍກ່ອນຈະໄດ້ທຶນມາ. ສະນັ້ນ, ບັນຫາສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ຈຶ່ງມັກຊອກຫາທຶນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງປະເທດ.

ອຸປະສັກຕົ້ນຕໍສຳລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນອຸປະສັກທາງດ້ານພາສາ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຂຽນ. ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ນັກຮຽນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ນັກວິຊາການບາງຄົນເອງ ບໍ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງສົມບູນກ່ຽວກັບພາສາ ແລະ ບໍ່ມີປະສິບການໃນການຂຽນວິທະຍາສາດ ຈົນກ່ວາຈະສຳເລັດການສຶກສາຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເພາະສະນັ້ນ, ຜົນຂອງວຽກທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮັດອອກມາ ຈຶ່ງມັກມີບັນຫາດ້ານການສະແດງອອກ ແລະ ການໃຊ້ຄຳສັບທີ່ບໍ່ດີ.

ຈາກການສຳພາດ, ເຫັນໄດ້ວ່າ ຄວາມສຳພັນສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ການທີ່ມີຄົນຮູ້ຈັກ ແມ່ນປັດໃຈສຳຄັນໃນການ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ. ມີສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືໃນລະດັບສະຖາບັນ ຍັງມີຄວາມອ່ອນແອຢູ່ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.

ນັກຮຽນສ່ວນຫຼາຍ ເຂົາເມີສ່ວນຮ່ວມໃນກຸ່ມຄົນຄວ້າ ໂດຍການເປັນຜູ້ຊ່ວຍ ແລະ ຜູ້ເກັບຂໍ້ມູນ. ການເຮັດບົດວິທະຍານິພົນ ແລະ ການຝຶກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ຖືເປັນກິດຈະກຳສຳຄັນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຝຶກຄວາມສາມາດໃນການຂຽນ, ການວິເຄາະ ແລະ ການສັງເກດການ. ການທີ່ນັກຮຽນທີ່ຫາກໍ່ຈົບມີຄວາມຮູ້ພຽງຜິວເຜິນຕໍ່ກັບວິຊາດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ສາມາດຊອກຫາຊ່ອງຫວ່າງໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສ້າງຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຂໍສະເໜີໂຄງການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຖືກຕ້ອງໄດ້. ສະນັ້ນ ຫຼັກສູດໃນປະຈຸບັນ ຄວນມີການເຊື່ອມສານເອົາສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ເຂົ້ານຳ:

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ເອກະສານສະເພາະກ່ຽວກັບການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ, ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປັບຕົວຂອງສາຍການຜະລິດໃຫມ່.
- ວິທີວິໄຈທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ແບບຈຳລອງການວິເຄາະໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ
- ທັກສະໃນການພະຍາກອນ.
- ທັກສະພື້ນຖານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ທັກສະໃນການຂຽນດ້ານວິທະຍາສາດ, ຄວາມສາມາດດ້ານພາສາອັງກິດ, ການສື່ສານ, ການຄິດແບບມິເຫດມິຜົນ.
- ການນຳໃຊ້ຊ່ອຍແວສໍາລັບການວາງແຜນການປະຕິບັດງານ ແລະ ການຕິດຕາມການປ່ຽນແປງດ້ານພູມສັນຖານ ແລະ ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບພາສາລະຫັດ ເພື່ອການວິເຄາະທາງດ້ານສະຖິຕິ ເຊັ່ນ: ພາສາລະຫັດ «R» ຫຼື «Python»

ດັ່ງນັ້ນ, ຫົວຂໍ້ທີ່ແນະນຳສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມ ແມ່ນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ແບບຈຳລອງ ແລະ ວິທີການ ທີ່ໃຊ້ ເພື່ອວິເຄາະຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄາດຄະເນ.
- ການຂຽນ ແລະ ການຮ່າງບົດລາຍງານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ (ໂຄງສ້າງ, ຄຳສັບ ແລະ ການຮຽບຮຽງ)
- ຂັ້ນຕອນການເຮັດຂໍ້ສະເໜີຂໍ້ທຶນ (ມີເງື່ອນໄຂໃດແດດທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດປະສົບຜົນສໍາເລັດໃນການຍື່ນຂໍ້ສະເໜີຂໍ້ທຶນ ຫຼື ການໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນໂຄງການ.
- ການສ້າງໂມດູນສະເພາະ ທີ່ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນຫຼັກສູດຂອງການສອນທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍໃຫ້ມີທັກສະດ້ານການປະຕິບັດການສະເພາະ ທີ່ເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງພາກເອກະຊົນແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຕ່າງໆ.

ຫວຽດນາມ: ນັກສຶກສາ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ມີນັກຮຽນທັງໝົດ 21 ຄົນເຂົ້າຮ່ວມ ຊຶ່ງມາຈາກມະຫາວິທະຍາໄລເວັດດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດສາດ (HCM-USSH). ຈາກການສຳພາດ, ເຫັນໄດ້ວ່າມີຫຼັກສູດການສອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນຄະນະ ແລະ ໂຄງການສອນຕ່າງໆ:

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

- ຄະນະພູມິສາດ:
ຫົວຂໍ້: ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (1 ໜ່ວຍກິດ), ລວມໃນຫຼັກສູດ: ມົນລະພາວະທາງອາກາດ
- ຄະນະສັງຄົມສາດ:
ຫົວຂໍ້: ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ, ແລະ ສັງຄົມສາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຄະນະຕົວເມືອງສຶກສາ:
ຫົວຂໍ້: ສິ່ງແວດລ້ອມຕົວເມືອງ, ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.
- “ເລີມຕົ້ນໄປສູ່ອະນາຄົດ” ເປັນໂຄງການທີ່ຂຶ້ນກັບສະພາເຍົາວະຊົນສາກົນ JCI (Junior Chamber International), ທີ່ຕັ້ງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 17 ເປົ້າໝາຍ. ໂຄງການສອນດັ່ງກ່າວ ລວມມີ ຫຼັກສູດກ່ຽວກັບທັກສະເປົາ 12 ຫຼັກສູດ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ໂຄງການຕ່າງໆ ຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບໜຶ່ງໃນ 17 ເປົ້າໝາຍທີ່ຕັ້ງໄວ້. ຕົວຢ່າງໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນ: “ບໍ່ເອົາເຈ້ຍເຊັດມືເປືອນ”.
- ແຜນງານພັດທະນາຕົວເມືອງແບບຍືນຍົງ (SUDP) ຂອງເຄືອຂ່າຍສະມາຄົມສາກົນເພື່ອການກໍ່ສ້າງສາຍເຢັນ (IACSC). ແຜນງານດັ່ງກ່າວ ຈັດຂຶ້ນທຸກໆປີໂດຍພາກວິຊາຕົວເມືອງສຶກສາ (HCM-USSH), ມະຫາວິທະຍາໄລເຊັ່ນມາເລເຊຍ (USM) ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລນະຄອນໂຍໂກຣາມາ (YCU). ໃນລະຫວ່າງການຈັດແຜນງານ, ສາດສະດາຈາກມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆ ຈະມາສະເໜີຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການສຶກສາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫົວຂໍ້ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ໂດຍສະເພາະຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ວິທີການພັດທະນາເຂດຕົວເມືອງແບບຍືນຍົງກໍຄື ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ໂຄງການ TF SCALE ເປັນໂຄງການແລກປ່ຽນ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມທາງນໍ້າ ລະຫວ່າງສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສາທາລະນະ (ສິ່ງກະໂປ) ແລະ ສະຖາບັນຂອງພວກເຮົາ.
- ຜ່ານມາ ມີຫຼາຍກິດຈະກຳທາງສັງຄົມສຳລັບນັກສຶກສາອາສາສະມັກ. ແຕ່ວ່າ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເປັນພຽງສ່ວນນ້ອຍໆໜຶ່ງຂອງກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນ. ຍົກຕົວຢ່າງ, “ລະດູຮ້ອນສີຂຽວ”, “ຊີວໂມງໂລກ”, ຫຼື “ການອະນຸລັກເຕົ້າທະເລ” ເປັນຕົ້ນ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີຫຼາຍຫຼັກສູດການຮຽນທີ່ເຈາະຈົງກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຕ່ມັນກໍ່ມີຈຳກັດຫຼາຍ ແລະ ເປັນພຽງດ້ານທິດສະດີ ຫຼາຍກວ່າພາກປະຕິບັດ. ສ່ວນຫົວຂໍ້ທີ່ມີລັກຊະນະເຈາະຈົງ ແລະ ເປັນແຜນງານທີ່ກວ້າງຂວາງ ເຊັ່ນ: “ເລີ່ມຕົ້ນສຸອານາຄົດ” ຫຼື “ການອະນຸລັກເຕົາທະເລ” ກໍ່ເປັນພຽງວິຊາເລືອກ ເນື່ອງຈາກມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈຳກັດ. ນອກຈາກນີ້, ການຈັດການສອນສ່ວນຫຼາຍຈັດຢູ່ນະຄອນໂຮງຈີມິນ ແລະ ຮາໂນຍ ຊຶ່ງເປົ້າໝາຍເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະມາໄດ້. ອີກປັດໃຈໜຶ່ງແມ່ນ ການທີ່ຫົວຂໍ້ການສອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໄດ້ປະກາດຜ່ານເວບໄຊທາງການຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ເຮັດໃຫ້ການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງນັກສຶກສາ ມີແນວໂນມຈະມາຈາກເຄືອຂ່າຍທາງສັງຄົມ ແລະ ການຂໍ້ມູນຫຼາຍກວ່າ.

ໃນດ້ານປະສິດທິຜົນຂອງຫຼັກສູດການສອນ ວ່າຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ຕະຫຼາດແຮງງານໂດຍລວມຫຼືບໍ່ນັ້ນ, ຕາມທັດສະນະຂອງນັກສຶກສາ ເຫັນວ່າ ຫຼັກສູດຍັງຂາດຄວາມຮູ້ພາກປະຕິບັດ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແກ້ບັນຫາ. ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງແຜນງານດັ່ງກ່າວ, ນັກສຶກສາສະເໜີໃຫ້ມີການປັບປຸງບົດຮຽນທີ່ສອນແບບດັ່ງເດີມໃຫ້ມີຄວາມສົມບູນຂຶ້ນ ໂດຍໃຫ້ມີການເຮັດກິດຈະກຳນຳກັນ ແລະ ມີວິທີສອນທາງເລືອກອື່ນໆເຊັ່ນ: ການສະແດງລະຄອນ, ເຮັດວິດີໂອ ຫຼື ຈັດໃຫ້ມີການແຂ່ງຂັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນນັ້ນໆ. ການລົງມືເຮັດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເບິ່ງກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ ກໍ່ເປັນອີກສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຄວນຊຸກຍູ້ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຫຼາຍຂຶ້ນຕໍ່ຫົວຂໍ້ ແລະ ຂະບວນການເຮັດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ. ບາງຂໍ້ສະເໜີແນະສະເໜີໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງກິນໄກຮ່ວມມືກັບພາກເອກະຊົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເນື້ອໃນຂອງແຜນງານການສອນ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບສະພາບປະຈຸບັນ ຫຼື ສະພາບທີ່ຄາດການໄດ້ໃນອະນາຄົດ. ນອກຈາກນີ້, ເມື່ອນັກສຶກສາ ເຂົ້າຮ່ວມໃນໂຄງການຕົວຈິງ, ຜົນທີ່ໄດ້ຮັບ ຈະສາມາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງຊາດໂດຍລວມ. ພ້ອມນີ້, ຄະນະຕ່າງໆ ຄວນສ້າງເຄືອຂ່າຍອາດີດນັກສຶກສາ ທີ່ເຮັດວຽກໃນບໍລິສັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍລວມ ຫຼື ບັນຫາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໂດຍສະເພາະ. ການມີຂອດເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງນັກສຶກສາທີ່ຈົບໄປແລ້ວ ແລະ ນັກສຶກສາທີ່ກຳລັງຮຽນຢູ່ ຈະເຮັດໃຫ້ສະມາຄົມອາດີດນັກສຶກສາດັ່ງກ່າວສາມາດສ້າງການແລກປ່ຽນປະສົບການດ້ານການເຮັດວຽກ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ, ເຮັດໃຫ້ເກີດເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງພາກວິຊາການ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊ່ວຍສະໜອງ ແນວຄິດທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ນັກສຶກສາທີ່ຍັງບໍ່ຈົບ ຍັງບໍ່ທັນມີປະສົບການກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເທື່ອ, ສະນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຈະບໍ່ຄ່ອຍສົນໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ຊອກຫາຄວາມຮູ້ໃນດ້ານດັ່ງກ່າວ. ສ່ວນນັກສຶກສາທີ່ຈົບໄປແລ້ວ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ໃນສາຂາອາຊີບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຈະເຫັນວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຕື່ນຕົວຫຼາຍກວ່າ ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມເຂົ້າໃຈໃນບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ອະນາຄົດຂອງປະເທດ.

ມະຫາວິທະຍາໄລເວັດດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີເຄືອຂ່າຍທີ່ເຂັ້ມແຂງກັບພາກທຸລະກິດ ໃນການຊອກຄົນ ແລະ ແນະນຳໂອກາດໃນການເຮັດວຽກໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາ. ການຮ່ວມມືກັບສະມາຄົມຕ່າງໆຂອງບໍລິສັດ ເຮັດໃຫ້ນັກສຶກສາ ສາມາດລົງປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ໄປຮຽນຕໍ່ຕ່າງປະເທດ (ເຊັ່ນ: ຍີ່ປຸ່ນ, ອິດສະລາເອລ, ຟິນແລນ...).

ໃນບັນດານັກສຶກສາດັ່ງກ່າວ ເຫັນວ່າຍັງມີຄວາມຕ້ອງການໃນອະນາຄົດ ໂດຍສະເພາະໃນອາຊີບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ນັກສຶກສາຈາກມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນ HCM-HSSU ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຂໍ້ຄ້ອຍຂອງການເລືອກຕຳແໜ່ງງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຊຶ່ງຖ້າທຽບແລ້ວ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມັກສາຂາເສດຖະສາດ ແລະ ດ້ານເຕັກນິກອື່ນໆຫຼາຍກວ່າ.

- ເຖິງແມ່ນວ່າ ການໃຫ້ທຶນ ແລະ ໃຫ້ເງິນອຸດໜູນ ຈະຍັງຖືວ່າບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການ, ໂອກາດໃນການສະໜອງທຶນ ກໍຍັງມີຢູ່ສຳລັບມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລັດ ທີ່ມີການຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລຂອງຕ່າງປະເທດ:
- ປະລິນຍາໂທດ້ານການວາງແຜນຕົວເມືອງ ແລະ ຂົງເຂດ, ມະຫາວິທະຍາໄລອຳສະເຕີດຳ (ປະເທດໂຮນລັງ) ສຳລັບພາກວິຊາການສຶກສາຕົວເມືອງ (HCM-USSH).
- ທຶນການສຶກສາຂອງລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລກຽວໂຕ (ມະຫາບັນດິດດ້ານການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ (GEGES) ສຳລັບຄອດໄລຍະສັ້ນ, ທັງໃນລະດັບປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
- ໂຄງການຮ່ວມມືຝຶກອົບຮົມຮ່ວມ ລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລເວັ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລໂອກຳຢາມາ ສຳລັບປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ໂຄງການຮ່ວມມືໃນການຝຶກອົບຮົມຄົນຄວ້າ ແລະ ປະລິນຍາເອກ ລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລເວັ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ສະວິເຕັນ ກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຜົນໄດ້ຮັບຕົ້ນຕໍຂອງການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ຈາກການສຶກສາໃນກຸ່ມ “ອຳນາດການປົກຄອງ” ແລະ ກຸ່ມ “ພາກເອກະຊົນ” ຂອງແຕ່ລະປະເທດຂອງ 3 ປະເທດ ເຫັນໄດ້ວ່າ ທຸກປະເທດ ເຖິງຈະມີຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢ່າງກວ້າງຂວາງກໍຕາມ ແຕ່ມັນກໍຍັງມີສະພາບຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຫຼາຍໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຕົ້ນຕໍແມ່ນສະພາບຄວາມໜັກໜ່ວງຂອງຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມຖີ່ທົ່ວໄປຂອງການເກີດຂຶ້ນອັນເນື່ອງມາຈາກສະພາບອາກາດປ່ຽນແປງຮຸນແຮງ ແລະ ຈາກການຜັນປ່ຽນຂອງອາກາດທີ່ແກ່ຍາວໃນຮອບວຽນລະດູການທີ່ມີລັກຊະນະສະເພາະ. ໃນກໍລະນີຂອງຫວຽດນາມ, ໄດ້ມີການສ້າງແບບຈຳລອງທົດທາງຕ່າງໆທີ່ເປັນໄປໄດ້ເພື່ອປົກປ້ອງພືດ ແລະ ວາງແຜນການປູກພືດກະສິກຳໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ວິທີການ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ນຳໃຊ້ໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວ ສາມາດເອົາມາແລກປ່ຽນກັບປະເທດພາຄີອື່ນໆໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ໄດ້ ໂດຍຜ່ານເຄືອຂ່າຍ REACT ເພື່ອສ້າງການຮ່ວມມືໃນການພັດທະນາທາງເລືອກຕ່າງໆໃນອະນາຄົດ ທີ່ລວມເອົາກໍລະນີຂອງກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ເຂົ້ານຳ.
- ເສດຖະກິດຂອງກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ເອື້ອຍອີງໃສ່ຂະແໜງກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະເພື່ອການສົ່ງອອກ. ນອກຈາກນີ້, ການເຮັດກະສິກຳຍັງກ່ຽວຂ້ອງກັບປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າ 50%. ສະນັ້ນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຈຶງຖືວ່າເປັນສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍຂອງການເຮັດກະສິກຳ ທີ່ອາດນຳໄປສູ່ຜົນກະທົບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ຮຸນແຮງ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີຄວາມຮັບຮູ້ໜ້ອຍຫຼາຍກ່ຽວກັບວິທີການຮັບມືທີ່ມີຢູ່ຕ່າງໆ. ຕາມທັດສະນະຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ ເຫັນວ່າ ການຮ່ວມມືກັນຢ່າງໃກ້ຊິດລະຫວ່າງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງຕ່າງໆ ແລະ ໜ່ວຍງານຕ່າງໆຂອງລັດຖະບານ ແລະ ບັນດາກະຊວງຕ່າງໆ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດຊອກຫາທາງອອກທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍໄປສູ່ກຸ່ມເປົ້າໝາຍຕ່າງໆທີ່ຈະຖືກກະທົບ.
- ຈາກຜົນຂອງການສຳພາດພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການສຳຫຼວດໂດຍໃຊ້ແບບສອບຖາມ, ສັງເກດເຫັນວ່າ ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ,

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຍຸດທະສາດໃນການປັບຕົວ ແລະ ການບັນເທົາທຸກຢ່າງ ແມ່ນມີທັງລັກຊະນະທີ່ກວ້າງ ແລະ ເລິກໃນແຕ່ລະສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ ລະດັບກະຊວງ. ໃນດ້ານການແລກປ່ຽນ ແລະ ການສະໜອງຂໍ້ມູນ, ຫວຽດນາມ ແລະ ລາວ ມີທ້ອງຖານຂອງລັດຖະບານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການເກັບກຳ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນທີ່ມາຈາກສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງ ແລະ ກະຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບດ້ານດັ່ງກ່າວ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ກຳປູເຈຍ ຍັງຂາດໜ່ວຍງານທີ່ເປັນໃຈກາງໃນວຽກດັ່ງກ່າວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໜ່ວຍງານທີ່ມີຢູ່ດັ່ງກ່າວ ກໍຍັງຂາດກົດລະບຽບ ຫຼື ນິຕິກຳ ທີ່ຈະເປັນເຄື່ອງຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ອັບໂລດຂຶ້ນເພື່ອແລກປ່ຽນ. ຊ່ອງທາງຫຼັກທີ່ໃຊ້ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂອງທັງ 3 ປະເທດ ຍັງແມ່ນການພົວພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນ ແລະ ການອາໄສຄວາມລຶງເຄີຍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ເຄືອຂ່າຍໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຍັງອ່ອນແອ ແລະ ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານການປະສານງານ ທີ່ມີໜ່ວຍງານທີ່ເປັນໃຈກາງໃນລະດັບປະເທດ, ສະນັ້ນ, ຜູ້ຂຽນຈຶງສະເໜີໃຫ້ ລິເລີມຂະບວນການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ. ຖານຂໍ້ມູນທີ່ສົມບູນ ແມ່ນສະເໜີໃຫ້ເອົາໄວ້ກັບແຕ່ລະສະຖາບັນທີ່ເປັນພາຄີຂອງ REACT ໂດຍນຳໃຊ້ຊຸດມາດຖານເກັບກຳດຽວກັນ ຊຶ່ງທ້ອງຖານຂອງໜ່ວຍງານ REACT ຈະສາມາດສະໜອງໃຫ້. ວິທີການດັ່ງກ່າວ ຍັງຄວນຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ກັບສະຖາບັນການວິໄຈອື່ນໆໃນປະເທດ ເພື່ອສ້າງໂຄງຂ່າຍຂອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ເພື່ອສ້າງເຄືອຂ່າຍ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະຫວ່າງສະຖາບັນເຫຼົ່ານັ້ນ.

- ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ເກັບໄດ້ຈາກແບບສອບຖາມ ແລະ ຈາກການສຳພາດເປັນກຸ່ມເຫັນໄດ້ວ່າ ແຫຼ່ງທຶນທີ່ສຳຄັນສຳລັບການວິໄຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນມາຈາກຄຸ້ມຄວມພັດທະນາຕ່າງໆ ໃນຂະນະທີ່ຂະແໜງເອກະຊົນມີທ່າອ່ຽງວ່າຈະເປັນຜູ້ໄດ້ປະໂຫຍດ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໜ້ອຍໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ. ງົບປະມານຂອງລັດສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຈຳກັດ ແລະ ສະພາບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຂອງຂັ້ນຕອນຂອງລັດໃນການຂໍທຶນ ກໍເປັນອີກສິ່ງກົດຂວາງໜຶ່ງຕໍ່ເຂົ້າເຖິງທຶນຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ກຸ່ມນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ສິ້ນໃຈ. ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງຕ່າງໆ ອາດກາຍເປັນຈຸດເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂະແໜງເອກະຊົນ ໂດຍການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນໃນກໍລະນີສຶກສາ ແລະ ໂຄງການໃນຊີວິດຈິງຕ່າງໆ ເພື່ອແລກປ່ຽນຊັບພະຍາກອນ ແລະ ມີທາງອອກທີ່ເປັນເອກະພາບກັນໃນການຮັບມືກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

- ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການສອນ ແລະ ຫຼັກສູດສະເພາະ ໃນລະດັບການສຶກສາຂັ້ນສູງ, ຕົວແທນຂອງ “ນັກຮຽນ” ແລະ “ນັກວິຊາການ” ຕ່າງກໍຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນດາສິ່ງທີ່ມີດັ່ງກ່າວ ເປັນພຽງຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈແບບຜິວເຜິນກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເທົ່ານັ້ນ. ການເນັ້ນທິດສະດີ ແລະ ຂາດການຝຶກພາກປະຕິບັດ ທີ່ມາຈາກການຂາດການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກເອກະຊົນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ຖືກເບິ່ງວ່າເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງການກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ນັກຮຽນທີ່ບໍ່ພຽງພໍ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການຄົ້ນຄວ້າຢ່າງທ້າວຫັນ. ໃນຝ່າຍນັກຮຽນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີອຸປະກອນໃໝ່ໆໃນຫ້ອງທົດລອງ, ໃຫ້ມີເຄື່ອງມື ແລະ ວິທີການຮຽນການສອນທີ່ທັນຍຸກທັນສະໄໝ ເພື່ອເພີ່ມທັກສະຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານ.

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ຕາຕະລາງ 1: ສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການວິໄຈແບບຮອບດ້ານ, ໂຄງການ, ພາຄີ ແລະ ທຶນທີ່ໄດ້ຮັບ

ປະເທດ	ສະຖາບັນ	ໂຄງການ	ຄູ່ຮ່ວມວິໄຈ ແລະ ຈຳນວນມິກໂວວິໄຈ	ທຶນ	
ກຳປູເຈຍ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດພະນົມເປັນ (RUPP)	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂ້າມປະເທດ	- ມະຫາວິທະຍາໄລ UNESCO-IHE Western Washington - ສະຖາບັນ AIT - ສູນຮັບມືກັບໄພພິບັດອາຊຽນ, ແລະ - ມະຫາວິທະຍາໄລພາຄີຕ່າງໆທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ ເຄືອຂ່າຍຮ່ວມມືດ້ານການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກອົງການ CIDA ຫຼື ທີ່ຮ້ອງວ່າ UCRSEA.	- UNESCO-IHE ປະມານ \$ 25,000 (2014-2016) - ໂຄງການກອງທຶນປັບຕົວ ຂອງກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ, \$ 30,000 (2015-2018), ເປັນທຶນການສຶກສາ. - ກອງທຶນ MacArthur ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງທຶນອະນຸລັກນິກນ້ຳ ປະມານ \$ 5,000 (2017-2018)	
		ການປະເມີນຄວາມບອບບາງ			
		ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຕົວເມືອງ			
		ປັດໃຈຊຸກຍູ້ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ			
	ກຳປູເຈຍ	ມະຫາວິທະຍາໄລມິນເຈ (Meanchey)	ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ມະຫາວິທະຍາໄລບັດຕຳບັງ (Battambang)	\$ 8,000 ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດດ້ານກະສິກຳ (Royal University of Agriculture)
		ບັນດິດວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດກະສິກຳກຳປູຈຳ (Kampong Cham National School of Agriculture)	ການປັບຕົວຂອງພືດບາງປະເພດຕໍ່ຄວາມແຫ້ງແລ້ງ, ຄວາມທົນທານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳຢ່າງມີປະສິດທິພາບສຳລັບຊົນລະປະທານ	ບາງອົງການ ແລະ ບໍລິສັດມີພະນັກງານປະມານ 5 ຄົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນແຜນງານການຄົ້ນຄວ້າ	ໜ້ອຍກວ່າ \$ 10,000 ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍບໍລິສັດ Sapmess (SKY.life.co, Ltd) ແລະ ລັດຖະບານ
		ມະຫາວິທະຍາໄລບັດຕຳບັງ (Battambang)	ການຮັກສາປະສິດທິພາບການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ ຈາກແຫຼ່ງປະມົງທົ່ງເລຊາບ (Tonle	N/A	€ 194,000 ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

		Sap) ໃນສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ		ຊາດຝຣັ່ງ, BELMONT Forum, ສະມາຄົມວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (ຂອງອາເມລິກາ), ສະພາການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳແຫ່ງຊາດຂອງການາດາ
ລາວ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຊາວກະສິກອນລາວ ແລະ ການປັບຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າ	EPSEA ແລະ IDRC	\$ 10,000
	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ, ຄະນະປ່າໄມ້	ການປັບຕົວຂອງປ່າອາຊີ-ປາຊີຟິກ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ຄະນະປ່າໄມ້, UBC, ການາດາ	APFNET
		ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງ REDD+ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ	CIFOR, CDE	ບໍ່ຮູ້
		ການປະເມີນທາງບັນຊີຄາບອນ	IGES	\$ 50,000
		ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນຂອງລາວ	ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ ສີທິງ ໂທມະນີວິງ	ບໍ່ຮູ້
		ໂຄງການ IREDD	Copenhagen, ປະເທດເດັນມາກ	ບໍ່ຮູ້
		ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຊຸກຍູ້ການເຊື່ອມສານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍການກອບກູ້ຄືນການບໍລິການຂອງລະບົບນິເວດ, REDD, REDD+	ICRAF ຈາກຟິນແລນ	ບໍ່ຮູ້
		ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານມວນຊື່ວະພາບທີ່ມີຜູ້ໃນ NPA ແລະ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ	N/A	\$ 200,000
ຫວຽດນາມ	ມະຫາວິທະຍາໄລຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ	ຜົນຂອງການວິໄຈແບບແຍກສ່ວນ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີນ້ຳເກືອເຂົ້າມາ: ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ເຂດຕັນທັນ,	ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັນໂທ (Can Tho; ສະຖາບັນໂຮຈິມິນ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	ບໍ່ຮູ້

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງໂຮຈິມິນ	ບາເຮີຍ - ແຂວງວັງເຕົາ (Vung Tau).	ແລະ ຊັບພະຍາກອນ; ນັກວິທະຍາສາດ 3 ຄົນ	
ສະຖາບັນ ວິທະຍາສາດ- ສັງຄົມພາກໃຕ້	ແບບຈຳລອງສາລະສິນເທດດ້ານ ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດຂອງຊຸມຊົນແມ່ນ້ຳ ຂອງ (ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ແຂວງ ຕຣາວິນ (Tra Vinh) ແລະ ກາ ເມົາ (Ca Mau)	ນັກວິທະຍາສາດ 4 ຄົນ	430 ລ້ານດົງ ຈາກສະ ຖາບັນດິດວິທະຍາສາດ ສັງຄົມຫວຽດນາມ
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ໂຮຈິມິນດ້ານການ ພັດທະນາ	ສຶກສາກ່ຽວກັບແບບຈຳລອງໃນ ການຄຸ້ມຄອງຕົວເມືອງ ຢູ່ເມືອງ ໂຮຈິມິນ ໃນສະພາບທີ່ມີການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	N/A	ແຫຼ່ງທຶນຈາກເມືອງໂຮຈິ ມິນ
ມະຫາວິທະຍາໄລ ໂຮຈິມິນດ້ານ ສັງຄົມສາດ ແລະ ມະນຸດສາດ	ສິ່ງທ້າທາຍຕໍ່ການພັດທະນາແບບ ຍືນຍົງຢູ່ເຂດແມ່ຂອງເດຕ້າ	ສູນຄົ້ນຄວ້າທາງທະເລ ແລະ ເກາະ, ຄະນະມະນຸດ ວິທະຍາ, ຄະນະພູມິສາດ, ຄະນະປະຫວັດສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ມະຫາວິທະຍາໄລອັນກຽງ (An Giang); ມີນັກ ຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍກວ່າ 60 ຄົນ	30 ລ້ານດົງ ສຳລັບກອງ ປະຊຸມ
ສະຖາບັນ DRAGON - ມະຫາວິທະຍາໄລ ແມ່ຂອ-ກັນໂທ (Mekong - Can Tho)	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ຕໍ່ການຜະລິດ ກະສິກຳຢູ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳ ຂອງ.	ນັກຄົ້ນຄວ້າ 10 ຄົນ	ມາຈາກຫຼາຍອົງການທີ່ ແຕກຕ່າງກັນ; ໃຊ້ທຶນ ປະມານ \$100,000.
ສູນວິໃຈເພື່ອການ ພັດທະນາ ຊຸມນະບົດ - ມະຫາວິທະຍາໄລ ອັນກຽງ (An Giang)	ການວິໃຈເພື່ອຮັບມືກັບນ້ຳຖ້ວມ , ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ນ້ຳເຂັ້ມ ທີ່ ມີຜົນຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຊາວກະສິກອນ.	ພະແນກການຕ່າງໆຂັ້ນ ແຂວງ, NGOs ແລະ ນັກ ຄົ້ນຄວ້າຈາກສະຖາ ບັນອື່ນໆ.	\$10,000 - \$20, 000.
ມະຫາວິທະຍາໄລ ດານັງ	ການປັບຕົວຂອງຊຸມຊົນຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.	ມູນນີທີ່ Rockefeller	ບໍ່ຮູ້
ມະຫາວິທະຍາໄລ	ການປັບປຸງຂີດຄວາມສາມາດ	JICA, ICRAF, ຄະນະ	ບໍ່ຮູ້

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ໂຮຈິມິນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້.	ປ່າໄມ້ - ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານປ່າໄມ້	
	ການປະເມີນລະບົບປ່າໄມ້ ແລະ ກະສິກຳແບບປະສົມປະສານກັນ.		
ຄະນະພູມິສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດສາດ (HCM USSH)	ພະຍາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອຸນນະພູມ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ.	ມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ	ບໍ່ຮູ້
	ການສ້າງຄວາມຕື່ນຕົວດ້ານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຊຸມຊົນ.		
	ການປັບຕົວຂອງຊາວກະສິກອນຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.		
	ການວິໃຈກ່ຽວກັບນ້ຳ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ		
ມະຫາວິທະຍາໄລໄທທຽນ (Thai Nguyen)	ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຊາວກະສິກອນເຂດພູດອຍພາກເໜືອ	ອົງການ Care International	ບໍ່ຮູ້
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ (HUAF)	ການເຊື່ອມສານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນແຜນງານຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການວິໃຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມົງ	ມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆ ດ້ານກະສິກຳຢູ່ຫວຽດນາມ	€ 2,198,000, Nuffic, Netherlands
	ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເພື່ອປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	HUAF, ວິທະຍາໄລເວີດ້ານເສດຖະສາດ, ສູນຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ມະຫາວິທະຍາໄລດານັງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, IMHENB ຢູ່ຮາໂນຍ	€ 5 Million, ກະຊວງສຶກສາ ແລະ ການວິໃຈແຫ່ງຊາດເຢຍລະມັນ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

**ຕາຕະລາງ 2: ຂົງເຂດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ທຳການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ
ບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ**

ປະເທດ	ສະຖາບັນ	ຂົງເຂດການຄົ້ນຄວ້າຫຼັກ	ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ
ກຳປູເຈຍ	DanChurchAid (DCA)	1. ເຕັກນິນທາງດ້ານກະສິກຳ ເພື່ອຕ້ານແຫ້ງແລ້ງ 2. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານນ້ຳ 3. ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອ ຕິດຕາມໄພແຫ້ງແລ້ງ 4. ການປະເມີນທາງດ້ານ ເຕັກນິກຂອງລະບົບອຸຕຸນິຍົມ ກະສິກຳ 5. ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພທຳມະຊາດ	
	Freelance	ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ,ການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ, DRR, ການປະ ເມີນຜົນກະທົບດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແມ່ນ້ຳຂອງ, ບົດບາດຍິງຊາຍ	
	ກົມການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ, ກະຊວງ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ, ການປະເມີນ ຄວາມບອບບາງ, ຄັງສາງດ້ານ GHG, ແລະ ການວິໃຈເພື່ອ ຊິດເຊີຍຜົນກະທົບ	
	ກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມົງ	ການພັດທະນາທາງເລືອກເພື່ອ ປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ສຳລັບຊຸມຊົນ ກະສິກອນຢູ່ແຂວງສະເວລງງ (Svay Rieng), ກຳປູເຈຍ.	
	ອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດເພື່ອການພັດທະນາ	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ, ທຸລະກິດພະລັງງານແສງອາທິດ	
	ອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳຂອງສະຫະ ປະຊາຊາດ	ຄັງຂໍ້ມູນດ້ານປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ (ການປະເມີນຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ໂດຍການວັດແທກພາກ ສະໜາມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມ ເຕີມຈາກຂໍ້ມູນທີ່ວັດແທກຈາກ	

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

		ທ້ອງຖິ່ນ).	
Laos	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NIER)	ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ; ນະໂຍບາຍສາທາລະນະ	ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງ ສປປ ລາວ, ທຶນ ຂອງລັດຖະບານລາວ
	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NIER)	ຂົງເສດສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	- ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການປະເມີນ ຜົນກະທົບຈາກຄວາມຂາດແຄນນໍ້າຢູ່ ສປປ ລາວ: ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ເມືອງຈຳພອນ ແຂວງຈຳປາສັກ (ຮ່າງບົດລາຍງານ), ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການ SIDA ຜ່ານ SUMERNET; - ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ ຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ ສປປ ລາວ: ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງວຽງ ຈັນ (2014), ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການແມ່ນໍ້າ ຂອງ; - ການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມບອບບາງ ຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຂອບເຂດ ລຸ່ມນໍ້າກວ້າງ ຢູ່ເຂດນໍ້າຖ້ວມຂອງລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ ວາງແຜນປັບຕົວ: ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ເຂດນໍ້າຖ້ວມ ເມືອງຈຳພອນ ແລະ ສີພັນດອນ (2011), ສະໜັບ ສະໜູນໂດຍອົງການແມ່ນໍ້າຂອງ.
	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NIER)	ເສດຖະສາດກະສິກຳ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຂະແໜງກະສິກຳໃນ ດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ (IRAS) ແຕ່ປີ 2012 ຮອດ 2015, ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການ UNDP ແລະ GIF.
	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ (NIER)	ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ການເຕີບໂຕ ສີຂຽວ; ການສະໜອງແຫຼ່ງທຶນ ສີຂຽວໃຫ້ແກ່ SMEs; ຜົນ ກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ	ການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ ສປປ ລາວ (ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພິມເຜີຍແຜ່; ສະໜັບສະ ໜູນທຶນໂດຍອົງການແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ກອງເລຂາ ແຫ່ງຊາດແມ່ນໍ້າຂອງ)
	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງ ຊາດ (NUOL), ພາກ ວິຊາວິສະວະກຳ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄະນະວິ ສະວະກຳ	ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ການຄວບຄຸມ ການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ການປັບຕົວ ແລະ ບັນເທົາຜົນກະທົບຈາກ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	- ການປ່ອຍກາຊເຮືອນແກ້ວ, ຈາກຄະນະວິສະວະ ກຳສາດ, NUOL (ປົດມືພົນຂອງນັກສຶກສາ ປະລິນຍາຕີ); - ການປະເມີນສະພາບການມີຢູ່ຂອງແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ ກະແສນໍ້າໃຫຼໃນເຂດອ່າງນໍ້າຊັນ, ສປປ ລາວ (ບົດ ລາຍງານໃນກອງປະຊຸມ); - ການສຶກສາຄວາມບອບບາງຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ ຢູ່ເມືອງເຊຈຳພອນ ແຂວງສະຫວັນນະ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

			ເຂດ (ບົດນິພົນຂອງນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ)
NUOL, ພະແນກວິໃຈ , ຄະນະວິທະຍາສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ການພັດທະນາທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຜົນກະທົບຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການລົງທຶນ; ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ		- ເນື້ອໃນຂອງການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການ ບັນເທົາ ແລະ ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ; - ເນື້ອໃນຂອງການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການ ເສດຖະສາດປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
NUOL, ພະແນກວິໃຈ , ຄະນະວິທະຍາສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ແບບຈຳລອງ, ການປັບຕົວ ແລະ ການບັນເທົາຜົນກະທົບ)		- ການປ້ອງກັນວິກິດການ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ ສ່ຽງຈາກນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ, ບົດລາຍງານ ສະເໜີຕໍ່ກອງ ປະຊຸມຜູ້ຊ່ຽວຊານສາກົນ ກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານນ້ຳໃນຕົວເມືອງ ຢູ່ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້: ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຂອງຈາກໄພທຳມະຊາດ ຮຸນແຮງ ຈັດໂດຍສະຖາບັນອາຊຽນດ້ານເຕັກໂນໂລ ຊີ ໃນປີ 2015; - ແຜນປະຕິບັດງານ COP21 ຈາກ ສປປ ລາວ ທີ່ ສະເໜີໃນວາລະສານຂອງເຄືອຂ່າຍຄົ້ນຄວ້າສາກົນ ສຳລັບສິ່ງຄົມທີ່ມີຄາບອນຕໍ່າ (LCS-RNet)
NUOL	ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ		ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຊາວ ກະສິກອນລາວ
NUOL, ຄະນະ ເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ຜູ້ ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ ທອງເພັດ ຈັນທະນິວິງ	ອາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ		ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຊາວ ກະສິກອນລາວ
NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດປ່າໄມ້	ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າ ແລະ ການ ປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ		
NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ດຣ. ທຸນທອນ ວົງວິ ສຸກ.	ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນ, ຊີວິດການເປັນ ຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ		ເນື້ອໃນ REDD+ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ສປປ ລາວ ເຄື່ອນໄຫວໃນກອບຂອງ REDD+ ແລະ REDD+ ແນວໃດ.
NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ດວງຕາ ບົວພາວິງ	ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີໄມ້ ເພື່ອ ປັບປຸງການປູງໄມ້ສັກ ຢູ່ລາວ		Community base carbon accounting in Sangthong district, Vientiane capital, Laos
NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ສາຍຄຳ ບຸດທະວົງ	ວິທະຍາສາດປ່າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ		REDD+ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ຄວາມພ້ອມ, ບັນຊີ ຄາບອນຂອງຊຸມຊົນ, ການຕິດຕາມມວນຊົ່ວະພາບ ຈາກປ່າ
NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດປ່າໄມ້,	ການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ເຊີງນິເວດ		

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

	ວຽງສີ ປາວເທີ		
	NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ	ການປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ການປັບຕົວຈາກການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາກອນແຫ່ງຊາດ	ຄວາມບອບບາງ ແລະ ການປັບຕົວຂອງຊາວນາ ຕໍ່ ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ
	NUOL, ຄະນະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ	ເສດຖະສາດສັງຄົມ	NAFRI, ໂຄງການ IRAS
	ກອງເລຂາແມ່ນໍ້າຂອງ ແຫ່ງຊາດລາວ	ມົນລະພາວະຂະໜາດນ້ອຍ (Persistent organic pollutants - PCB, dioxins/furans); ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການປັບຕົວ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ; ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.	ບົດລາຍງານການວິໄຈທາງດ້ານນະໂຍບາຍຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນ ໂຄງການວິໄຈດ້ານນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການປັບຕົວຢູ່ໃນລຸ່ມ ແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ການສ້າງຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານກ່ຽວກັບການປັບຕົວຂອງປະເທດ ແມ່ນໍ້າຂອງ ພາຍໃຕ້ແຜນງານການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ຂໍ້ລິເລີ່ມການປັບຕົວ (Climate Change and Adaptation Initiative Programme)
ຫວຽດນາມ	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນ ໄທ (Can Tho), ຄະນະສັງຄົມສາດ	ບົດບາດຍິງຊາຍ, ການເຄື່ອນ ຍາຍປະຊາກອນ ແລະ ການປັບ ຕົວທາງສັງຄົມ	ການເຄື່ອນຍາຍປະຊາກອນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ - ຄວາມຈິງເພື່ອສ້າງ ນະໂຍບາຍ
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນ ໄທ (Can Tho)	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການທ່ອງທ່ຽວ	ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດຕໍ່ການທ່ອງທ່ຽວໃນຂົງເຂດແມ່ຂອງເດລຕາ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາເອກ Huynh Van Da, 2018.
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນ ໄທ (Can Tho), ຄະນະສັງຄົມສາດ, ພາກວິຊາວິທະຍາສາດ- ສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດ ສາດ	ບົດບາດຍິງຊາຍ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄອບຄົວ	ການປະເມີນຄວາມບອບບາງທາງດ້ານຍິງຊາຍ ໃນ ແຂວງກາເມົາ (Ca Mau) ໃນສະພາບທີ່ມີການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, 2014, ອົງການ GTZ
	ເມືອງກັນໄທ (Can Tho), ພະແນກການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ເຂດ ສາມຫຼ່ຽມແມ່ນໍ້າຂອງ	ແຜນປະຕິບັດງານ- ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ກັນໄທ (Can Tho) ແຕ່ປີ 2016-2030; ໄດ້ເລີ່ມປະຕິບັດແຕ່ປີ 2015; ແຫຼ່ງ ທຶນຈາກ Rockefeller - ACCRN
	ເມືອງກັນໄທ (Can Tho), ພະແນກການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ການວັດແທກທາງໂກ ແລະ GIS ໃນການຄຸ້ມຄອງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ຜົນຂອງການຫຼຸດລົງດ້ານສານອາຫານ ແລະ ຕົມ ຕໍ່ ການຜະລິດກະສິກຳ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງ ປະຊາຊົນໃນ ກຸ່ມການຄົ້ນຄວ້າອ້າງກຽງ (An Giang): Pham Van Quang & ຄະນະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ມະຫາວິທະຍາໄລ ໄທ ຫງຽນ (Thai Nguyen), ວິທະຍາໄລເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	ເສດຖະສາດກະສິກຳ	ເສດຖະສາດການພັດທະນາສີຂຽນ ເພື່ອເຂດພູ ດອຍພາຍເໜືອຂອງຫວຽດນາມ.
ສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ	ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ການປັບ ຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ	
ມະຫາວິທະຍາໄລອົງ ກງຽງ (An Giang) ພາກວິຊາກະສິກຳ- ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ	ຊີວິດການເປັນຢູ່, ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນ, ການທ່ອງທ່ຽວຊົນນະບົດ, ນ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ	ປະສົບການຂອງປະຊາຊົນໃນການປັບຕົວຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳ ຂອງ (ກໍລະນີສຶກສາຢູ່ແຂວງອັງກງຽງ)
ມະຫາວິທະຍາໄລອົງ ກງຽງ (An Giang), ສູນຄົ້ນຄວ້າດ້ານການ ພັດທະນາຊົນນະບົດ	ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ, ກະສິກຳ ນິເວດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ	ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍ ການອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາລະບົບການປູກເຂົ້າ ທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ; ງົບປະມານ ທັງໝົດ: ຫຼາຍກວ່າ \$100,000 ໂດລາ ຈາກ SEARCA, Sumernet, Lower Mekong public policy, Mitsui.
HCM USSH, ຄະນະພູມິສາດ	ຂໍ້ມູນສິ່ງແວດລ້ອມ	ການຄົ້ນຄ້ວາກ່ຽວກັບ GIS – ການວັດແທກ ທາງໄກ ແລະ ການຈຳລອງການຄິດໄລ່, ການ ພະຍາກອນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອຸນນະພູມໜ້າດິນ ຢູ່ HCMC - ພະແນກວິຊາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກ ໂນໂລຊີຂອງນະຄອນໂຮຈິມິນ.
HCM USSH, ຄະນະພູມິສາດ	ສາທາລະນະສູກ, ການສຶກສາ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການ ສຶກສາປະຊາກອນ	- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະເພື່ອສ້າງ ຄວາມຕົນຕົວແກ່ສັງຄົມກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດ ຢູ່ນະຄອນໂຮຈິມິນ, 2012, ກອງທຶນ ສິ່ງເສີມການນຳຂອງເສຍກັບມາໃຊ້ຄືນຂອງໂຮຈິມິນ (REFU) - ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານນ້ຳ, ອຸດນະພູມ ແລະ ພະຍາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ນະຄອນໂຮຈິມິນ ໃນປີ 2001-2011, 2014, ກອງທຶນສິ່ງເສີມການນຳຂອງ ເສຍກັບມາໃຊ້ຄືນຂອງໂຮຈິມິນ - ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຊາວນາຢູ່ເຂດອັງກງຽງ ໃນ ສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ມີ ການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າຢູ່ແມ່ນ້ຳຂອງຕອນເທິງ, 2016, ຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມດ້ານ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

			ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ - ນະຄອນໂຮຈິມິນ.
HCM USSH, ຄະນະຄຸ້ມຄອງ ວິທະຍາສາດ	GIS		ການນຳໃຊ້ GIS ເຂົ້າໃນການສ້າງແຜນທີ່ຄວາມ ສ່ຽງນ້ຳຖ້ວມ ຍ້ອຍການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນ້ຳ ທະເລ
ມະຫາວິທະຍາໄລ ທຸ ໂດ ໂມດ (Thu Dau Mot)	ກະສິກຳ, ວິທະຍາສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມ		ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ນະໂຍບາຍທີ່ດິນ, ຕະຫຼາດອະ ສັງຫາລິມະຊັບ		ຜົນກະທົບຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງ ຕໍ່ການນຳໃຊ້ດິນກະສິ ກຳ ໃນສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ ແຂວງກວາງນາມ (Quang Nam)
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ການ ພັດທະນາຊຸມຊົນ		ການປູກປ່າຊາຍເລນ ຢູ່ເຂດອ່າງນ້ຳ Lap An- Lang Co, ແບບຈຳລອງປະສົມປະສານລະຫວ່າງ ການປັບຕົວຂອງປ່າຊາຍເລນ ແລະ ການລ້ຽງສັດນ້ຳ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ Lang Co
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ນ້ຳ		ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການຈ່າຍ ເງິນໃຫ້ແກ່ແຜນງານການບໍລິການທາງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ແຂວງກວາງນາມ (Quang Nam)
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການປະເມີນທີ່ດິນ, ການວາງ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ		ຜົນກະທົບຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງ ຕໍ່ການປູກເຂົ້າຢູ່ແຂວງ ກວາງນາມ (Quang Nam)
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການປົກປ້ອງການປູກໄມ້, ການ ປັບຕົວ ແລະ ບັນເທົາຜົນ ກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນ ຟ້າອາກາດທີ່ມີຕໍ່ການປູກພືດ		LUCCI, MIRSA, IIRRI
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ		ຜົນຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ TRMM-GIS ເຂົ້າໃນການສຶກສາຜົນກະທົບຂອງໄພແຫ້ງແລ້ງ ທີ່ ມີຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳຢູ່ພາກກາງຫວຽດນາມ
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການເລືອກສັນຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ການປູກປ່າ		ການສຶກສາກ່ຽວກັບປ່າຊາຍເລນ, ການນຳໃຊ້ເຕັກ ໂນໂລຊີຊີວະພາບເຂົ້າໃນການເພາະປູກກະຖິນ ແລະ ການເລືອກເຟັ້ນ ໃນເຂດດິນຊາຍຂອງພາກ ກາງຫວຽດນາມ, ການສຶກສາກ່ຽວກັບປ່າສະຫງວນ ອ່າງໂຕ່ງຂອງແມ່ນ້ຳຫວງ
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ		ຜົນກະທົບຂອງນ້ຳເຂັ້ມຕໍ່ການປູກເຂົ້າ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ນິຄົມຫວງພິງ, ເມືອງຫວງຕຣາ, ແຂວງທົວທຽນເວີ
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ		ການຮັບມືກັບພາຍຸຕໍ່ຟຸນ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມໃນເຂດ ອ່າງນ້ອຍຕ່າງໆ ແລະ ພາກກາງຫວຽດນາມ.

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

	ຊາດ	
ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ການລ້ຽງສັດນ້ຳ	ການສຶກສາກ່ຽວກັບຮູບແບບການປັບຕົວຂອງການ ລ້ຽງສັດນ້ຳ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ເຂດ ອ່າງນ້ອຍຕຳກຽງ, ທົວທຽນເວີ
ມະຫາວິທະຍາໄລ ໄທທຽນ (Thai Nguyen)	ສະພາບແວດລ້ອມຂອງດິນ	ການປ່ຽນແປນສະພາບແວດລ້ອມຂອງດິນ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຕາຕະລາງ 3: ສະຖາບັນເອກະຊົນ ແລະ ສາກົນທີ່ຮ່ວມມືກັນຄົ້ນຄວ້າ

ປະເທດ	ສະຖາບັນ	ສະຖາບັນສາກົນ	ສະຖາບັນເອກະຊົນ
ກຳປູເຈຍ	ອິດສະລະ (Freelance)	ອົງການ DCA/CA, PIN, Plan international, ອົງການ World Vision, WB, UNDP, HRF, ອົງການ Care international, German Watch, Southern Voice, ແລະ ອື່ນໆ.	
	ກະຊວງກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ປະມົງ	ການຄົ້ນຄວ້ານີ້ ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ ຈາກລັດຖະບານອິດສະຕາລີ ໂດຍຜ່ານສູນ ຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳສາກົນຂອງອິດສະຕາລີ (ACIAR); (Dr. Christian.Roth CSIRO Australia)	
	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອ ການພັດທະນາ	ຮ່ວມທຶນກັບອົງການ EU ແລະ SIDA ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວ	
	ອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ	ການຂຶ້ນບັນຊີປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ (GDANCP-MoE, FA-MAFF, FIA-MAFF, EU, UNREDD, FCPF, ແລະ RUA	
	ອົງການ DanChurchAid (DCA)		DCA ແລະ ECHO
ລາວ	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດ ແຫ່ງຊາດ (NIER)	IDEC, ມະຫາວິທະຍາໄລຮີໂລຊີມາ (Hiroshima). ຜົນກະທົບຂອງການຫັ່ນ ເປັນຕົວເມືອງ ຕໍ່ການນຳໃຊ້ພະລັງງານ ແລະ ການປ່ອຍອາຍກາກໂບນິກ	
	NIER	MRC ແລະ SIDA ໂດຍຜ່ານ SUMERNET	
	NIER	World Bank. (1) ການສ້າງຍຸດທະສາດ ເຕີບໂຕສີຂຽວ; (2) ການສ້າງຕັ້ງສູນສົ່ງເສີມ ການເຕີບໂຕສີຂຽວຂອງລາວ.	
	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ລາວ (NUOL), ພາກວິຊາວິ ສະວະກຳສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄະນະວິສະວະກຳ	ມະຫາວິທະຍາໄລສິນະຄະລິນທະລາວິໂຣດ ຂອງປະເທດໄທ, ສະຖາບັນອຸຕຸນິຍົມ, ອຸ ທິກກະສາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ຫວຽດນາມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ລາວ. ຊື່ໂຄງການ: ການວິໄຈຮອບດ້ານກ່ຽວ ກັບດິນຟ້າອາກາດ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ	

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

		ນ້ຳ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ມະຫາ ນະຄອນໃນຕົວເມືອງ: ກໍລະນີສຶກສາຂອງ ໄທ, ສປປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ.	
	NUOL, ພະແນກຄົ້ນຄວ້າ, ຄະນະວິທະຍາສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ສູນເຕັກນິກ ແລະ ຟຶກອົບຮົມສາກົນດ້ານ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (CITC) [ອົງການຄຸ້ມຄອງອາຍາກາດເຮືອນແກ້ວຂອງ ໄທ (GTO)]	
	NUOL, ພະແນກຄົ້ນຄວ້າ, ຄະນະວິທະຍາສາດ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີອາຍາກາດ ເຮືອນແກ້ວ (GIR), ເກົາຫຼີ; ສູນຄົ້ນຄວ້າ ສິ່ງແວດລ້ອມສາກົນ (IERC), ເກົາຫຼີ; ມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກໂນໂລຊີມາເລເຊຍ (UTM)	
	ກອງເລຂາແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງ ຊາດລາວ	ອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ (MRC)	
	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ລາວ (NUOL), ພາກວິຊາວິ ສະວະກຳສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄະນະວິສະວະກຳ	ສູນວິໃຈອະນາຄົດຂອງຟິນແລນ, Turku, ປະເທດຟິນແລນ	
	NUOL	EEPSEA	
	NUOL, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	ADB, ທະນາຄານໂລກ	
	NUOL, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	EU, ທະນາຄານໂລກ	
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	ຄະນະປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລ British Columbia, ປະເທດການາດາ	
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	ມະຫາວິທະຍາໄລ Copenhagen, ໂຄງການ I-REDD+	
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	IGES	IGES, UNDP
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	ໂຄງການການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ສະ ໜັບສະໜູນທຶນໂດຍທະນາຄານໂລກ	JICA ແລະ GIZ
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	ມະຫາວິທະຍາໄລ British Columbia, ປະເທດການາດາ	
	NUOL, ຄະນະວິທະຍາສາດ ປ່າໄມ້	IGES, UNDP	
	NUOL, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ	ການປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຂະແໜ ງກະສິກຳຢູ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອຮັບມືກັບຜົນ ກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ໂຄງການ IRAS, NAPA ກຳລັງຕິດຕາມ)	

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

		ໂຄງການນີ້ຢູ່)	
	NUOL, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ	ການພັດທະນາລະຫວ່າງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຕ່າງໆໃນການຄຸ້ມຄອງດິນກະສິກຳ, MAE, EU, ໂຄງການ AFD; ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມນິເວດທີ່ເປັນມິດ ແລະ ລະບົບກະສິກຳທີ່ສາມາດຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (EFICAS)	
	NUOL, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ		ໂຄງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ.
ຫວຽດນາມ	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໄທ (Can Tho), ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ	ມະຫາວິທະຍາໄລ Wageningen - ປະເທດຮອນແລນ; ມະຫາວິທະຍາໄລກົດໝາຍເມລເບີນ	IOM, WWF, GTZ, VRN (ແມ່ນ້ຳຂອງຫວຽດນາມ), IUCN, LMPPI (ຫີນ Fulbright)
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໄທ (Can Tho), ພາກວິຊາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ISET, Pan Nature, Care	
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໄທ (Can Tho), ພາກວິຊາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	IRRI	Oxfam; WWF
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໄທ (Can Tho), ຄະນະສັງຄົມສາດ, ພາກວິຊາວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດວິທະຍາ	ອົງການ MECLEP	ອົງການ MECLEP, GTZ, IUCN.
	ມະຫາວິທະຍາໄລກັນໄທ (Can Tho)	ການປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ເບິ່ງຈາກທັດສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆໃນຂົງເຂດລ້ຽງກຸ້ມແບບຍືນຍົງ (ALEGAMES) ຊຶ່ງເຮັດຮ່ວມກັບ WOTRO (ປະເທດເນເທີແລນ) ແລະ IUCN (ອາຊີ)	
	ສູນຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	IHE - Delft Institute of Water Education, ມະຫາວິທະຍາໄລ Wageningen	ສະຫະພັນສາກົນເພື່ອປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ (IUCN) - ຫວຽດນາມ
	ມະຫາວິທະຍາໄລອັງກຽງ (An Giang), ພາກວິຊາກະສິກຳ - ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ	ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການຫຼຸດລົງຂອງຕະກອນ ແລະ ແຮ່ທາດຕ່າງໆ ຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ເຂດແມ່ນ້ຳຂອງຂອງຫວຽດນາມ (OXFAM).	
	ມະຫາວິທະຍາໄລອັງກຽງ (An Giang), ສູນຄົ້ນຄວ້າ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດອິດສະຕາລີ, ມະຫາວິທະຍາໄລຢາງກຽງ (ພະມ້າ),	Pan ap, Searca, Summernet, LMPPI,

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

	ດ້ານການພັດທະນາຊຸມນະບົດ	ມະຫາວິທະຍາໄລຈຸລາລົງກອນ (ໄທ), ວິທະຍາໄລກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ລາວ), ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດດ້ານກະສິກຳ (ກຳປູເຈຍ).	ບໍລິສັດປະກອບອາຫານ (Cooking Studio)
	HCM USSH, ຄະນະ ພູມສາດ	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ "ການດຳລົງຊີວິດຢູ່ ທ່າມກາງສະພາບນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເຂດແມ່ຂອງ ເດລຕາ - ຫວຽດນາມ" - ມະຫາວິທະຍາໄລ East Anglia - Norwich - UK.	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ມະຫາວິທະຍາໄລຕ່າງໆຂອງຍີ່ປຸ່ນ	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	IUCN, GEF, MFF, FAO	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	LUCCI, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບ ຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຢູ່ແຂວງ ກວຽນາມ, ມະຫາວິທະຍາໄລ Cologne, ປະເທດເຢຍລະມັນ	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	NUFFIC, ເນເທີແລນ, DAAD, ເຢຍລະ ມັນ, ມະຫາວິທະຍາໄລ Gottingen	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	IRRI, NARD, ມະຫາວິທະຍາໄລ Cologne, CIAT	ບໍລິສັດ PAPACH, ບໍລິສັດ Lac Hong
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ມະຫາວິທະຍາໄລ Komazawa, ຍີ່ປຸ່ນ. ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດຕໍ່ດິນເຈື່ອນຢູ່ເຂດອ່າງນ້ອຍຕາມ ຊາຍຝັ່ງພາກກາງຂອງຫວຽດນາມ	ສະຖາບັນອຸຕຸນິຍົມ-ອຸທິກ ກະສາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	LUCCI ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ Colonge, ເຢຍລະມັນ	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	NUFFIC, ເນເທີແລນ, ມະຫາວິທະຍາໄລ Gottingen	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ອົງການ JICA	
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ອົງການ OXFARM	ສູນພັດທະນາຊຸມນະບົດ
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວີ້ ດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ເນເທີແລນ, ອິດສະຕາລີ: Tropenpos, IRRI, NUTI SEA	Tropenpos, ສູນການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
	ມະຫາວິທະຍາໄລໄທທຽນ (Thai Nguyen)	ການປັບຕົວດ້ານການເກັບກ່ຽວພືດ ຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຢູ່ເຂດພູດອຍພາກ ໜືອ	ອົງການ Care International
	ມະຫາວິທະຍາໄລດ້ານ		ແຂວງອັງກຽງ (An Giang)

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

	ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດວິທະຍາ		
	ສູນຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບປ່າເຂດ ຮ້ອນ, ຫວຽດນາມ		ສະຖາບັນວິທະຍາສາດປ່າໄມ້ ຫວຽດນາມ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຕາຕະລາງ 4: ຂົງເຂດທີ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ມ

ປະເທດ	ຂົງເຂດທີ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ມ
ກຳປູເຈຍ	ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.
	ພະລັງງານທົດແທນທີ່ເປັນທ່າແຮງ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງພະລັງງານສຳລັບກຳປູເຈຍ ເພື່ອປ່ຽນແທນຖ່ານຫີນ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ຊຶ່ງມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິເວດ ລວມເຖິງປະຊາກອນປ່າ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ.
	ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕິດຕາມ ແລະ ຮັບມືກັບໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.
	ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານການເງິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ທີ່ໂປ່ງໃສ ແລະ ກວດສອບໄດ້ ຊຶ່ງລວມເອົາ CSOs.
	ກຳນົດແຫຼ່ງທຶນສຳລັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສຳລັບກຳປູເຈຍ
	ຊອກຫາກົນໄກທີ່ປະຕິບັດໄດ້ ໃນການສ້າງການມີສ່ວນຮ່ວມລະຫວ່າງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ (PPP) ເພື່ອບັນເທົາ ແລະ ປັບຕົວ.
	ປ່າໄມ້, ຂອງເສຍ, ກະສິກຳ, ການກໍ່ສ້າງ, ການຂົນສົ່ງ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະພາບ, ເຕັກໂນໂລຊີສີຂຽວ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຂະແໜງການ.
	ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ເຂັ້ມແຂງຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ.
	ການເຮັດຊົນລະປະທານ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ມີຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ຂະແໜງກະສິກຳ.
	ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປູກປ່າ
	ນໍ້າສະອາດ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດ
	ການປະເມີນຄວາມບອບບາງ
	ການວິໃຈເພື່ອບັນເທົາແບບ GHG
	ການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພື່ອເຂົ້າໃຈຍຸດທະສາດການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົວເຮືອນກະສິກອນ ແລະ ເພື່ອປະເມີນຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ລະບົບເຕືອນໄພທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ການຕັດສິນໃຈເພື່ອຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ການພື້ນຄືນປ່າໄມ້ (ລວມເຖິງ: ການກອບກູ້, ພື້ນຄືນ ແລະ ທວງຄືນ) ໃນປ່າປະເພດຕ່າງໆ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

	<p>ກົນໄກສ້າງແຮງຈູງໃຈ ເພື່ອໃຫ້ມີແຫຼ່ງທຶນສໍາລັບການບັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ.</p> <p>ຄວາມເຊື່ອມໂຍງທີ່ສໍາຄັນລະຫວ່າງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ</p> <p>ເສດຖະສາດຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ - ການວິໃຈຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ</p> <p>ຄວາມເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງລະບົບນິເວດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ</p> <p>ລະບົບການຕິດຕາມປ່າໄມ້</p> <p>ສົມຜົນວັດແທກຄວາມຮູ້ສຶກ</p> <p>ການເຮັດກະສິກໍາ (ການຄຸ້ມຄອງ) ໃນເຂດດິນຄ້ອຍຊັນ</p> <p>ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ (ລະດັບພູມສັນຖານ ກໍ່ຄືລະດັບບ້ານ)</p>
ລາວ	<p>ການບັບປຸງບັນຊີກາດເຮືອນແກ້ວ (GHGs) ໃນລະດັບສັງລວມ ແລະ ແຍກຍ່ອຍ; ການເກັບກໍາ ແລະ ປະເມີນຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບໄພພິບັດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ; ການປະເມີນທັດສະນະຂອງມວນຊົນ, ຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ, ຄວາມສໍານຶກ ແລະ ການກະທໍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ; ການສ້າງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ມາດຕະການເພື່ອບັບຕົວ ແລະ ບັນເທົາທຸກ.</p> <p>ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຕ່ເບິ່ງລົງເລິກດ້ານຜົນກະທົບຕໍ່ຂະແໜງການສະເພາະ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ໂຄງລ່າງທັງທາງກາຍະພາບ ແລະ ທາງສັງຄົມ ແລະ ອື່ນໆ.</p> <p>ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຕົວຊີ້ບອກທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ແລະ ຂະແໜງເອກະຊົນ; ຖ້າບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ຖືກເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລາວ ເຮົາຈະມີນະໂຍບາຍເພື່ອບັບຕົວແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສ້າງຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ?</p> <p>ການບັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນລະດັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຜົນກະທົບຂອງ CC ຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ອື່ນໆ.</p> <p>ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການຜະລິດກະສິກໍາ; ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫັນເປັນຕົວເມືອງ.</p> <p>ການສ້າງແບບຈໍາລອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອຄາດຄະເນທາງເລືອກຕ່າງໆໃນອະນາຄົດ; ການປະ</p>

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

<p>ເປັນຄວາມບອບບາງທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການປັບຕົວໃນດ້ານຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ດ້ານ ກະສິກຳ, ສັງຄົມ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ, ດ້ານຍິງ-ຊາຍ, ການເຄື່ອນຍ້າຍປະຊາກອນ, ສຸຂະພາບ); ການ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນ; ພັດທະນາຫຼັກສູດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການ ຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ (ລວມເຖິງການຮັບມືກັບໄພພິບັດ, ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ, ການປັບຕົວ, SDGs,... ແລະ ອື່ນໆ)</p>
<p>ນະໂຍບາຍຕ່າງໆເພື່ອການປັບຕົວໃນຂະແໜງການທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ກະສິກຳ, ສະພາບແວດລ້ອມຕົວເມືອງ, ການຂົນສົ່ງ, ສຸຂະພາບ ແລະ ຂະແໜງເຂື່ອນໄຟຟ້າ); ຜົນກະທົບ ຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການວາງແຜນຕົວເມືອງໃນອະນາຄົດ ແລະ ມາດຕະການເພື່ອປົກປ້ອງ ສະພາບແວດລ້ອມຕົວເມືອງ.</p>
<p>ສ້າງມາດຕະການຮອບດ້ານເພື່ອປັບຕົວໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ; ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປັບ ຕົວ ສຳລັບພາກລັດ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆທັງລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ; ເຜີຍແຜ່ ແລະ ບົບປຸງຂໍ້ມູນຕໍ່ສັງຄົມກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການສະໜັບສະ ຫນູນທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ເຕັກນິກຕ່າງໆ.</p>
<p>ເນື່ອງຈາກວ່າມີກິດຈະກຳຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດຫຼາຍຢູ່ລາວ ແລະ ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນ ສາມາດສ້າງຜົນກະທົບທາງ ລົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ດີນຳໄດ້. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຊອກຫາທັບທາ ສິ່ງແວດລ້ອມດ້ານທາງດ້ານທໍລະນີ ແລະ ບັນຫາການປົນເປື້ອນຂອງນ້ຳໄຕ້ດິນ.</p>
<p>ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສຳລັບຊາວນາ, ການບັນເທົາໄພພິບັດຈາກນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ; ເສດຖະສາດກ່ຽວກັບນ້ຳ ແລະ ປ່າ.</p>
<p>ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄ້າສາກົນ</p>
<p>ອາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ</p>
<p>ວິທີການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍ GHGs ຈາກປ່າ ແລະ ຂະແໜງກະສິກຳ</p>
<p>ມີຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍໜ້ອຍຊຳໃດທີ່ຈະໄດ້ຈາກ REDD+ ໃນລະດັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ? ຂີດຄວາມສາມາດ ຂອງອົງການພາກລັດຢູ່ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ REDD+ ມີພຽງພໍແລ້ວບໍ່? ແມ່ນຫຍັງແມ່ນບົດຮຽນ ສຳຄັນທີ່ ສປປ ລາວສາມາດຮຽນຮູ້ເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມຕໍ່ກັບ REDD+?</p>
<p>ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍກາກ (ER-PD) ຂອງລາວ ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຍຸດທະສາດຕ່າງໆຂອງຂະແໜງການແລ້ວບໍ່?</p>

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

	ນ້ຳຖ້ວມຢູ່ພາກໄຕ້ຂອງລາວ
	ວິທີການພັດທະນາເຂດສະຫງວນຫີນນາໝໍ້ ຢູ່ລາວ
	ເຂດປ່າສະຫງວນຢູ່ເມືອງສັງທອງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
	ການສ້າງແບບຈຳລອງປ່າໄມ້ຢູ່ເຂດປ່າສະຫງວນເມືອງສັງທອງ
	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະພາບທີ່ຕິດພັນກັບການປູກຝັກ ແລະ ສັດປ່າ
	ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ລະບົບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກອບກູ້ປ່າ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ
	ການທ່ອງທ່ຽວເຊິ່ງອະນຸລັກໃນເຂດປ່າສະຫງວນ
	ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
	ການພັດທະນາສັງຄົມ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ
	ການດຳລົງຊີວິດແບບຍືນຍົງ, ການບໍລິການທາງນິເວດ, ວິທະຍາສາດພູມສັນຖານ ແລະ ການຈຳລອງລະບົບນິເວດປະຊາກອນ ແລະ ຊຸມຊົນ
	ຄວາມບອບບາງຂອງດິນຟ້າອາກາດໃນໄລຍະຍາວ (ທ່າອ່ຽງ ແລະ ທາງເລືອກຕ່າງໆ) ແລະ ມາດຕະການ/ຍຸດທະສາດໃນການປັບຕົວ ໃນແຕ່ລະແຂວງ/ເມືອງ (ຄຳຖາມມີຢູ່ວ່າ ເຮົາຢາກປ່ຽນແປງກິດຈະກຳຫຍັງແດ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ-ຕ້ານທານຕໍ່ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບທີ່ດີກວ່າ?)
ຫວຽດນາມ	ມົນລະພິດທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
	ການປະເມີນຄວາມບອບບາງຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ທາງອອກໃນການປັບຕົວ
	ດິນເຈື່ອນ ແລະ ລະດັບນ້ຳທະເລເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ເຂດແມ່ຂອງເດລຕາ
	ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນ
	ມົນລະພາວະທາງນ້ຳ, ການກຳຈັດຂອງເສຍໃນນ້ຳ ແລະ ຂະບວນການກຳຈັດຂີ້ເຍື້ອ
	ຄວາມເຂັ້ມແຂງທຶນທານຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິເວດສັງຄົມ
	ແນວຄິດສີຂຽວ ແລະ ເຄືອຂ່າຍແມ່ນ້ຳຫວຽດນາມ
	ມົນລະພາວະທາງນ້ຳ ແລະ ອາກາດ, ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ສິ່ງແວດລ້ອມ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ
ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການພັດທະນາເສດຖະກິດໄປຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ
ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຕໍ່ສາທາລະນະສຸກ
ການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ແຫລ່ງນໍ້າ
ປະຊາຊົນ) ຊາວກະສິກອນ (ປັບປຸງຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າແນວໃດ ເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າກັບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນຊີວິດປະຈຳວັນ ແລະ ໃນການຜະລິດ.
ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ
ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ຕໍ່ການເຮັດກະສິກຳ, ການປະມົງ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ໃນບາງເຂດທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ມີສະພາບໂລກຮ້ອນ
ການສຶກສາສາກົນ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານການພັດທະນາສາກົນ
ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ,ຜົນກະທົບຂອງໄພທຳມະຊາດ, ແຫ້ງແລ້ງ, ນໍ້າຖ້ວມ (ຕໍ່ການຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການຄັດເລືອກແນວພັນ ແລະ ການປົ່ມເພາະເພື່ອໃຫ້ສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ລະບົບກະສິກຳທີ່ສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການປ່ຽນລະດູການປູກເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການກາຍເປັນນໍ້າເຂັ້ມ, ການທ່ອງທ່ຽງ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ,ນໍ້າຖ້ວມ ,ການພິ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນໍ້າທະເລ ,ການປັບການດຳລົງຊີວິດໃຫ້ເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການຫັນເປັນຕົວເມືອງ, ບົດບາດຂອງການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ການຄຸ້ມຄອງແຫລ່ງນໍ້າ ແລະ ການໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ໂຄງສ້າງຂອງພືດ
ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ການນໍາໃຊ້ພະລັງງານສີຂຽວ
ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ພາກກາງຂອງຫວຽດນາມ ,ທາງອອກທາງສັງຄົມ ,ທາງອອກດ້ານເຕັກນິກ, ລະບົບຕົ້ນໄພ
ການສຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຄຊານິ:ເຖິງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

	ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດິນແບບຍືນຍົງພາຍໄຕ້ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
	ການສຶກສາກ່ຽວກັບສາຍພັນຕ່າງໆຂອງຫຍ້າທີ່ທົນແລ້ງ ທົນນ້ຳຖ້ວມ ເພື່ອສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ຫຍ້າສີຂຽວເປັນອາຫານໃຫ້ສັດກິນຫຍ້າ
	ທາງອອກຂອງການປັບຕົວ ແລະ ບັນເທົາຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໃນການລ້ຽງສັດນ້ຳ ເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດອ່າງນ້ຳ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ

ຕາຕະລາງ 5: ສະຖາບັນຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ "ອຳນາດການປົກຄອງ" & ພາກເອກະຊົນ

ປະເທດ	ຊື່ຂອງສະຖາບັນ	ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ກຳປູເຈຍ	ພະແນກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (DCC)	4
	ພາຄີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງກຳປູເຈຍ (CCCA)	2
	ອົງການ NGO Forum (NGOF)	5
	ໜ່ວຍງານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນຂອງໄວຫມຸ່ມ (YRDP)	1
	PLAN (ອົງການ NGO ສາກົນ)	1
ລາວ	ກົມການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	1
	ຫ້ອງການ REDD+	1
	DEQP, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	1
	IREP, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	1
	ສູນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, NAFRI	1
	ອົງການ UNDP	1
	ອົງການ EU attaché	1
	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ	1
	ອົງການ GIZ	1
	ອົງການ Green Discovery Laos	1
	ສະມາຄົມປຸງແຕ່ງກະສິກຳລາວ	1
	ກຸ່ມບໍລິສັດດາວເຮືອງ	1
	ໂຮງແຮມຫຼວງພະບາງຮີເຈັ້ນ	1
	ບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວ Tiger Trail Travel	2
	ອົງການ Green Adventure	2
ຮ້ານອາຫານປາຄົວມິໄຊ	1	
ກົມວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ	2	

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

	ກົມຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແລະສິ່ງແວດລ້ອມ	1
	ກົມພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	1
	ກົມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	3
ຫວຽດນາມ	ໂຄງການ AMD ຢູ່ເມືອງ Chau Thanh, ແຂວງ Ben Tre	1
	ກົມກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ເມືອງ Chau Thanh, ແຂວງ Ben Tre	1
	ຄະນະກຳມະການປະຊາຊົນຂອງເມືອງ, ເມືອງ 8, HCMC	1
	ສະພາປະຊາຊົນຂອງເຂດ 15, ເມືອງ 8, HCMC	1
	ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຂວງ Ben Tre	2
	ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເມືອງ Chau Thanh, ແຂວງ Ben Tre	1
	ພະແນກອຸຕຸນິຍົມ, ອຸທິກກະສາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ແຂວງ Ca Mau	1
	ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ແຂວງກວາງບິນ (Quang Binh)	2
	ສາຂາດ້ານການປະມົງຂອງແຂວງ Quang Binh	2
	ສາຂາດ້ານສັດຕະວະແພດຂອງແຂວງ Quang Binh	1
	ສາຂາດ້ານການພັກທະນາຊຸມນະບົດຂອງແຂວງ Quang Binh	1
	ສາຂາດ້ານການປູກພືດ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຕົ້ນໄມ້ທີ່ປູກຂອງແຂວງ Quang Binh	1

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຕາຕະລາງ 6: ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາ "ນັກວິຊາການ"

ປະເທດ	ຊື່ຂອງສະຖາບັນ	ຄະນະ/ສະຖາບັນ	ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ກຳປູເຈຍ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດດ້ານກະສິກຳ	ຄະນະປະມົງ	1
		ຄະນະວິສະວະກຳກະສິກຳ	1
		ສູນຄົ້ນຄວ້າດ້ານກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	6
		ຄະນະອຸດສາຫະກຳການກະເສດ	1
		ບັນດິດວິທະຍາໄລ	2
		ຄະນະປ່າໄມ້	1
		ພະແນກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສິ່ງເສີມ	1
	ມະຫາວິທະຍາໄລເຮັງສ້າຣິນ ທະບົງຂະ ມັມ (Heng Samrin Thbongkhmum)	ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານເຕັກນິກ	1
		ຄະນະກະສິກຳ	5
		ຫ້ອງການວິໃຈ ແລະ ພັດທະນາຊຸມຊົນ	1
		ຄະນະອັກສອນສາດ ແລະ ມະນຸດສາດ	2
		ຫ້ອງການແຜນການ ແລະ ການເງິນ	3
		ສະຖາບັນພາສາຕ່າງປະເທດ	1
		Foundation Office	1
		ຫ້ອງການຄ້າປະກັນຄຸນນະພາບ	1
ມະຫາວິທະຍາໄລສະເວຣງ (Svay Rieng)	ນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຄະນະຕ່າງໆ	7	
ລາວ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ	ຄະນະສຶກສາສາດ	1
		ຄະນະກິດໝາຍ ແລະ ວິທະຍາສາດການເມືອງ	1
		ຄະນະວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ	1
		ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	1

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ປະເທດ	ຊື່ຂອງສະຖາບັນ	ຄະນະ/ສະຖາບັນ	ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ກຳປູເຈຍ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດດ້ານກະສິກຳ	ຄະນະປະມົງ	1
		ຄະນະວິສະວະກຳກະສິກຳ	1
		ສູນຄົ້ນຄວ້າດ້ານກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	6
		ຄະນະອຸດສາຫະກຳການກະເສດ	1
		ບັນດິດວິທະຍາໄລ	2
		ຄະນະປ່າໄມ້	1
		ພະແນກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສົ່ງເສີມ	1
	ມະຫາວິທະຍາໄລເຮັ່ງສຳຣິນ ທະບົງຂະ ມັມ (Heng Samrin Thbongkhmum)	ສະຖາບັນການສຶກສາດ້ານເຕັກນິກ	1
		ຄະນະກະສິກຳ	5
		ຫ້ອງການວິໃຈ ແລະ ພັດທະນາຊຸມຊົນ	1
		ຄະນະອັກສອນສາດ ແລະ ມະນຸດສາດ	2
		ຫ້ອງການແຜນການ ແລະ ການເງິນ	3
		ສະຖາບັນພາສາຕ່າງປະເທດ	1
		Foundation Office	1
		ຫ້ອງການຄ້າປະກັນຄຸນນະພາບ	1
ມະຫາວິທະຍາໄລສະເວຣງຽງ (Svay Rieng)	ນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຄະນະຕ່າງໆ	7	
ລາວ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ	ຄະນະສຶກສາສາດ	1
		ຄະນະກິດໝາຍ ແບະ ວິທະຍາສາດການເມືອງ	1
		ຄະນະວິທະຍາສາດສິ່ງແວດລ້ອມ	1
		ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ	1

**ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ
ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນ ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ: ສະພາບປັດຈຸບັນ ແລະ
ທ່າອ່ຽງໃນຕໍ່ໜ້າ**

ຕາຕະລາງ 7: ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມສົນທະນາທີ່ເປັນ "ນັກສຶກສາ"

ປະເທດ	ຊື່ຂອງສະຖາບັນ	ແຜນງານ	ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ກຳປູເຈຍ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດດ້ານກະສິກຳ	ປະລິນຍາໂທດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ	12
	ມະຫາວິທະຍາໄລສະເວຣຽງ (Svay Rieng)	ປະລິນຍາໂທດ້ານກະສິກຳແບບຍືນຍົງ	7
	ມະຫາວິທະຍາໄລເຮັງສຳຣິນ ທະບົງກະມ້າ (Heng Samrin Thbongkhmum)	ປະລິດຍາຕິເສດຖະສາດກະສິກຳ	6
ລາວ	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ	ປະລິນຍາຕິດ້ານການວາງແຜນ ແລະ ພັດທະນາ	5
	ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ	ຄະນະວິສະວະກຳ	4
		ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ	4
		ຄະນະກະສິກຳ	4
		ຄະນະກະສິກຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້	4
ຫວຽດນາມ	ມະຫາວິທະຍາໄລໂຮຈິມິນດ້ານວິສັງຄົມສາດ ແລະ ມະນຸດສາດ /	ປະລິນຍາຕິດ້ານພູມິສາດ	2
	ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດຫວຽດນາມ	ປະລິນຍາຕິດ້ານວິສັງຄົມສາດ	3
		ປະລິນຍາຕິດ້ານການສຶກສາຕົວເມືອງ	2
	ມະຫາວິທະຍາໄລເວັ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ບໍ່ລະບຸ	14

ບົດລາຍງານສະບັບນີ້ ເປັນເອກະສານປົດທ້າຍຂອງແຜນວຽກທີ່ 2 (WP2) “ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການວິໄຈເຊິ່ງເລິກ ວ່າດ້ວຍການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ (R & D) ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຮຽນຮູ້ທີ່ອີງໃສ່ຄວາມສາມາດ ໃນບັນດາປະເທດພາຄີຕ່າງໆ”. ບົດລາຍງານນີ້ ຊື່ໃຫ້ເຫັນສະພາບປະຈຸບັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງປະເທດກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ໂດຍເນັ້ນໜັກເປັນພິເສດດ້ານການໃຫ້ການສຶກສາ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຂອງ ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ (HEIs). ຜົນຂອງການປະເມີນ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນຂະນະທີ່ເຮົາຮັບຮູ້ສະພາບຄວາມເປັນຈິງກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເຫັນໄດ້ຜົນສະທ້ອນຂອງມັນ ໃນຫຼາຍຊຶ່ງເຂດຂອງປະເທດ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາໃນລະດັບຊາດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແມ່ນຍັງຖືວ່າຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນລິເລີມເທົ່ານັ້ນ.

www.climate-react.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Reference Number:
573964-EPP-1-2016-1-ES-EPPKA2-CBHE-JP